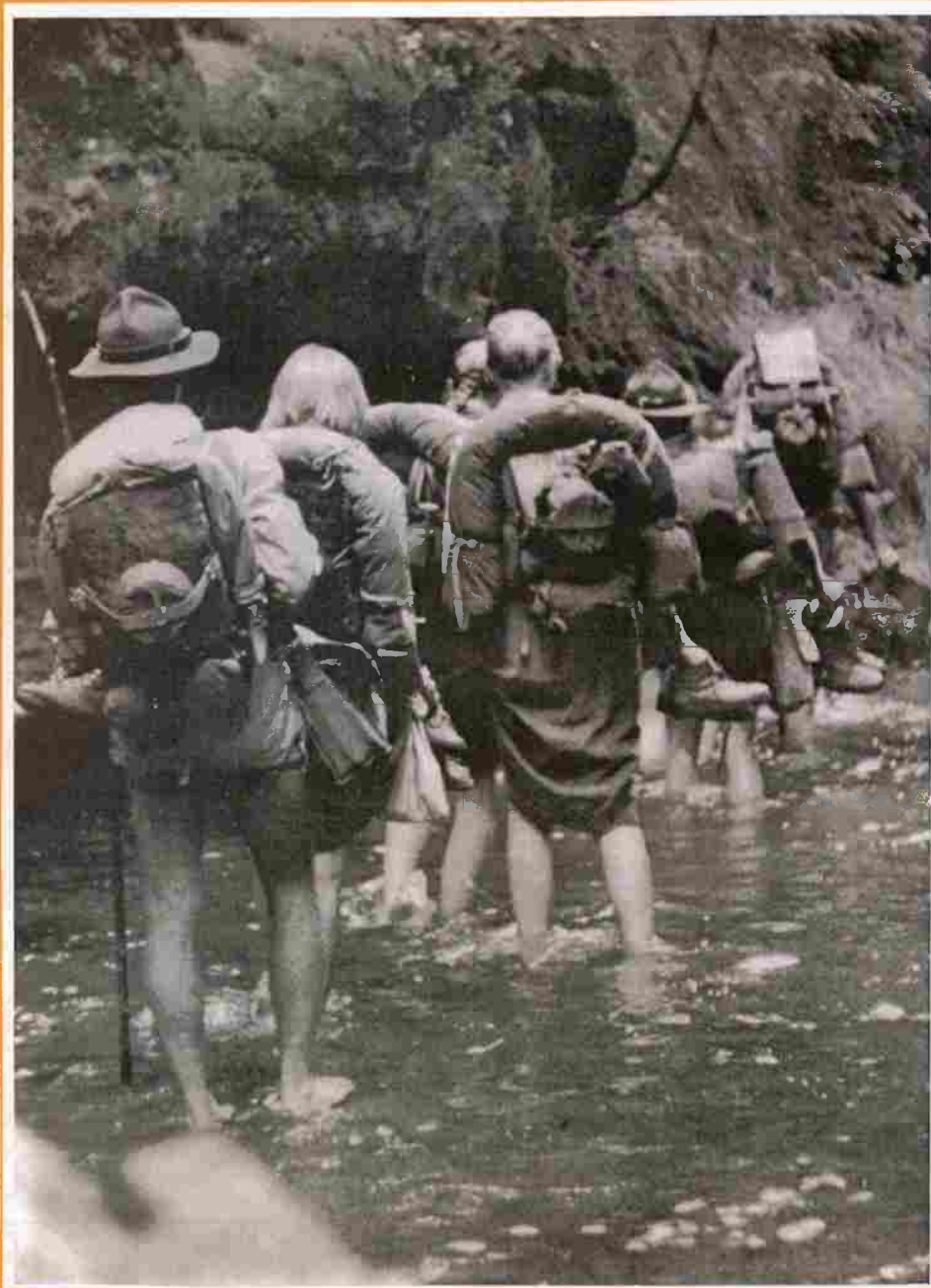

SKAUTING

ROČNÍK 32 ZÁŘÍ 1993

1

Z OBSAHU:

SVĚTOVÉ
KONFERENCE
WOSM
A WAGGGS

str. 3

ORTEL

str. 4 – 5

NOVÁ PŘÍLOHA:
ZELENÉ DENÍKY

str. 11 – 14

35. JOTA

str. 19

OBSAH

Krátce od Vás pro Vás	2
Co nám přinesly světové konference	
WOSM & WAGGGS	3
ORTEL aneb „Žustal jsem...“	4
Vlčata a světlušky	6
Bratři Akelové a Matky vlčice!	
Zažijíme světylko	
R&R	7
ROVERSKÁ SETKÁNÍ	
Motorová pila ve skautské praxi	
ANGLIČTINA PRO SKAUTY (6)	7
Vůdcům a vůdkyním	8-9
Učme se skautsky myslet 1	
A přece bude oheň!	
Ohniště na skobě	
Malý test pro vůdce – IV.	
Také zakládáte nový oddíl?	
Kolik podob má náš skauting?	10
Zelené deníky	10
Zelená deníky – příloha	11-14
Černá a bílá	15
SKAUT – JUNÁK?	15
Diskuse – Názory – Kritika	16-17
ad Lustrace	
1993 – Dál ve spárech StB	
Jak my to vidíme – čili – historie se opakuje	
K těm vyčítaným medailím	
Četl jsem...	
Ad 31. ročník...	
Tajemství zkoušky	18
Skautské prameny	18
35. Jamboree on the air 1992	19
Vlasta Štěpánová – Koseová	20
Otevíráme archív	21
Historie svojského závodu	21
Zprávy, inzerce	22-23
Otazníky kolem nakladatelství Nibowaka	23

Fotografie na obálce: Tomáš Mach (1. strana)
Ondřej Vanke (4. strana)

POZOR, ZMĚNA

Redakce Skautingu v nejbližší době bude mít namísto 02/21 49 268 nové telefonní číslo 02/24 102 268.

Návštěvním a úředním dnem bude letos úterý od 10 do 18 hodin.

V ostatní dny bude většinou pracovat šéfredaktorka mimo redakci, a protože stále nemáme sekretářku, budou Vaše návštěvy bez předchozí dohody bezpředemné.

Díky za pochopení

Michala Rocmanová – Káča

SKAUTING

měsíčník pro skautskou výchovu

vydává Junácká edice pro Junák a Slovenský Skauting

šéfredaktor a grafická úprava – Michala Rocmanová

redakční rada:

Josef Boško	Eduard Pachman
Zdeněk Hájek	Jaroslava Pešková
Milan Husák	Tomáš Řehák
Nora Janotová	Vlasta Šebestová
Vladimír Kopřiva	Ondřej Vanke
Iva Macková	Jiří Zachariáš
Michal Neděla	Jiří Zajíc

Adresa redakce:

Skauting, Senovážné náměstí 24, 116 47 Praha 1

Cena výtisku pro předplatitele 9,60 Kč

Předplatné na celý rok včetně poštovního 105,- Kč

Bankovní spojení: ČS Praha 1, č. ú. 5013050-018/0800

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou

pošt – Střední Čechy v Praze, č.j. P/FiS-1865/1992

Zaslané rukopisy, kresby a fotografie se archivují a vracejí se na vyžádání odesílatele.

Uzávěrka 1. čísla byla 25. 8. 93

Termín pro odevzdání příspěvků do 3. čísla: 4. 10. 93

Uzávěrka 2. čísla: 19. 9. 1993

BUDE...

V letošním roce uplyne 60let od založení prvních skautských oddílů v Hodoníně.

K tomuto výročí pořádá středisko Jižní hvězda a středisko Přátelství výstavu skautské činnosti. Výstava se uskuteční ve dnech 11. – 17. října ve výstavní síni Základní umělecké školy v Hodoníně. Budou vystaveny historické materiály, fotografie, kroniky, vlajky, ukázky současné činnosti a pomůcky k táboření a hrám. Současně proběhnou pro členy obou středisek Den her a na lodích na řece Moravě.

15. středisko Vatra Štítná nad Vláří pořádá 2. října 93 noční závod roverů pro tříleté hřídky 16 – 19-letých z okresu Zlín. Z celkem obvyklých disciplín se potmě stane náročná prověrka schopností.

Při příležitosti zahájení provozu nových kluboven strakonických skautů bude v okrese muzeu vernisáž dne 11. září otevřena výstava o skautingu ve Strakonici (historie a současnost).

Ve dnech 24. – 26. září uspořádá strakonický oddíl oldskautů ve spolupráci s ORJ regionální sraz kmenů OS za účasti některých členů ÚRJ.

Historická komise ÚRJ prosí všechny ORJ i jednotlivé činovníky, aby zaslali, případně zapůjčili k ofotografování, do 31. 10. 1993 na adresu: br. MUDr. J. Müller, Pod Rapidem 20, 100 00 Praha 10, materiály – včetně vzpomínek jednotlivých činovníků – týkající se činnosti skautských oddílů nebo jednotlivých skautských činovníků v letech 1971-1989, případně do 30. 9. 1993 sdělili adresy činovníků, kteří by chtěli při zpracování tohoto období historie našeho skautingu spolupracovat s historickou komisí. Dále HK ÚRJ prosí všechny ORJ o zaslání zprávy s údaji o počtu oddílů registrovaných v roce 1970 v tom kterém okrese, které přешly do jiných organizací a do kterých.

Z REDAKCE...

ŠOTEK ZASE ŘADIL – v čísle 10:

na str. 12 si laskavě doplňte k návodům na Mastodonta, kloktadlo a bránu původní prameny: ŽABOROVÉ DOPLŇKY, příručka vydanou Sportpropagem v r. 1990 pro ZRTV a sepsanou bratrem Jiřím Herzánem – Loganem. Bratru Loganovi se tímto omlouváme.

Je nám líto, že pod výběrem myšlenek ze sešitku bratra Petra Hájky – Balúa z Chotěboře s názvem OHĚN (str. 8) vypadla adresa, kde lze příručku sehnat.

Bylo to však zřejmě řízení osudu, neboť brožurka je již rozebrána a zatím nejsou peníze na její znovuvydání.

Na str. 5 v článku o Jaroslavu Foglarovi vypadl popis k obrázku – autorem je akademický malíř Zdeněk Buňan a je to původní obálka z Kobesova předválečného vydání Hůchů od Bobří řeky – postava vůdce zobrazuje samotného Jestřába.

Na straně 18 jsme otiskli nabídku firmy EDIT – nahrávky Junáckých písní. Opravte si, prosím, v adrese, že nakladatelství sídlí nikoliv v Praze 1, ale v Praze 4, PSČ 143 00, Zárubova 493.

UPOZORNĚNÍ

Množství výtisků nového 32. ročníku bude odpovídat počtu předplatitelů. Vzhledem k nemožnosti dotisku vyprodaných čísel SKAUTINGU prosíme čtenáře: UPOZORNĚTE SVÉ ZNÁMÉ, BRATRY A SESTRY, KTERÍ SKAUTING ODEBÍRALI, že čím dříve si časopis zaplatí a oznámí to redakci, tím úplnější ročník budou mít.

Liknaví sběratelé ať nám prominou...

redakce

PROSBA

Číslo 1 – 31. ročník Skauting je zcela beznadějně rozebráno. Je nám líto, ale počet předplatitelů nebyl tak velký, aby bylo finančně ušnosné jej pro opozdění nechat dotisknout.

Proto prosíme ty, kteří č. 1 mají a mohou je postrádat, nějakým zázkram jim přebývat, aby se redakci ozvali a my mohli předat kontakt vážným zájemcům a sběratelům.

Děkujeme

Všem, kteří loňské 1. číslo nedostali a jimž bylo z technických důvodů odedčeno, bude na konto předplatného tohoto ročníku přičtena cena časopisu (6,- Kč za odedraný výtisk).

Junácká edice

Redakce děkuje skautům z Kladna, kteří vrátili větší množství Skautingů, omylím jim zaslaných.

CO NÁM PŘINESLY SVĚTOVÉ KONFERENCE WOSM & WAGGGS

33. světová konference WOSM, která se konala od 19. do 23. července v Bangkoku, byla se svými 1400 účastníky asi zatím největší v dějinách skautského hnutí. Každá členská organizace smí sice vyslat šest delegátů, ale některé doprovázely i třiceti a čtyřicetičlenné štáby pozorovatelů, mezi nimiž se vyskytovali poslanci a vyslanci i bývalí a aktivní ministři.

K hlavním projednávaným námětům patřily, kromě zprávy o uplynulém období a otázce financování hnutí, zejména postupy a způsoby, jak obohatit program pro mladé lidi a jak je přimět rozhodovat - v hnutí, životě a společnosti. Dále působení skautek a skautů při ochraně přírody, růst hnutí a otázka dospělých ve skautingu.

Pro nás je zajímavé jednání o vztazích WAGGGS a WOSM. Zpráva s příznačným názvem „Vize budoucnosti“ předpokládá jednou v budoucnu rozpuštění obou světových organizací a založení jedné - nové. Společné vedení, jak je dnes již samozřejmé v mnoha evropských zemích, kde nejrůznější funkce vykonávají členovci bez ohledu na pohlaví, je nemožné v Africkém a Arabském regionu. Podle tamních delegátů by sám fakt, že hnutí je koedukované (ať již na kterémkoliv stupni) tam znamenal konec divího skautingu. Do takového hnutí by rodiče prostě děvčata nepustili. Vzdor původně zápornému stanovisku jak Londýna tak Ženevy, 33. světový kongres se vyslovil pro podobnou společnou organizaci v Evropském regionu, zatím jako pokus na šest let.

Jinou zajímavostí pro nás je, že v doplňovacích volbách byl za člena Světového výboru WOSM zvolen br. Ivo Stern Becka, byv. prezident mexických skautů a předseda Interamerického regionálního výboru, který začínal svou skautskou dráhu jako vůdce v Boskovicích. Jediný delegát Junáka, Jiří Navrátil, jehož slovenští bratři požádali, aby zastupoval I. Slovenský Skauting, tak mohl alespoň občas hovořit česky.

Na okraji konference se uskutečnilo i jednání, které česká a slovenská strana navrhovala už v říjnu 1992, týkající se stanov Junáka - svazu skautů a skautek ČR. Ty dosud z hlediska WOSM neměly význam, ale nyní bylo třeba sladit některé obraty a terminologii (např. *sněm - council, congress, či general assembly*?) a vysvětlit odkazy na „další předpisy“. Po výše zmíněném svazu se pojetí pokládáme za lepší, budou se touto otázkou muset zabývat ústřední orgány Junáka a předložit návrh řešení sněmu. Představitelé WOSM ovšem znovu trvali na svém stanovisku z listopadu 1992, že *přechod členských práv z bývalého Československého skautingu na oba nyní samostatné členské svazy je samozřejmý a hladký*.

Zeptali jsme se bratra Navrátila:

Co na tebe udělalo největší dojem?

— Neuvěřitelně skvělá organizace z hlediska thajského svazu skautů a zájem, který 33. konferenci připsovala nejvyšší Thajská vláda. Byl zde ministr ve skautských krojích - ba i ministr školství v křesle. A s rytířskými stužkami na punčochách.

A co jsi si z Bangkoku přivezl jako starosta?

— Kromě několika kilogramů potíštěného papíru i velkou dávku chuti do života. Tvář v tvář nejrůznějším a skutečným potížím s nimiž se skauting v celém světě dokáže vypořádat - a jsou úplně jiné v každém regionu, mi teď naše obtíže připadají jako mastička: ty skutečné i ty práskama vyhnáné, jimiž se baví a dodávají si důležitosti lidé, kteří nemají nic rozumnějšího na práci.

Co tě nejvíc pobavilo?

— Představa, jak by naši skautští volnomyšlenkáři, odpůrci kázně, stoupenci volnosti v čemkoli a něčem jiném a opovrhovači prskali, kdyby viděli, jak si všichni ve zbytku světa všechny tyhle věci považují.

Jsmo v něčem lepší my?

— Nechci nám fandit, ale určitě třeba vztahelem ke kouření a zřejmě i k alkoholu. Tím nechci říci, že u nás nikdo nekouří, ale alespoň má výčitky svědomí, že by jako skautský vůdce neměl.

Chtěl bys členům Skautingu něco vzkázat?

— Konference rozhodla, že další světové Jamboree bude v Chile. Evropské a světové jamboree v Holandsku jsou tedy pro nás na dlouhou dobu poslední příležitostí, jak se ve světovém bratrství ukázat.

I tak bude stát účast hodně peněz. A proto šetřte, shánějte sponzory, pořádejte bazary, chodte na brigády - prostě vydělávejte, ať alespoň ten nejlepší z Vašeho oddílu se do Holandska podívá.

28. světová konference WAGGGS

Ve dnech 30. 6. - 9. 7. 1993 se konala v dánském Nyborgu 28. světová konference WAGGGS (World Association of Girl Guides and Girl Scouts) - světové organizace skautek. Za Českou republiku se jí zúčastnila Hana Bouzková, za Slovenskou republiku dr. Mária Jana Jablonská. Na této konferenci byly přijaty národní organizace České a Slovenské republiky jako samostatné. Do této doby byl členem Československý skauting.

Heslo konference bylo Today's Challenge - Our Future - Naše budoucnost je v tom, čím se zabýváme dnes.

WAGGGS sdružuje po přijetí dalších členů na této konferenci 128 organizací, na konferenci byly zastoupeny 102 organizací a byly přítomny i delegace zemí, které ještě členy nejsou, ale o členství usilují. Jako noví členové byly např. přijaty Maďarsko, Rumunsko, Estonsko, Lotyšsko, Namibie, San Marino, zatím nebylo přijato Polsko a Bělorusko.

Na konferenci byly zvoleny čtyři nové členky Světového výboru a čtyři poradnice. Funkční období ve Světovém výboru je devítileté, každé tři roky se mění třetina členek. Novou předsedkyní Světového výboru se stala Doris Riehm z USA. Konference zhodnotila práci WAGGGS za uplynulé období, stanovila úkoly pro příští tři roky. Hlavním úkolem WAGGGS je především podpora rozvoje dívek a mladých žen, které by se měly podílet s muži rovným dílem na řízení věcí od skautských organizací, obcí, až po rozhodování na státní a mezinárodní úrovni, dále úkoly výchovy a vzdělávání v měnícím se světě. Sem patří především problémy životního prostředí, otázky zdraví, rodiny, otázky míru.

Konference se zabývala i vztahy k WOSM a úzkou spoluprací s touto druhou světovou skautskou organizací, sdružující především chlapce a mladé muže, i vzhledem na splnění obou organizací v budoucích letech. Konference rovněž rozhodla o vybudování pátého světového centra, a to v Africe (čtyři již existující centra jsou Naše chata ve Švýcarsku, Pax Lodge v Londýně, Our Cabana v Mexiku a Sangam v Indii).

Kromě členů dánské královské rodiny - princezny Benedikty v hnutí velice aktivně pracuje - byla na konferenci přítomna Betty Clay, nejmladší dcera manžela Baden Powellových, i její dcera Gill. Delegátky, které se před třemi lety zúčastnily 27. konference v Singapuru, kde bylo Československo po dlouhých letech znovu přijato za člena, vzpomínaly s dojetím na tento okamžik a naši delegátku Vlastu Mackovou. Díky tomu jsem se mohla přesvědčit, kolik přátel má ve světě naše hnutí, kolik lidí nám drží palce a má zájem o osud nejen skautingu, ale celé země.

Hana Bouzková

Ortel: (z něm. das Urteil) rozsudek, nelibostné a nemilosrdné rozhodnutí, odsouzení (Encyklopedický slovník)

ORTEL

aneb „Zůstal jsem...“

S nápadem uspořádat sraz roverů a rangers přišli vedoucí R&R na setkání v Li-toměřicích již loňské září. Protože se jednalo o akci celostátní (a současně první po 23 letech), vyhlásila ji obě náčelnictva, avšak vlastní organizace se s vervou sobě vlastní chopil Gogo (Antonín Polášek), vůdce roverů z liberecké Stopy. Do příprav zapojil nejprve svůj roverský kmen, ale po Novém roce celou střediskovou radu. Když akce dostala svůj název „Ortel“, nikdo tehdy netušil, jak bude příhodný! Zpočátku měl Gogo snahu přípravu srazu vměstnat do programů zasedání střediskové rady, brzo se ale ukázalo, že to nestačí. Proto se od února do konce května celý organizační tým, celkem 20 lidí, scházel každé druhé úterý a od března se těchto schůzek účastnila i Iva Maczková, zpravodajka NDK pro rangers. Každý nekompromisně dostal svůj úkol, přesněji celou šňůru, na kterých pracoval s dalšími členy střediska, většinou radci,

Organizátoři Racek, Hastrman, Gogo

a na dalším sezení referoval, co a jak. A Gogo? Ten byl vždycky všude a u všeho. Kromě vymýšlení programu a „týlového“ zabezpečení celé akce navíc naše středisko pořádalo okresní kolo Svojsikova závodu, a to si nikdo z nás raději nepřipouštěl fakt, že letní tábory jsou za dveřmi, stejně tak maturity, přijímačky nebo zkoušky. Přesto den po dni dostával Ortel konkrétnější podobu. Nedařilo se nám ale také hned všechno, jak bylo zapotřebí.

Největší brzdou pro nás bylo, že mnoho R&R se o akci dozvědělo spíše od kamarádů než od vedení svých středisek či ze stránek Skautingu, a tím pádem přihlášky chodily Klaksonovi pozdě, dokonce ještě v den zahájení. Do poslední chvíle jsme tedy přesně nevěděli, kolik R&R se vlastně na srazu objeví. To zamrzí. Přímoou úměrou, jak rostl počet přihlášek, se však také zvětšoval i náš spánkový deficit.

Pro setkání R&R jsme zvolili Farskou louku – romantické místo a tradiční skautské tábořiště při staré poutní cestě z Oldřichova v Hájích do Hejnic. Je to jedna z posledních lokalit Jizerských hor, kde je příroda ještě téměř nezasazená...

Týden před Ortelem jsme začali svážet materiál, abychom postavili dostatečný počet tee-pee (nakonec jich bylo 20) a samozřejmě vše potřebné k samotnému závodu i k hladkému průběhu srazu. Celou dobu příprav bylo nádherné počasí, jaké bývá na vrcholu léta.

V pátek 21. května se od časného odpoledne začali trousit na sluncem zalitou Farskou louku první skupinky R&R, ale největší nápor dorazil až pozdě v noci, kdy se všichni účastníci přesvědčili na vlastní kůži, co dokáže náhlá změna počasí v horách. Zpočátku osvěžující přeháňku vystřídal studený hustý liják,

který se stal naším věrným průvodcem. Setkání R&R dostalo tak svůj nesmazatelný ráz a název „Ortel“ potvrdil své opodstatnění. Ale ono to vůbec nebylo na škodu. Všichni se totiž shodli na tom, že právě počasí – vpravdě „roverské“ – perfektně stmelilo kolektiv. Do půlnoci se zaregistrovalo na 300 totálně promoučených účastníků srazu. Pouze zpravodaj NChK pro rovery Ondřej Vanke na

Farskou louku nedorazil, protože se svými rovery na trase zabloudil. Když ho v lese našly naše spojky a nabídly mu doprovod až na tábořiště, odmítl. Nedorazil ani druhý den. Poslední soutěžící přihlížející i po slavnostním zahájení závodu v sobotu ráno.

„Ortelu 93“ se celkem zúčastnilo 300 R&R (197 roverů a 103 rangers) a 40 vedoucích ze 68 středisek. V době startu nás bylo téměř 400, t.j. včetně organizátorů a hostů. Setkání R&R se rovněž zúčastnili dva Dánové. Říkali, že za takového počasí by u nich nikdo nevystrčil ani nos, ale i oni byli strženi celkovou náladou a s nadšením absolvovali všechny program.

K rozdělení takového množství lidí bychom se jen ztěžko obešli bez počítače. Naším cílem bylo, aby se závodníci v každé ze 32 hlídek pokud možno neznali, také aby věkový průměr a zastoupení obou pohlaví v hlídkách bylo stejné. V okruhu cca 17 km bylo rozmístěno 16 stanovišť s disciplínami, které prověřily všestrannost, organizační schopnost a sebranost hlídek. Podle pečlivě připraveného harmonogramu a mapky nastoupilo na všechna stanoviště naráz prvních 16 hlídek a po 15 minutách druhá polovina. Závodníci se pohybovali po kruhu, kdo zakufroval a nemohl tak stihnout

všechna stanoviště – měl smůlu. Na splnění každého úkolu bylo přesně 12 minut. Podle úspěšnosti hlídka obdržela 0 až 6 „penízků“ s kódem u každé disciplíny. A nyní disciplíny:

1. na jakaku přejel zatopený lom a vylézt po provazovém žebříku skalní stěnu
2. určit padlý kmen a podle tabulky hustoty dřeva stanovit výpočtem, kolik kmen uveze přes vodu členů hlídky
3. najít určená vlaková spojení podle jízdního řádu
4. rozštípat poleno, rozdělat oheň a ohřát na co nejvyšší teplotu kotlík vody
5. střelba lukem na terč
6. odlišit cínový křížek
7. určit koření podle hmatu, čichu a chuti
8. vis na větví – „oběšenec“
9. slaňování
10. výpočet výšky stromu, tu přenést na lano s měrkou a spustit jej pro „penízky“
11. vázání uzlů
12. pomocí lan a provazových žebříků překonat skalní útvar
13. orientace podle mapy – určení stanovišť
14. vyluštit latinský citát podle zapamätovaných obrazců na ukrytých kamelech v lese
15. křížovky z přírodopisu, zeměpisu a dějepisu
16. postavit z říčních valounků klenbu, pod kterou měli všichni prolézt

Druhá a závěrečná část závodu spočívala v tom, že hlídka měla zanést do šifrovací tabulky s políčky všechny svoje kódy z „penízků“. Obtížnost celého klání dokládá, že z 32 hlídek pokračovaly v soutěži, t.j. hledaly „poklad“ pouze tři. Vítězná hlídka našla v truhle místo „klasickeho

zlata" louče a pergamen s textem určeným nejen jí, ale všem účastníkům.

To, co hledáte, není možné vtěsnat do prostoru truhly, proměnit ve drahý kov. Tajemství strážců nosí každý v sobě. Mnozí však o tom nevědí, někteří jsou na cestě a jen málokterí již dospěli k jeho prahu.

Dejte se i Vy na cestu, ačkoliv tato bude trnitá a plná překážek, jako Vaše dnešní putování. Potkáte jistě mnoho přátel, kteří jdou tamtéž – vzhůru, k poznání sama sebe. Nechtějte nejlepší z Vás roznesou světla do všech stran. Nechte zaplame oheň především ve Vašich srdcích!

Velká hra R&R skončila cca v 21 hodin, nikoli však setkání. Od ústřední pagody byly zapáleny 4 menší, u kterých se zpívalo, hrálo, povídalo, vzpomínalo i plánovalo, hřálo se i sušilo. Program ani večerka nebyly pevně stanoveny, jak na různých srazích bývá zvykem, ale každý si mohl vybrat, na co měl zrovna chuť. Našlo se několik jedinců, kteří nešli ani na vyhodnocení závodu ani večer k ohňům a raději zalezli do spacáků. Naprostá většina však podlehla atmosféře a výměna zážitků ze závodu, adres či „penízků“ nebraly konce. Zpívalo se a hrálo jak za stálého deště, tak v suchu tee-pee. Ti nejvytrvalejší zůstali vzhůru až do časného rána.

Mohli bychom se spokojit s hodnocením „Ortelu 93“, které zaznělo snad nejčastěji: „Prostě super!“.

Všimli jsme si ale, jak někteří R&R přijeli s naprosto nedostatečnou výstrojí, krojovala lidová tvořivost jen kvetla, deštníky při nástupu ke stánku vlněly rovněž nebyly fatou morgánou, stejně tak přehnaná pozornost promočeným botám. Zaznamenali jsme i bezradnost jedinců při nocování a uchování si suchého báglu v tee-pee za deště nebo překvapení některých účastníků ale i vedoucích, co ti R&R mohou vlastně všechno podnikat a co mají umět...

Podstatné je, že jsme navázali na tradici roverských setkání a že se prokázalo, jak celá tato akce měla daleko hlubší myšlenku než pouhý závod.

Dejme však nyní slovo vlastním účastníkům:

Nový Bor, Příbram, Jilemnice: „Vlastní vinou jsme zakulfovali, přesto to bylo skvělé, zvláště odlévání a klenba.“

1. Rangers Chrudim: „Nemělo to chybu, oceňujeme organizaci celého srazu. Je bezvadné, že jsme se poznali s tolika lidmi.“

5. vodní Turnov: „Fantastické zážitky, bylo to náročné, ale krásné.“

Bratr Slimák, 166. Praha: „Fascinovala mě disciplína s lodí a provazový žebřík. Doplnil bych ideály skautingu, vyzdvihl jeho světovost a přidal zdravotvědu.“

Vsetín, Mladá Boleslav, Hradec Králové: „Nejvíce se nám líbilo odlévání kříže, lom, lukostřelba, slaňování a křížovky. Organizace byla skvělá.“

Kolín, Olomouc: „Moc těžké byly křížovky s dějepisnými údaji. Odlévání a luk jsme dělali poprvé, moc fajn.“

Ústí nad Labem: „My děláme každý rok Apriový bloudák, určitě použijeme vaše nápady.“

Bratr Ali, Roudnice nad Labem, člen vítězné hildky: „Jak se vám podařila taková organizace. Máte promakaný systém nasazování do hildek, bezva!“

a nic na tom neubral ani déšť, který nás provázal takřka celý den. Hra si udržela své napětí až do poslední chvíle. Nakonec však nebylo důležité, kdo vyhrál, protože vlastní vyhrál každý. Nad počasím i nad svou přirozenou leností. Avšak hlavní přínos hry spočívá v tom, že se zde navázala nová přátelství, nové sblížení roverských kmenů. Pořadatelé si zaslouží pochvalu za perfektní náplň a organizaci, jídlo bylo dobré a bylo ho dost. Sraz přinesl důkaz o tom, že není důležité, kdo odkud je, a jak je starý, protože skauti tvoří jednu velkou rodinu. Řečeno stručně: Bylo to perfektní!“

Bratr Šakal, Děčín: „Zúčastnil jsem se posledního roverského srazu v roce 1970 v Brdech, mohu tedy srovnávat. Je zde víc lidí, vynikající atmosféra, skvěle zvolené místo, jehož romantiku znamenitě dokresluje tee-pee. Hlavně je fajn, že jste to začali. A nasadili jste latku hodně vysoko.“

Bratr Špacír, vůdce Stopy Liberec: „Byl jsem, překvapen, že přes obtíže celé akce, které byly způsobeny zejména počasím, všichni účastníci – pořadatelé i hosté – celou akci zvládli s nadšením, dokázali, že skautská mládež je zárukou dalšího kvalitního rozvoje našeho hnutí.“

Iva Macková, NDK: „Byla jsem už z přípravy a tady jsem Ortel prožila mezi organizátory a vedoucími R&R. Škoda, že jsem neměla větší možnost poznat atmosféru vlastního závodu. Obešli jsme s vedoucími všechny disciplíny, ale to není ono. Že toto celostátní setkání mělo význam přesahující jeden květnový víkend, mě přesvědčily návštěvy letošních táborů. R&R měli Ortel ještě stále plně v paměti a někteří vůdci mi svěřili, že to byl právě Ortel, který jejich R&R „přitáhl zpět do oddílu“. A to je bezvadné. Libereckou Stopy znám řadu let a vím, že je na bratry spoleh. Potvrdili to i tentokrát.“

Organizátoři: „Padáme všichni na..., nespali jsme celé noci, ale taková práce – vlastně služba – to potěší!“

Jan Holík, vůdce 21. oddílu Stopy Liberec
Iva Macková, zpravodajka NDK pro rangers
Foto: Jan Špička, Vendulka Jozífová
Logo: Ivo Lánský

Pízeň, Klecany: „Prostě super!“

Vysoké Mýto: „Škoda, že cesta k jízdě nímu rádu vedla kus přes pole. Zaujalo nás hlavně odlévání.“

Lázně Bělohrad: „Zdála se nám těžká mapa, za nejlepší považujeme lití, luk a klenbu.“

Vendulka Jozífová, Pardubice: „Výborný systém, nikde se nečeká, všechno organizačně klapne na 100 %. Oceňuji ideu, skvělé vyvrcholení.“

Bratr Klobása, Flotila Liberec: „Hra nebyla náročná jen na kontrolách, ale i některé hildky často bloudily. Motivace a odhodlání do hry všech bylo velice silné

Roverský kmen Havraní ze střediska Modrý Kruh Slaný děkuje libereckému středisku Stopa za zorganizování celostátního setkání R&R Ortel.

Dobře připravená akce dala každému příležitost zjistit sám na sobě, co dokáže a vydrží. Každý mohl zkusit... Hezkou atmosféru tábora ze samých typů dokresloval vytvářel a všude přítomný a pronikavý déšť. Ten zabránil odkrytí pěkně připravených tabulí s ekologickou tematikou. Námětem pro prázdninové tábory bylo vtipné třídění odpadů.

d. Ness

Bratři Akelové a Matky vlčice!

Navazujeme na naši výzvu z 10. čísla Skautingu a předkládáme Vám v Junáku hlási dodatečně k „rozcupování“ pracovní návrh stupňů zdatnosti vlčat. Pro nás pro všechny je totiž vždy snazší a výhodnější, a to v současné době vždy z časových důvodů, vyjadřovat se k něčemu konkrétnímu, byť pracovnímu, nedokonalému. Abychom Vám lépe přiblížili naše představy a cíle, dovolujeme si uvést základní vstupní předpoklady a východiska, na kterých jsme se před zpracováním této pracovní verze shodli:

- skautská výchova tvoří plynulý vývojový řetěz, v němž je možno se na vlčata dívat jako na „přípravku“ na rozhodující skautský věk. Z tohoto pohledu vyplývá několik závěrů:

- a) Při zpracování stezky vlčat se časové pohybovat v těsném závěsu za stezkou skautů. Obsahově ji „podejít“ tak, aby vývoj v jednotlivých oddělech stezky byl plynulý. Pro přehlednost zvážit obdobné členění a formu použitou u stezek skautů.
- b) Snažit se vyvarovat předčasného zařazování dovedností a znalostí obsažených ve stezce skautů do stezek vlčat (nebezpečí předčasného „vyskautování“).
- c) Nováčkovskou zkoušku skautů zcela zabudovat do vlčácké stezky. Při přechodu ke skautům pak půjde u vlčat pouze o sžití s oddílem.

- Nezařazovat do stezky vědomosti, jež se obsahově učí ve škole. Již tímto se vyvarovat opětovného školního výkladu a zkoušení, ke kterému má část vůdců smeček stále sklon.

- Nováčkovskou zkoušku obsahově přesně vymezit a její obsah považovat za povinný. To při vědomí, že se v případě vlčat jedná spíše o zkoušku zájmu a vytrvalosti rodičů.

- Při plnění stříbrné a zlaté stopy ponechat vlčeti možnost tvořit. Vlče si po vysvětlení a pod nezatelným vedením vůdce smečky vybírá z nabídnutých možností (cca až 1/3 – 1/2 bodů volitelných).

- Do volitelných bodů stezky nechat možnost zařazení specifických smeček, tj. každému oddílu stezky vložit samostatného bodu

Foto Kamil Růžicka

dle uvážení vůdce smečky (např. ve velkých městech jízdní řád MHD).

- Jako součást každé stopy zařadit povinné splnění 2 vlčků, a to vždy z rozdílných skupin. Z výběru vyjmout vlčka školního prospěchu (po půl roce se obnovuje a vlče by přišlo o stopu).

- Plnění jednotlivých zkoušek méně časově omezovat:

- a) umožnit zahájení plnění stop ihned po splnění nováčkovské zkoušky, nepodmínit je složením slibu.

- b) umožnit plnění jednotlivých bodů Zlaté stopy před dokončením stopy Stříbrné, udělení Zlaté však podmínit udělením Stříbrné.

Jak dál ?

Odpovědi na otázky položené v naší výzvě v 10. čísle Skautingu a připomínky a návrhy k této pracovní verzi vlčáckých stezek očekáváme od těch aktivnějších z vás do konce října 1993. Do konce roku bychom rádi připravili do tisku první samostatnou obrázkovou knížku „Vlče nováček“ nebo „Vlčácký slabikář“ (název je možno navrhnout), obsahově odpovídající nováčkovské zkoušce. Následně pak příručky pro obě stopy a metodickou příručku pro vůdce smeček. Očekáváme, že nám pomůžete i vy, nejen svými nápady a připomínkami, ale i návrhy konkrétních ilustrací, her, posláním ilustračních fotografií apod.

Věříme, že společně s vámi dokončíme tento úkol v co nejkratší době k všeobecné spokojenosti.

Předem děkujeme.

Odbor vlčat NChK

ZAŽIHÁME SVĚTÝLKO – kategorie IV., fotografie

V době, kdy jsme připravovali celostátní výtvornou soutěž „Zažiháme světýlko“, jsme zvažovali jednotlivé kategorie a odhadovali jejich průběh a zájem o ně. Od kategorie určené dospělým – fotografování jsme si hodně slibovali. Každý z nás totiž ví, že téměř v každém oddíle někdo fotí a dokumentuje tak jeho činnost. Někdy u významnějších akcí – slib, tábor apod. navíc zaskakují i rodiče. Věřili jsme, že některé, tématicky zaměřené fotografie budeme pak moci použít jako ilustrace pro články ve Skautingu a v Magazínu Skauta Junáka a jiné jako ilustrace do připravovaných příruček pro vůdce smeček vlčat, provázejících nové stezky. Pravděpodobně jsme očekávali více, než čeho je náš dnešní „real“ schopen. Naše chyba. A vůbec už se raději nebudu pouštět do polemik, proč to dopadlo tak, jak to dopadlo.

Foto František Bobek

Do soutěže přišlo 5 záselek. Okresní kolo v této kategorii proběhlo pravděpodobně pouze v Benešově u Prahy: „Jsou výborní, zvládli to!“ Dále dorazily práce ze střediska Domažlice, Jihlavy, Kouřimi a od bratra Mirko Juny z Jilemnice – zvláště jeho soubor patnácti fotografií je na mimořádné úrovni. Patří mu v letošním ročníku primát.

Druhou skupinu tvoří práce sestry Daněly Burešové (1978), Velké světlušky 2. odd. skautek a světlušek Domažlice (soubor 6 ks), sestry Jany Bazikové (1965) – zástupkyně 2. odd. skautek a světlušek Domažlice (soubor 3 ks) a bratra Jiřího Dandy (1973) – rovera z Benešova u Prahy (soubor 8 ks).

Práce jsou velice zdařilé, jejich hodnotu pro další využití však snižuje skutečnost, že děti nemají většinou jakékoliv identifikační, tj. skautské (části kroje a pod.) znaky. Je zajímavé, že všechny fotografie v této „výkonnostně“ druhé skupině jsou černobílé.

Ve třetí skupině jsou naopak barevné fotografie sestry Aleny Sojkové (1976) – zástupkyně 6. roje světlušek v Kouřimi, okr. Kolín (soubor 3 ks) a bratra Jiřího Riedla (1952) – z 2. smečky vlčat Jihlava (soubor 3 ks).

Těchto prvních šest soutěžících nám v letošním prvním ročníku pomohlo „Zažehnout světýlko“. My jim moc a moc děkujeme a věříme, že v dalším ročníku bude ze záplavy fotografií nešťastní. Z takových, jako bylo třeba „vlče s třesněmi“ na obálce „červeného“ Skautingu.

Riki

Foto Ondřej Vanke

ROVERSKÁ SETKÁNÍ

O prvním červnovém víkendu byla navštívena tři místa. Ivančena, Tisícový kámen a zřícenina Rábí. Bohužel, každé pouze jednou skupinou.

Další „hlavní termín“ je první víkend v říjnu ve 12,00 hodin. Opakujeme stručnou charakteristiku míst:

Ivančena – mohyla na hřebeni pod vrcholem Lysé hory. Pomník skautů, zavražděných na sklonku II. světové války.

Tisícový kámen – skalní převis v pískovcových skalách. České středohoří.

Lipnice – Wolkerův pomník v místech prvního skautského tábora u nás v roce 1912. Žďárské vrchy.

Rábí – vstupní brána zříceniny hradu. Podhůří Šumavy. *Ještěř*

Motorová pila ve skautské praxi

Při návštěvách v obnovených skautských táborech jsem se začal potkávat s novým prvkem výstroje – motorovou pilou. To by samo o sobě v dnešní době nemuselo být nic tak pozoruhodného, nebýt závažného technického stavu a způsobu používání těchto strojů. Vlivem profesionální lesnické deformace jsem okamžitě domýšlel důsledky takového počínání pro neznalé uživatele, případně pro vedení jednotky, v níž by došlo nevhodnou manipulací ke zranění nebo smrtelnému úrazu.

Zvu vás ke společné úvaze o tom, co může použití motorové pily znamenat pro tábornickou praxi. Nad v podstatě estetické námitky, že tento stroj do přírody vůbec nepatří a poukazy na vysokou nebezpečnost obsluhy naopak vyniká při použití motopily vysoká racionalizace přípravy a provozu tábora a další rukodělné činnosti.

Souhlasím s názorem, že práce šlechtí, ale současně starostlivě sleduji cenu,

dejme tomu, dvoutýdenního pobytu na táboře. Schválně si spočítejte, kolik stojí každá, byť i prospaná hodina. Proti tomu si představte, kolik času na táboře spotřebujete přípravou konstrukčního a palivového dříví obvyklým způsobem. Jestliže dva zaučení a opatrní dospěláci dokážou za půl dne nakácet, odvézt a zkrátit palivo na celý týden, jistě si už poradíte s takto ušetřeným časem.

Je pravdou, že špatně seřízená, neodborně používaná motorová pila může být smrtelně nebezpečná obsluze i blízkému okolí. Jak se zachovat v situaci, kdy pronikání nových užitečných pracovních či zábavných prvků není moudré odsoudit, ani zakázat? Jednoduše – připravit se na ně! Být připraven znamená z užitečného získat a nebezpečnému předejít. Požadavky tábornické praxe nedosahují profesní dřevorubecké náročnosti. Na tomto předpokladu jsme s kolegy z Vojenských lesů a statků v Lipniku nad Bečvou sestavili učební osnovu neprofesního zaučení pro bezpečné použití motorové pily v jednoduchých situacích. Výuka i závěrečné přezkoušení je vedena podle Vyhl. 42/1985 Sb.

v rozsahu 20 hodin s potvrzením o pořízení a přezkoušení.

V březnu a říjnu roku 1992, díky podpoře a patronaci ředitele Vojenských lesů a statků v Lipniku nad Bečvou uspořádala Slezská lesní škola Junáka dva běhy Junáckých pilařských kursů, které úspěšně absolvovalo 52 účastníků. Program byl nabit odbornými diskusemi i bratrským veselím, avšak nevyčerpal síly, ani zájem. Ke spokojenosti přispělo i příjemné prostředí ubytovacího zařízení VLS v Potštátě i vyhlášená kuchyně paní Jeřábkové, kde mnozí poprvé ochutnali správně připravenou zvěřinu. Tím ovšem nemíním dělat reklamu našemu nápadu, i když díky šťastné konstelaci nadšenců a hospodářského zájmu máme pro podobné skautské akce výborné podmínky.

Nehodila by se tato forma junáckého zdomácnění také vám? Ono až se něco přihodí, nikdo se neptá, jak moc to bolí, ale co jste udělali pro přípravu a prevenci. Přijíždějte, abyste těchto starostí zůstali ušetřeni.

Přemek
Informace o dalším běhu kursu obsluhy motorových pil najdete v JH.

ANGLIČTINA PRO SKAUTY (6)

Clothing [klaʊðɪŋ] oblečení

Scout clothing skautské oblečení

in civilian [ɪnˈsɪvɪljən] v civilu

uniform [juːnɪfɔːm] kroj, uniforma

wear a uniform [weə ə juːnɪfɔːm] být v kroji

wear [weə] nosit, mít na sobě

shirt [ʃɜːt] košile

long sleeves [lɒŋ sliːvz] dlouhé rukávy

collar [kɒlə] límec

neckerchief [nekeˈtʃɪf] am. bandana [bænˈdænə] šátek

woggle, **slide** [slaɪd] am. turbánek

lanyard [ˈlænjəd] šňůra na píšťalku

whistle [wɪsl] píšťalka

name tape (26th Liverpool guide company) domovenka

troop numeral [truːp njuːməɹəl] číslo oddílu

Scout badge [skaʊt bædʒ] skautský odznak

Promise badge [prɒmɪs] slibový odznak

proficiency badge [prəˈfɪʃnsi] odborka

interest badge am. [ɪntrɪst] odborka

service leaf, mn.č. **leaves** [səˈvɪs liːf, liːvz] členská léta

belt [belt] opasek, pásek

long trousers [lɒŋ traʊzəz] dlouhé kalhoty

short trousers nebo **shorts** [ʃɔːt, ʃɔːts] krátké kalhoty

skirt [skɜːt] sukně

hat [hæt] klobouk

cap [kæp] čapka, čepice

beret [bereɪ] baret, rádiovka

soks [sɒks] ponožky

knee-soks [niːsɒks] podkolenky

shoes [ʃuːz] boty, střevíce

boots [buːts] boty

walking boots [wɔːkɪŋ], am. **hiking boots** [haɪkɪŋ] turistické boty

plimsolls [plɪmsɒlz], am. **sneakers** [sniːkəz] tenisky, botasky

spare clothing [speə] náhradní oblečení

for sport and game activities: (nebo *jen for sports and games*)

swimming trunks [swɪmɪŋ trʌŋks] chlapecké plavky

swimming suit [swɪmɪŋ sjuːt] dívčí plavky

T-shirt [tiː ʃɜːt] tričko

top [tɒp] tričko, vršek, též bunda (k teplákům)

track-suit [træk-sjuːt] tepláková souprava

rain gear [reɪn ɡɪə] oblečení (výstroj) do deště

cagoule [kæˈɡuːl], am. **jack** (džáek) bunda s kapucí

anorak [ænəˈræk] nepromokavá bunda s kapucí

raincoat [reɪnkəʊt] plášť do deště, pláštěnka

boots nebo **wellies** [welɪz], am. **rainboots** [reɪnbuːts] gumové

holinky

Připravila Majka Šalková, recenzovala Hana Bouzková

Ve většině skautských oddílů nebude asi problémem provozování tábořnické skautské praxe a snad naše svěřence naučíme zpívat, větším problémem bude je naučit skautsky myslet a uvažovat. To bude nejspíš těžší a nejdůležitější. Ale musíme to udělat. Jinak naše oddíly nebudou plně skautské.

Pro vysvětlení malé přílohy: Úvahy – to je levice podaná k pozdravu, praxe – to je pravice připravená k práci. Jen obě dohromady dokáží pomáhat a konat dobré skutky. A tak s moudrem našich předků: S chutí do toho, půl je hotovo!

Jak využívat námět úvahy v oddíle?

1. Žádnou, ani nejlepší myšlenku dlouho nerozvíjej, raději dej ten čas tichu, mlčení. Tomu se musí naši skauti učit.
2. Nech každého uvažovat samostatně.
3. Veď každého k zapisování zajímavých myšlenek i vlastních úvah.
4. Zkoušej úvahy vkládat do celoroční práce, nejen na táboře.
5. Dávej právě jídlo v pravý čas a nepřekrm svůj oddíl samou moudrostí! Když je to nad jeho sílu a trpělivost, dej mu oddech a pak začni znovu.

Že je to velice obecné, nekonkrétní a nudné? Zkusíme to napravit praktickými příklady. Každý začne stejnou výzvou: **Zkus!**

Zkus jednou cestou ve vlaku utišit družinu či oddíl a místo pozorovací hry jim zadej zajímavou myšlenku nebo heslo k úvaze. A jestli to jsou starší skauti, skautky, můžeš každému dát kartičku s jeho vlastním heslem, které přizpůsobíš jeho problémům a jeho pohledu na svět.

Zkus totéž udělat při indiánském pochodu s mlčením a spojit tu myšlenku s krásou okolí přírody.

V obou případech nezapomeň někde u cíle té cesty na debatu o myšlenkách, které jste si vybrali.

Zkus užít hesla jako úkolu pro jednotlivce – ať se tví rádcové, rádkyně učí promluvit pár vážných slov v úvodu oddílové schůzky místo tebe a zařazují alespoň občas hesla na oddílové rady. Neboj se a pusť se do práce. A nejen to: umožni to i svým mladším spolupracovníkům. Jistě budeš příjemně překvapen.

Text, který bude teď připojen, je tak trochu zvláštní. Je to čtení pro Tebe, ale předčítej a půjčuj jej dál, protože je to „10 úvah o 10 bodech zákona pro 10 leté“.

Tři desítky pro štěstí a pro odvahu vytrvat a můžeš začít číst. Nejdříve úvod:

„Milý bratře!

Přišel jsi do skautského oddílu. Mnoho věcí kolem Tebe je nových: nové tváře, klubovna, její výzdoba, schůzky, hry, výpravy, vlajky, kroje..... až se Ti z toho točí hlava. A ještě mají skauti zákon! Každý ho musí nejen znát, ale i dodržovat! Staré dobré přísloví učí: „Kdo se dal na vojnu, musí bojovat.“

Abys náš zákon znal, pochopil a co je důležité – zamiloval si jej, nabízím Ti teď čtení o něm.

Sedni si někde, kde budeš sám, bude tam ticho a bude Ti hezky: třeba ve větších rozložitých starých stromu, u okénka na báječně zakrámované staré půdě, na slunné pasece, na skalce za městem, u potůčku či vyhaslého ohniště. Stojí za to najít takový úkryt. Bude se Ti lépe číst a uvažovat.

Už máš svůj skautský deník? Tím lépe. Nezapomeň a vezmi si ho s sebou. Je dobře vypisovat do něj z vypůjčených knížek. Napsané slovo vydrží déle nejen na papíře, ale i v hlavě.

Teď už Ti přeji jenom dost odvahy a trpělivosti a přidám ještě jednu radu na závěr. Nečti všechno najednou, ale alespoň na desetkrát. Taký nečti, ale vybírej si z bodů skautského zákona nejdříve ty, které

jsou Ti blízké, které Tě oslovily už ve své holé podobě, a ta je vždy stejně prostá: SKAUT JE ... (ale o tom se už dočteš dál).

Aby ses takovým stával a nakonec i stal, to Ti přeje Tvůj starší bratr.

OD STROMU SE UČÍME ZNÁT SKAUTSKÝ ZÁKON

1. Skaut je pravdomluvný

Na počátku českého skautingu r. 1912 zněl tento bod zákona mnohem vznešleji: Skautovi je slovo svaté.

Myslím si, že je to i výstižnější. Pojd' poslechni chvíli pod stromem. V přírodě kolem nás je všechno pravé, opravdové – nikde žádná napodobenina, nikde nic umělého. Tak vypadá dokonalost. Prvním předpokladem dokonalosti je pravda.

Příroda Ti ukáže holou pravdu svého zjevného i tajného života. Zkus jednat podobně. Buď pravdivý nejprve sám k sobě, občas se zamysli nad svým jednáním. Nenamlouváš si o sobě, že jsi lepší, než odpovídá pravdě? A vydáš o pravdě svědectví? Podívej: stromy kolem Tebe jsou takové, jaké narostly. Co vidíš, je jejich věrná podoba. Kdybys je kreslil nebo popisoval jinak, bylo by to nevěrohodné. A co Tvoji živí přátelé – lidé kolem Tebe?

Vydáváš své svědectví pravdy? Jejich obraz ve Tvých očích a ve Tvých slovech je stejně věrný? Jsi velmi šťastný člověk, když poznáš, že je to tak. A honem spěchej napravit, co je křivého ve Tvých obrazech lidí. Strom, pod nímž sedíš, Tě k tomu vybízí pravdivostí své vůně květů i hlubokými vráskami moudré kůry svého kmene. Měj odvahu – bez té není pravdy...

Text byl napsán pro chlapce, ale myslím si, že pro drobných úpravách je použitelný i pro dívky.

Ze Čtení pro naše činovníky a rovery od Petra Hájka – Balúsa

Skautské bratrstvo je bratrstvem míru a ne bratrstvem války. Přece však jsme vyhlásili válku a vedeme úporný boj, a to na obranu skautského zákona.

V boji svém snad budeš sražen k zemi znovu a znovu. Ty však opět a opět se zvedneš a půjdeš dále. Jsi skaut! Není to vítězství, které tě činí mužem, ale boj.

Vesluješ-li, nekonáš tak vždy jen po proudu, protože je to lehké, ale i proti proudu, protože to stojí námahu a práci, kterou sílíš, rosteš.

ABS – Základy junáctví

A přece bude oheň!

Tehdy – v době „normalizace“ nebylo nic neobvyklého, že se skauti objevovali i v kriminále. I tam jsme si pomáhali, jak to šlo. Ale byla i zajímavá poznání, která se dají využít i jinde.

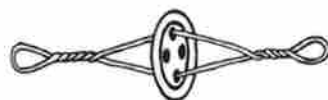
Kuřáci jsou otroci své vášně. Dají vše za vdechnutí kouře i ve vězení, jak jsou pro to silně ztížené podmínky. Necháme stranou, jak získali nedopalky cigaret. Nás zajímalo, jak rozdělají oheň k připálení.

Tehdy se směl brát s sebou do arestu zubní kartáček – tenkrát s držátkem z celulóidu. Kouskem skla nalezeným na vězeňském dvoře při vycházce se z držátka

nastrouhala špetka celulidových „hoblin“. Ty se pečlivě zabalily do kousku vaty a smotek stočil pevně nití, kterážto věc bývaly v cele. Pak se výtvar položil na podlahu a podrážkou boty rychle válel sem a tam. Netrvalo dlouho, celuloid se teplem vznal a pod botou vyrazil do stran kouř. Pak stačilo smotek rychle rozlomit a z žhavým jádrem podpálit.

Velkou výhodou bylo získat kamínek do zapalovače. Z něho se daly vykřesat krásné jiskry jako od prskavky buď kouskem toho sklička, nebo lépe kovovým knoflíkem od kalhot. V uholpříčce protilehlými dírkami knoflíku se na několikrát provlékla nit tak, aby po obou stranách knoflíku byly aspoň 15 cm dlouhé klíčky.

Do těch se z každé strany strčil prst a nit mezi nimi se „natočila“ – zakroutila jedním směrem. Zatažením za klíčky se

knoflík roztočil jedním a pak i opačným směrem, když se nit včas povolila. Kamínek byl zasazen pevně – obvykle do nohy palandy – a když se jej roztočením knoflík dotkl, jiskry přímo sršely.

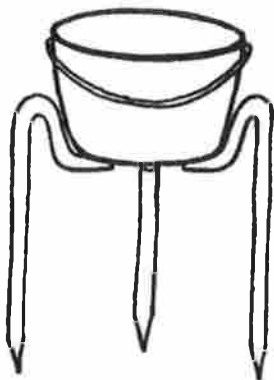
To však nebylo ještě všechno! Jiskry se musely chytat do troudu. Ten se ve vě-

zeňských podmínkách získával takto: Připravily se „desky“ z tuhého papíru a tkaloun z prádla. Tkaloun se musel zapálit a hořící rychle vložil do desek, kde se stisknutím oheň udušil. Zbyla jen černá hmota. Do té se pak chytaly jiskry. Jakmile začal troudek někde žhnout, hned se připalovala cigareta. Takto se dá využít i zápalného kužele světla z lupy.

Jir Čermák

Ohniště na skobě

Snad každý skautský oddíl si při svých výpravách do přírody chystá jídlo na ohništi. Vyzkoušejte si ohniště na skobě čili ohniště snadno a rychle. Zkušený skaut

Výška skoby je asi 35 cm

postaví ohniště spolehlivě, ale někdy se může dostat do míst, kde je potřebného materiálu málo a stavba ohniště se stane časově náročnou. Pro takový případ stačí připravit si v dílně tři skoby, na které jídelní misku či kotlík položíme. Materiálem může být železná kulatina – drát průměru 5 mm nebo i materiál plochý. Výroba takové skoby je poměrně jednoduchá a netrvá dlouho. Upravíme jen hroty skob a podle nádobí vytvoříme záchyty. Pochopitelně, že je přenášíme zásadně v pevném obalu.

První takovou skobu popsal bratr Velen Fanderlík ve Skautské praxi.

Sir

Dvostranu pro vůdce připravuje Rolf

Malý test pro vůdce – IV.

1. Pracují ve vašem oddílu samostatné družiny?
2. Mají vaše družiny pravidelně každý týden schůzku?
3. Podnikly všechny vaše družiny v minulých pěti týdnech aspoň jednu samostatnou výpravu nebo celodenní výlet?
4. Družinové sestavy jsou po celý rok stejné, jednotlivci přecházejí z družiny do družiny jen výjimečně a vždy z vážných důvodů?
5. Koná se každý měsíc oddílová rada?
6. Probíráte na OR program na další období?
7. Mají vůdci možnost naplnit aspoň část družinových podniků programem, který si družina sama zvolí?
8. Vyžaduješ od vůdců stručné písemné hlášení o každém družinovém podniku?

9. Zajeď aspoň jednou za půl roku na schůzku každé družiny, třeba jen na čtvrthodinku?
 10. Piš si některé vaše družiny vlastní kroniku?
 11. Pozveš nejméně jednou za rok každého vůdce k delšímu soukromému rozhovoru?
 12. V družinách jsou zavedeny některé další funkce kromě vůdcovské a podvůdcovské (kronikář, pokladník, zdravotník, kuchař apod.).
 13. Seznámil ses s obsahem Rádce skautské družiny, knížky, která vyšla jako první svazek Skautských pramenů?
- Všechny otázky mívá k družinové soustavě. Každé ANO, které odpovíš, je důkazem, že ve vašem oddíle družiny skutečně pracují. Čím víc jich bude, tím asi vyšší úroveň.

Z knihy V. Břicháčka Skautský oddíl

TAKÉ ZAKLÁDÁTE NOVÝ ODDÍL?

Případ zálesáckého vedoucího

„Hele, ty skauti mají dobrou krov. A pořád se o nich někde mluví. Tabomický znalosti máme možná lepší, ten jejich zákon nebo co, se naučíme. Ta naše parta už nemá budoucnost. Holky pudou k holám, s klukama půjdou za tím jejich oddílkem, pak budem stejně dohromady. Je jich málo, budou rádi.“

Nebudou rádi. Pokud starší ve středisku do sebe v dětství vstřebali skautskou ideu, nastávají jim nesnadné chvíle. Středisku party ostřílených zálesáků velmi prospěje. Ostatní děti je velmi obdivují a jsou jim věkově blíží. A tak nastane tišší boj, který si většina zúčastněných ani neuvědomuje. Boj o „skautskost“ střediska. Oddíl vyhráváji vůdci, jejich tábor byl na vysoké femesině úrovni. Vařily maminky. Děti se výborně bavily při hře ve smíšených družinách. Děvčata jsou trénována v „chlapských“ disciplínách. Teorii vyslechnou ze zdvořilosti, historie je trochu nudí. Je to velmi dobrý zálesácký oddíl. Jen starší dospělí vědí, že není skautský.

Případ horlivé učitelky

„Děti, v naší obci vznikl skautský oddíl. Povinnosti každého dobrého občana je pracovat pro svou vlast. Skauti a Junáci dělali vždycky pro svou vlast to nejlepší a mnoho za to vytrpěli. Pozvala jsem tu paní, co vede děvčata, aby vám udělala přednášku a předpokládám, že na konci hodiny se všechny do skautského oddílu přihlásíte. Příští hodinu tělocvik u spořá-

dá kolega totéž pro chlapce. Členstvím v Junáku nejlépe pomůžete své vlasti a panu prezidentovi.“

Nepomohou, paní učitelko. Jestliže skautská vůdkyně vyhověla vaší žádosti, pak jen ze zdvořilosti a úcty k vašemu povolání. Dětská organizace formovaná ve škole už tu byla. Děti nemají rády velká slova, jako vlast, povinnost, trpět. Do skautského oddílu nikdo nemá chodit z povinnosti, že to chtějí rodiče nebo paní učitelka nebo že je to móda. Takové dítě nebývá pro oddíl velkým přínosem. A co je důležitější, nebývá tam šťastné.

Případ Dobrušky na klandru

Dobruška visela nohama na klandru u školy a studovala náves hlavou dolů. Olga soustředěně žvýkala rohlík a podle vrásky na čele bylo vidět, že má starosti. Do zorného pole vstoupila Dobruščiná neobvykle umístěná hlava. Olga se taky pověšila na klandr. Domnívala se, že pro její záměr bude stejná poloha diskutujících ku prospěchu věci.

„Ty, Dobruško, pojď si s náma hrát.“

„??“

„S náma, se skautkama. My jsme Šipky, já sem Liška, vede nás Eva, teda ona je už stará přes třicet, ale to ti vůbec nepříjde.“

„??“

„No všechno. Taky morseovka a šifry a hlavně si hrajeme. Ale jinak. Hele za chvíli máme schůzku. Dem to řict vašim a pudem, jo?“

„A může Božka taky?“

Tak tohle je ten pravý případ. Jestliže se něco líbí moji kamarádce, bude se to líbit

i mně. Něco na tom bude, když tam chodí Hanka a Michala a – vůbec.

Jsou ovšem známy případy, kdy domů přiveďte naše dcera spolužačky – a „mamí povídej, jak jsi byla skautka“. Jsme pak lapeny do vlastních sítí a oddíl nám vznikne, ani nevíme jak.

Oddíl tedy vzniká přirozeným spojením skupinek dětí, které mají mnohé vlastnosti podobné. Nováček pak přichází podle toho, jak oddíl působí ve svém okolí.

Případ dobrého oddílu

Nováček – musí mít přihlášku potvrzenou rodiči. Zde začíná spolupráce oddílu s matkami a otci, z nichž se po čase stane důležitá složka v životě oddílu i střediska.

Družina – šest až sedm dívek či chlapců. Z těch nejčipernějších vychováme po čase vůdce či vůdkyně.

Oddíl – tvoří alespoň dvě družiny. Jeho jádrem bývají první příchozí, kteří jsou zpravidla o krok před ostatními a o které se vůdce či vůdkyně při své práci nejvíce opírá.

Metody – hrát si, učit se, cítit a mít rád druhé, znát tradice, uplatňovat se, zpívat si, smát se, hrát si.

Vůdce i vůdkyně – tyto metody umí uplatňovat. Má solidní všeobecné vzdělání, všechno dosažitelné skautské vzdělání, všechny metody má spojené se skautským zákonem a slibem. A hlavně – umí rozdávát svou duši. Mezi dětmi té duše nikdy neubude.

Eda Valentová

V každém hnutí, v každém organizovaném sdružení lidí se i při sebeurčitéji formulovaném základu, který lze nazvat duchovním půdorysem programu a cílů, nutně vyhraní nejen různé názorové proudy, ale objeví se i osobnosti, ztělesňující svými názory, svou praxí i svým literárním odkazem značně odlišná pojetí.

KOLIK PODOB má náš skauting?

Nejinak je tomu v našem skautingu a dovolím si hned vyslovit i názor, že je to tak dobré a pro zdokonalování našeho výchovného systému velmi užitečné. Každý jednostranný, „jedině správný“ pohled znamená nebezpečí ustrnutí, zmrtnění, slepé uličky dogmatismu. Kdo se dobře orientuje v díle jednotlivých výrazných osobností našeho skautingu, počínaje bratrem Zakladatelem Svojsíkem, až po dnešní autory, tvořící stále rozsáhlejší a mnohotvárnější skautskou literaturu časopiseckou i knižní, ihned rozezná veliké odlišnosti jak v praktickém „skautování“, tak – a to především – v teoretických požadavcích, v preferenci metod i cílů, v hledání konečného smyslu junáctví.

Porovnejme jen např. pojetí skautingu jako hledání antického ideálu kalokagat-

hie, jak ho formuloval Josef Šimánek, fundovaný obdivovatel starého Řecka a jeho krásných mýtů, s praktickým pojetím světoběžníka Franka Elstnera, viskujícího skautingu především rys výchovy obratného, zkušeného zálesáka i cestovatele, nebo s pojetím „věčného chlapce“ Jaroslava Foglara, jehož knihy jsou především studnicí nescetných vzrušujících her v klubovně i v přírodě, vkomponovaných do rámcu chlapeckých románků. Na první pohled seznáváme, že systém Foglarovy skautské (a nejen skautské) výchovy se opírá o neustálý program soutěží a her, v jejichž organizování je jeho Rikitan mistrem. Tento program je však ohraničen chlapeckým či dívčím věkem, osu „dospělého“ skautingu (a my věříme, že skauting je programem na celý život) musíme ovšem hledat u jiných autorů (připouštím, že je jich málo). A opět jiné je celožitovní skautské hledání Mirko Vosátky, v němž nám vyrostl kus českého Thoreaua, jak to dobře ukazují jeho „Skautské toulky přírodou“: bratr Grizzly dobře přiřadil k běžné skautské praxi i hluboký vhled do přírody, kterou chápe jako základní dějiště i učebnu věčného junáctví. Podobně i spisovatel Miloš Zapletal ve svých knihách i článcích jedinečně kombinuje potřebnou míru tábornické praxe s velmi hlubokým přiblížením se přírodě: krásně formuluje skautskou lesní moudrost, kterou obohacil svými překlady ze Setona.

Takto by bylo možno uvádět mnoho dalších skautských osobností, aniž bychom zacílení jednoho stavěli do protikladu ke specifickému pohledu druhého. Neboť

všichni mají v podtextu své skautské stezky totéž: hledání co nejučinnějších forem výchovy mladého (a nejen mladého věkem!) člověka, chlapce a dívky, muže i ženy. Některý klade větší důraz na výchovu k občanství, další vidí praktického, dovedného, odolného, zkušeného člověka, který si poradí v každé situaci, dokonce i v přírodě mimo civilizaci. Jiný hledá ve skautingu především kolektivní družnost a bratrství (sesterství), které by jednou mělo obejmout celý svět. A konečně, někdo se vážně zamýšlí i nad duchovním rozměrem junáctví, přičemž se mu skauting stává – hlavně svou snahou učit se co nejvíce od přírody – příležitostí, pochopit smysl lidské existence, najít klíč i kód života krásného, moudrého i užitečného.

Zvykneme si tedy chápat určité rozdíly v pojetí skautské výchovy nikoliv jako názorovou roztržičnost či dokonce zavrhováníhodné deformace, které je nutno pranyřovat a odstraňovat. Jemně i výrazněji rozdíly ve výchovném pojetí junáctví – při zachování jeho základních metod a cílů – to je přece mnohotvárná pokladnice, nabízející různým individualitám v hnutí (a zde je nutno pojem hnutí dobře pochopit!) bezpečné možnosti, mnoho cest a osobitých stezek. Skauting se takto podobá vybroušenému drakohamu, jehož každá faseta může zazářit nádherným světlem – jen se umět dívat ze správného směru. Soudím, že tímto směrem je tolerance, bratrské pochopení a porozumění, nelpění na jedině, ortodoxní pravdě.

Ladislav Rusek – Šaman

Čím delší zřídí sloupopřadí,
čím výše vyženou věže,
čím širě roztáhnou dějiny,
čím hlouběji vykopají jeskyně
jako letní obydlí,
čím mohutnějšími sloupy
podeprou stropy jidelen,
tím více bude toho,
co jim zakryje oblohu...

Seneca

ZELENÉ DENÍKY – nová příloha Skautingu

V tomto ročníku hodlá redakce Skautingu věnovat hlubší pozornost ekologické výchově. Ve skautském světě není třeba tento záměr zdůvodňovat, dávno máme v zákoně formulaci, že skaut je ochráncem přírody a cenných výtvarů lidských. A tak jen úvodem několik vět:

Snad nejdůležitějším úkolem ekologické výchovy je boj s pověrou, že člověk je pánem přírody a může dělat, co se mu zachce. Všípíme-li v oddílech dětem do hlav i do srdcí úctu ke všemu živému a přesvědčíme je, že musí přírodu aktivně bránit jak před drobnými škodami, tak před velkými pohromami, učinili jsme velký kus práce duchovního charakteru. Pro záchranu životních zdrojů vykonáme mnoho tím, že snížíme spotřebu hmotných statků všude tam, kde to je jen trochu možné. Mnohé věci kolem nás jsou zbytečné, ale jejich výroba si žádá mnohé suroviny a spousta energie při jejich výrobě přijde nazmar. Čili: učme děti i sebe šetrnosti a uměřenosti.

A opakovaně se vracíme a znovu promyšleme staré skautské pravidlo: Příroda je naším druhým domovem – místem, které důvěrně známe, ve kterém si všichni navzájem pomáháme a poskytlujeme jeden druhému oporu i jistotu. Doma v rodině i doma v přírodě!

Dnešní pedagogika pochopila to, co skauting věděl již dávno: Největší autoritu mezi dětmi mívají jejich zdatnější vrsťáci. Vedme děvčata i chlapce k tomu, aby ekologicky jednali nejen v oddíle či na táboře, ale také ve školách, na ulicích i mezi spolužáky. Svým příkladem mohou být úspěšnější než jejich učitelé a mohou kladně ovlivnit jednání i myšlení řady spolužáků.

A konečně: připravujeme děti pro postupné pochopení, že příroda i lidská kultura tvoří jeden celek. Kdo ztratí kontakt s přírodou, ztrácí často kontakt i s vlastní minulostí – ať již osobní či obecně lidskou. Je vykořeněn, žije ze dne na den, ztrácí pojem domova, citovou a duchovní odpovědnost za životní prostředí a jméno skaut nosí nadarmo.

Svět není zásobárnou surovin pro člověka. Jestliže jednoho dne velrybář vyhubí velryby, pak druhého dne vyhynou sami velrybář. Svět – a snad celý kosmos – je společenstvím svébytných bytostí, které mají právo na plný život. Tak se situace jeví všem, kteří uvažují o morální ekologii a také o budoucnosti této planety a společně usilujeme, aby tuto moudrost pochopila nastupující generace.

Václav Bricháček
Grafika Ladislav Rusek

Láska k přírodě je základem k její cohaně. Ta by však nebyla možná bez důvěrného poznání přírody. A tak se budeme každý měsíc setkávat nad koulou a zajímavostmi – i docela obvyčejnými, nenápadnými přírodními výtvory a jevy, kterých má Grizzly – Mirko Vosátka v zásobě ne na jeden, ale na mnoho ročníků příloh. Záleží i na Vás – vůdcích a rádcích, jak dokážete využít té bohaté nabídky námětů na činnost v oddílech a družinách.

ZELENÉ DENÍKY Mirko Vosátka – Grizzly

Naučte se mít dobré oči, postřeh a otevřené srdce, pak vám příroda ukáže své nepřeborné, často neopakovatelné bohatství.

Podzim je kouzelník a malíř, který přetváří krajinu v pestrý obraz. Barevnosti vynikají zejména listnáče, které mění dosud všeobecnou uniformitu zelených listů, byť rozmanitých odstínů, na skupiny barev od černé, žluté přes všechny odstíny hnědé až po ohnivě červenou.

Začínáme měsícem lovu a měsícem padajícího listí. Název toho prvního se nám dobře hodí pro naše pozorování přírody. Vydáme se totiž na celoroční lov zajímavosti, tajů, patentů a neopakovatelných okamžiků, které ukáže příroda tomu, kdo se v ní umí pohybovat.

Září je měsíc plodů, které poskytují převážně dřeviny, ale najdou se ještě borůvky, brusinky a houby. Zatím se podíváme na to, co nám nabízejí stromy a keře.

Plody mají různé barvy, z nich nejčastější je červená a proto se nejdříve podíváme na plody v jejich odstínech.

Plody červenooranžové, podobné malým jablíčkům má **ječáb**. (1) Dělá se z nich kompot řízné chuti a šťáva, nakládají se do cukru a suší. Ale pozor, neotrhejte všechno, je to důležitá potrava řady ptáků v zimě. V Krkonoších snad ještě roste endemický (domácí jen tu) ječáb sudetský. **Hloh plstnatý** (2) má oválné malvíčky světle červené, ale **hloh jednosemenný** (3) má je soudečkovité, tmavě červené.

Malvíčky se dají pojídat, i když jsou chuti nevalné. Protáhlejší malvíčky barvy více do oranžova má **šipek** (4). Malvíčky se suší na chutný čaj, pracně se vyrábí neobyčejně chutná marmeláda. **Muk pravý** (5) má malvíčky červenooran-

žové. **Skalník plstnatý** (6) má malvíčky jako by oplstěné a najdeme ho na vápencových skalách. **Skalník obecný** (7) má jasně červené malvíčky, jako malá jablíčka. Malvíčky nahnědlé barvy podobné malým hruštičkám má **ječáb**

Úvod k cyklu roku

Životu je dán rytmus, pravidelné střídání fází, rytmus v řádu. Není dán jen živé hmotě, střídání, pohyb, navracení se je zakódováno do celého vesmíru. V přírodním světě je zcela zřetelný a jednoznačně ovlivňuje naše životy. Cyklus roku od pradávna vnášel do každodenního dění jakási zastavení, očekávání, tajemství, mnoho krás a znovuobjevování.

Pokusíme se celý tento rok prožít všechny fáze s očima otevřenými. Budeme si všimát co se děje v přírodě a budeme se snažit tomu porozumět. Budeme vnímat krásy spojené s proměňováním a připravíme si i malé svátky k její oslavě, které se pak mohou stát tradicí našeho oddílu.

Snad tím vším lépe pochopíme složitost vazeb na naší planetě, objevíme její bohatství a uvědomíme si lépe i nebezpečí, která i my jí připravujeme a konečně se zamyslíme jak lépe na naši Zemi hospodařit.

Janka

Zaří

Zaří se svou podzimní rovnodenností nás uvádí do nádherného času babího léta, kdy dozrávají plody pod ještě zářivými slunečními paprsky a kdy na horách bývají nejkrásnější výhledy. Připravte si na výletě rozloučení s létem a oslavu plodů. Chodili jsme jednou s oddílem pražskými ulicemi s ošatkami a koši plnými plodů a ovoce, které jsme kolemjdoucím nabízel s povídáním o krásách podzimních proměn. Z počátečních rozpaků a nepochopení se v tvářích objevovala radost ze zcela nového zážitku.

Koncem září, kdy se objevují první barevné skvrny v lesích, se vypravte na jelení říji. Při setmění, za večerního oparu zaslechnete velebné troubení a budete-li trpěliví a tiší můžete být svědky jeleních souborů provázených tvrdými údery paroží. Možná vám v mysli vytanou i otázky, jak je to vlastně s loveckou vášní, zda se shoduje zabíjení zvířat při lovu s odpovědností za vše živé. Mnozí namítnou, že stav zvěře je třeba regulovat, ale snad

by se našel jiný způsob, který by neživil v lidských srdcích radost z pronásledování a zabíjení bezbranných živočichů.

Nezapomeňte, že se můžete inspirovat uměním, obohatit program krátkým textem z poezie či literatury, poslechem hudby či seznámením se s některými obrazy malířů, kteří měli právě přírodu a krajinu hluboce prožitou.

J.P.

v této roční době na suchých a písčitých polích a stránkách. Stonky, nemluvě ani o jejich pěkných květech, hrají purpurovým nádechem a pomáhají projevovat zralost roku. Což kdybychom i my zráli tak dokonale od hlavy až k patě a zářili ve svém zániku?

H. D. Thoreau

Henry David Thoreau – Walden aneb Život v lesích

„Když jsem psal tyto stránky, žil jsem sám v lesích na míli daleko od nejbližšího souseda, v domě, který jsem si sám postavil na břehu rybníka Walden, poblíž městečka Concord ve státě Massachusetts a živil se výhradně prací svých rukou. Žil jsem tam dva roky a dva měsíce...”

Tak začíná kniha WALDEN H.D. Thoreaua, který jednoho dne (4. července 1845) opustil civilizaci se všemi jejími vymoženostmi a začal žít sám uprostřed přírody, odkázán jen sám na sebe, na to,

Nachové trávy

Milíčka je nyní na vrcholu své krásy. Vzpomínám si ještě, kdy jsem si poprvé všiml zevrubnějí této trávy. Stojte na stráni u naší řeky viděl jsem asi stopadesát metrů od sebe nachový pruh třicet metrů dlouhý na kraji lesa, kde se půda skláněla k louce. Když jsem se přiblížil a prohlížel, co to je, shledal jsem, že to je jakási kvetoucí tráva, sotva stopu vysoká jen s několika zelenými stébly a s krásně rozprostřenou latou purpurových květů jako slabá, slabě nachová mlha chvějící se kolem mne. Ve stejnou dobu jsou v květu i jiné trávy. Vousatky převládají

oskeruše (6). Plody jako protáhlé šišky má **dříšťál** (9). Hodi se k výrobě osvěžující šňávy, kompotu i octa. **Dřínky** jsou tmavě červené, protáhlejší plody **dřínu** (je to druh **svídy**) (10). Po prvním mraze zčernají a dostanou osobitou chuť. Na podzim najdeme na prutech **lýkavce** (11) jasné červené plody. Je to jedovatá rostlina! Na pasekách objevíme na podzim vyšší, stromkovitě keře s plody připomínajícími drobné korálky, v typické jasné červení. Je to **bez červený** (12). Také **kalina** má plody jako z červeného skla, ale šláva nepříjemně páchné. (13) Korálky z rubínového skla má **zimolez obecný** (14). Podobné, ale tmavě červené plody má **zimolez tatarský**. Spíše na plotech než volně v přírodě se najde **kazí list** (15). Jeho kulovité červené plody sedí na jakýchkoli listových mističkách. Malvíčky podobné malým papírkám má keř **kustovnice cizí** (16). Po kmenech a mezi nízkými porosty olší se pne **potměchuť** (17), má rovněž červené plody podobné papírkám, ale nejsou tak špičaté, jako kustovnice. **Brslen evropský** (18) má tvarově zajímavé plody připomínající kněžské kvadrátky. Z jehličnanů má červené plody **tis** (19). V červeném míšku je vložené zelené semeno, které částečně vyklukuje z plodu.

Jak je vidět červená barva má převahu. Další zajímavá barva přechází od modročerné, fialové až do čisté černé. Mezi takové plody patří malá peckovnice **tmavý obecný** (20). Velmi trpké chuti, která se trochu zmírňuje po prvním mrazení. Dělá se z nich kompot a víno. Tmavé plody má také **muchovník obecný** (21). Chudým hrozným podobné plody má **střemcha hroznovitá** (22). V horských krajinách najdeme přizemní porosty **šichy obouplhlavní** (23) s černými, kulovitými plody. Na pasekách, živých plotech najdeme vzpřímené hrozny **ptačích zobu** (24). Někde roste menší keřík s černými dvouplody na dlouhé stopce. Je to **zimolez černý** (25). Plody bývají modře ovinuté, což zvyšuje jejich krásu. Na prosvětlených pasekách najde-

me **řešetlák pročistivý** (26) i **svídu krvavou** s karminově zbarvenými větvemi (27). Podobné plody má **krušina olšová** (28). Dobře jsou známy plody **bezu černého** (29). Z plodů se dělá marmeláda, džem, kompot, suší se na čaj, je to i dobré krmivo pro ptáky na zimu. Z jehličnanů má tmavomodré, často ovinuté plody **jalovec obecný** (30). Po kmenech stromů se pne **břečťan** (31) s trsy tmavěmodrých, ovinutých plodů. Na vápenitých stránkách najdeme **tušalaj obecný** (32). Plody jsou nejdivněji červené, po dozrání zčernají. Bílé plody má keř **pámelník** (33), děti jim říkají bouchací kuličky. Plody nečisté bílé barvy má **jmelí** (34) a do žluta stínované má **ohmet** (35). Zelené i ve zralosti má **menzalka srstka** – divoký angreš (35). Zelená barva je však také základní barvou všech plodů než dozrají, kdy se jejich barvy mění. Zelená se často mění v hnědou barvu řady plodů. Tak třeba **žalud**. **Dub letní, křemelák** (37) má válcovité žalud, nejširší v polovině, v čerstvém stavu má podobně tmavé pruhy. Čiška je dlouze stopkatá. **Dub zimní, dmák** (38), má menší žalud, nejširší ve spodní třetině. Čišky jsou těsně přisedlé k větví. Žalud je bez tmavých pruhů. **Dub červený** (39) má žalud soudečkovitého tvaru, tmavě hnědý v nízké, široké čišce. **Dub cer** (40) má podlouhlý, válcovitý žalud ponořený do polovíčky v ostatní čišce. **Dub šipák** (41) má žalud menší a kratší než předešlé, šupiny na čišce jsou plstnaté až huňaté. **Buk** má zajímavé ošitné plody ve kterých jsou trojboké bukvice (42), chutí připomínající **lískové oříšky** (43). V teplejších krajích najdete i dozrávající **kaštan jedlý** (44) v obalu pokrytém neobyčejně ostrými a bodavými ostny. **Jírovec maďal** (45) – kaštan, kaďan – jak se říká, se hodí k výrobě zálesáckého mycího prášku. Je vhodnou potravou v zimě pro spárkatou zvěř.

Mimo to najdeme v přírodě řadu semen a semínek. Když použijeme lupy, tak budeme překvapeni neobyčejnou tvarovou

pestrostí a „zlatnickým“ šperkováním povrchu. Zkuste někdy nasbírat semena třeba několika plevelů a „obyčejných“ kytek. Podívejte se.

Když již jsme se tolik obírali plody a semeny, bude dobře, když zalistujeme v příručce a dočteme se:

Plod je rozmnožovací orgán vyšších rostlin obsahující semena. Semeno je mnohobuněčný rozmnožovací orgán rostlin. Zamyslete se někdy nad obvyčejným žaludem, jaký mohutný strom je v něm ukryt, nebo v semeni smrk, borovice. Jaká je to „kouzelná skříňka“ z pohádky o přirodě.

Stromy mají svoje „semenné roky“, kdy mají plody, ale není to každoročně. Jednou za 2–3 roky je má jasan, javor, jilm, 3–4 roky borovice, smrk, jedle, 5–6 let to trvá dubu a 6–8 let buku. Každoročně však mají semena, bríza, habr, jeřáb, olše, osika, vrba a topol. Rostliny jsou moudré a starají se, aby jejich semena přišla dále než je mateřská rostlina, aby měla dostatek vláhy a „potravin“ a také, aby se rozšířila.

Kdybychom seřadili **způsoby**, jak se semena vzdalují od své mateřské rostliny, získali bychom toto uspořádání: letecky, pomocí křídálek, balounků, padáček, vrtulek. Tak se dopravují semena javoru, lípy, jasanu, brízy, jehličnanů, topolu. Také voda je dopravní cesta, zejména pro semena olší. Některá semena, aby získala klíčivost musí projít zažíváním traktrem ptáků, tak třeba tis, jilm, dub, buk, jeřáb, jehličnany, maliny, ostružiny,

co si vlastníma rukama postaví, vypěstuje nebo uloví.

Henry David Thoreau se narodil roku 1817 ve městě Concord, zemřel 1862 tamtéž. Studoval francouzštinu, latinu a řečtinu, (ale mluvil také německy, španělsky a italsky), zeměpis, dějepis, přírodní vědy, fecké klasiky, později také orientální kulturu a literaturu. Sám do jednoho dotazníku o sobě uvedl: „Jsem učitel–soukromý pedagog, zeměměřič, zahradník, farmář, malíř – mám na mysli malíře pokojů, tesař, zedník, dělník, drobný výrobce tužek a skelného papíru, spisovatel a někdy také špatný básník.“

Dnes již klasická kniha **WALDEN** vyšla poprvé roku 1854, sedm let po návratu autora z osamělého domku v lesích u rybníka. Není zdaleka jen záznamem autorových zkušeností, je sledem praktických záznamů, přírodovědných pozorování, filozofických úvah s jednotlivým tématem vztahu člověka a přírody a smyslu lidského života a konání. Sám Thoreau svoji knihu charakterizoval jako „Zakokrhání světa“.

Kniha **WALDEN** byla přeložena do mnoha světových jazyků (v češtině vyšla 5x), společně s dalšími spisy (např. Občanská neposlušnost) inspirovala mnohé osobnosti i hnutí od Lva N. Tolstého, přes skauting až k hnutí Hippies. Měl by si ji přečíst každý skaut.

Thoreau, H.D.: Walden aneb Život v lesích. Odeon, Praha 1991, 307 s.

Vít Růžička

NIKA

je náš zřejmě nejrozšířenější a nejvýznamnější ochrannářský časopis. Vychází už více než 10 let, první číslo vyšlo v lednu 1980 a mělo 12 stran.

Původně, do konce roku 1989, vycházel časopis jako bulletin MV ČSOP v Praze, už od prvních čísel však obsahoval kromě zpráv a článků z ochrannářské činnosti i obecné úvahy o přírodě, ekologii, reportáže z přírodovědně zajímavých území, informace ze zahraničí atd. Od roku 1990 vychází NIKa jako „Časopis pro ochranu přírody a životního prostředí“, vydává ji 86 ZO ČSOP v Praze.

Šéfredaktorem je od prvního čísla RNDr. Ivan Makásek, známý mezi ochránci, skauty a woodcraftery pod přezdívkou Hiawatha (publikuje např. i v časopise Wampum Neskenonu).

V současné době vychází NIKa 10x ročně na 32 stranách. Hlavním tématem zůstává ochrana přírody a životního prostředí v nejširším smyslu slova (aktuální informace a reportáže, zkušenosti ze zahraničí, články o přírodě, o chráněných územích, úvahy, eseje, součástí NIKy je i příloha „Greenpeace“, informující o činnosti této organizace u nás.

NIKA by neměla chybět v žádné oddílo-

vě, či střediskové knihovně, zájemci si ji mohou objednat u PNS nebo na adrese: časopis NIKa, Slezská 9, 120 29 Praha 2, tel. (02) 215 20 23, roční předplatné 100,- Kč + poštovné 5,- Kč.

Slovníček

Ekosystém – si můžeme představit jako „kousek přírody“

– relativně ohraničené území obývané organismy (např.: rybník, les, moře, akvárium...)

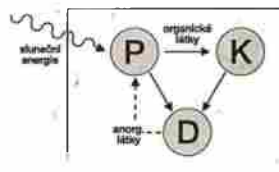
Ekosystém zahrnuje: – všechny živé organismy žijící v daném prostoru (rostliny, houby, živočichy, mikroorganismy) i jejich odufalejší těla

– přírodní podmínky (prostředí) nutné pro život těchto organismů (např. voda, vzduch, teplota, chemické látky...)

Základní vztahy v ekosystému

– v každém ekosystému zastávají živé organismy tři základní role:

1) **Producenti** (zelené rostliny, sinice) – jejich úlohou je za pomoci sluneční energie vyrábět z anorganických látek

Znáte někoho, kdo si předplatil časopis SKAUT – Junák a komu přesto ještě nepřišlo ani jedno číslo?

POMOZTE MU!

Časopis dostávají ti, kteří si jej zaplatili a poslali nám svou adresu! Pokud tak někdo neučinil, nedostává nic i přesto, že peníze třeba poslal. Mohl zapomenout nám své předplatné oznámit nebo se mohl lístek s adresou ztratit poštou. A tak mohou tito bratři a sestry na „svůj“ časopis stále čekat a třeba si i o Junácké edici myslet něco nepěkného.

Pomozte jim i nám!

V této příloze uveřejňujeme seznam všech, od nichž jsme dostali peníze, ale neznáme jejich adresu. Jména jsou bez háčeků a čárek a jsou různě zkomolena. Omlouváme se za to, ale takto je dostáváme na výpisech z našeho účtu od Spořitelny. Tyto výpisy jsou jediným dokladem, který dostaneme. Útržky složenek jsou ukládány v archivu Spořitelny a jejich vyhledání je zdouhavé (až 2 měsíce) a poměrně nákladné (zhruba 15,- Kč za jednu složenkou).

Přečtěte si pozorně následující stránky, najděte si své město nebo obec a přesvědčte se, že na tomto seznamu není žádný váš známý! A pokud je? Ať nám rychle napiše, případně pošle kopii útržku složenky. Obratem mu zašleme dosud vyšlá čísla a zařadíme ho do evidence předplatitelů, aby už mohl nadále pravidelně dostávat SKAUT – Junák!

Všem, kteří nám pomohou, děkujeme

Junácká edice

Vysvětlivky k seznamu: 1. sloupec - místo (ti, u nichž jej neznáme, jsou uvedeni na konci seznamu)
2. sloupec - jméno
3. sloupec - rok narození (pokud bylo jako variabilní symbol uvedeno rodné číslo)
4. sloupec - poukázaná částka

Albrevhticky	Cegan	82	168				
Bela	Chadilik	53	336	Brno	Michacek	36	168
Benesov	Hubka	78	168	Brno	Pospisil		84
Bensperk	Qnitlova	58	168	Brno	Ptacek	79	168
Beroun	Vankova	33	168	Brno	Rehurek	81	168
Betliar	Dulik	58	168	Brno	Sirotek	77	504
Bilina	Aubrecht	80	168	Brno	Sokolová	64	336
Bilina	Lapacek	35	168	Brno	Sramkova	28	168
Bilina	Pokorna	56	168	Brno	Svabensky	32	168
Bilina	Svoboda	59	168	Brno	Sys	54	168
Bilina	Valachova		168	Brno	Vácha		168
Blava	Vagenknechtova	72	168	Brno	Vencalek		168
Bohusovice	Junak		168	Brno	Winklerova		168
Brantice	Zavodny	39	168	Brno	Zelinka		168
Bratislava	MSP	71	168	Brno I	Junak		168
Bratislava	Skauting	70	168	Broumov	Mares	61	149
Bratislava	Vnuk	59	168	Brozany	Smola	56	168
Brehy	Krejčík	80	168	Bystrice	Schindeler	32	336
Brno	Blaha	81	168				
Brno	Drapal		168	Caslav	Stara	34	168
Brno	Heger		168	C. Budej	Bach		168
Brno	Hynst M.	37	168	Ceske Budejovice	Junak	28	168
Brno	Jebacek	70	168	CB	Petrmenova	54	672
Brno	Jun Brno	13	336	Cer. Kostel	Tesniak,?		168
Brno	Junak	19	168	Cerkvice	Jilkoiva	49	168
Brno	Junak		168	Cernosice	Pechlat	35	168
Brno	Junak		672	Ces. Lipa	Fiserova	29	168
Brno	Kolarova	58	168	Ces. Lipa	Pleva	56	168
Brno	Krystof	43	168				
Brno	Mackova	59	168	D. Kralove	Sucharda	38	168
Brno	Malirova	80	168	D. Ro.	Sola		168
				Decin	Ruffer	79	168
				Dol. M. Upa	Vondracek	79	168

Domas	Buresova	46	336
Domazlice	Capkova	79	168
Drmoul	Fort	79	168
Dub	Dzurjanik	78	168
Dvorniky	Adamek	71	168
<hr/>			
F. Mist.	Cbrostek	60	168
Fr. Mistek	Vrubel		168
Frenstat	Stefek	82	168
Frystak	Haderka	82	168
<hr/>			
H. Borova	Kolouch	78	168
H. Brod	Jiraskova	49	168
H. Briza	Kral	33	168
Havirov	R. Kruplin	57	168
Hlohovi	Matas	37	168
Holesov	Reimer	49	168
Holice	Andrysova	75	168
Holice	Skacelova	61	168
Holice	Soukupova	62	168
Holice	Valentova	48	168
Horice	Skaut		168
Hr. Kral.	Plas	32	168
Hr. Kral.	Prausova	80	168
Hr. Kral.	Slapak	55	168
Hr. Kralov	Szczurkova	80	168
Hrabisin	Glancova	77	168
Hradek n. N.	Misek	31	168
Hukval	Bujnochova	80	168
Hukval	Cajanek	32	168
Humpolec	Junak	20	168
Humpolec	Junak		336
<hr/>			
Cheb	Moscak		168
Cheb	Smoia	59	168
Cholina	Piroltova		168
Chomutov	Fak	56	168
Chomutov	Krizova	55	168
Chomutov	Smejkal	57	168
Chomutov	Zoubek	55	168
Chotebor	Junak		168
Chrudim	Blazek	81	168
<hr/>			
Jablonec	Hejtmanek		168
Jablonec	Hercikova		168
Jablonec	Vincencova	82	168
Jablonec	Zofkova	79	168
Jablonne	Ces. junak		756
Jablonne	Pacha	64	168
Jaromer	Novaková	58	168
Jaroslav	Famfulik	82	168
Jesenik	Trunecek	75	168
Jihlava	Mraka J.	84	168
Jirkov	Bezchleba	78	168
Jirkov	Nitle	78	168
<hr/>			
K. Vary	Sevcik	81	168
K. Vary	Soukupova	80	168
K. Vary	Stankova	68	168
K. Vary	Vrtalova	55	168
Kaplice	Junak	20	420
Kaplice	Zahradnik	36	84
Karvina	Kamelot	79	168
Kladno	Ces. Spor.		168
Kladno	Novak		1320
Kladno	Rencova		168
Klatovy	Hosnedl	59	168
Kojetin	Hromadkova	80	168
Kojetin	Junak	70	168
Kolin	Strnad	24	168
Kostelec	Kraj	55	168
Kostelec	Mikola	84	168
Koznejov	Sokoj	69	168

Kozolupy	Vachalova	58	168
Krakovany	Cabalka	67	168
Kralove	Janouskovec		168
Kraslice	Turon	81	168
Kraslice	Vichr	81	168
Kremze	Bartos	75	168
Krivec	Novotny	75	168
Krnov	Klimenkova	56	168
Kromeriz	Jachalova	70	168
Kromeriz	Safarikova	31	168
Kromeriz	Simandova	79	168
Krpy 1083	Korbel	55	168
Kyns	Jatlanovska		168
<hr/>			
Lazne Belohrad	Junak		336
Lebes	Zednicek	31	168
Lenora	Cerna	61	168
Lenora	Sebera	60	168
Letovice	Steclova		168
Liberec	Baboova	53	168
Liberec	Hladikova	74	168
Liberec	Kolafova	82	168
Liberec	Subrt	52	168
Liberec	Vagner	45	168
Liberec	Vesely	64	168
Liberec	Weincek	82	168
Litovel	Slavik	23	336
Litvinov	Trckova		168
Lober	Janecek	53	336
Louny	Kissova	78	168
Lovosice	Berka	33	168
Luze	Janacek	84	168
Luzice	Laza	83	168
Lysa n. L.	Mokry		168
<hr/>			
M. Bol.	Starec		168
M. Skala	Ihlir	55	168
Maratice	Bilavcik	82	168
Mezim	Kalous	37	236
Malejov	Charouzova	69	168
MN.	Semberova	56	168
Mohelnice	Baciak	77	168
<hr/>			
N. Bela	Stuchli	76	168
N. J.	Krumpochova		336
N. Kn.	Kmetikova		168
N. Mesto	Hnizdil		84
N. Paka	Vavra		168
N. Veseli	Blaha		184,80
Namest	Zeida	46	168
Nemojany	Halova, Ing.		168
Neplachovice	Kral	41	168
Nova Role	Mesto N. Role NRBE		168
<hr/>			
Olomo	Jozdova	80	168
Olomouc	Kvapil	83	168
Olomouc	Pippl		168
Olomouc	Sehrigova	56	168
Olomouc	Stepan	76	168
Opava	Herman		168
Opava	Petrasek	80	168
Opava	Piselova	55	168
Opava	Simacak	82	168
Opocno	Janecek	79	168
Osek	Kosku	66	168
Ostr	Peter Pavel	80	168
Ostr.	Shurcak	80	168
Ostrava	Hradil	81	168
Ostrava	Kasik	79	168
Ostrava	Martinek	79	168
Ostrava	Venglar		84
<hr/>			
P	Talockova	84	168

VYCHOVATELSKÉ POSTOJE

(dotazník pro vedoucí skautských oddílů)

Milý bratře,
rádi bychom se dozvěděli něco o názorech skautských vedoucích na různé výchovné otázky a učinili si tak obrázek o výchovných postojích, které v našem hnutí převažují.

Máš před sebou celkem 110 různých tvrzení a tvým úkolem bude vyjádřit, zda s nimi souhlasíš či nikoliv. Svůj názor vyjádříš následovně:

Velké písmeno **S** zakroužkujes, jestliže s daným tvrzením silně (naprosto) souhlasíš.

Malé písmeno **s** označíš, jestliže s daným tvrzením spíše (mírně) souhlasíš.

Malé písmeno **n** zakroužkujes, jestliže s daným tvrzením mírně nesouhlasíš.

Velké písmeno **N** označíš, jestliže s daným tvrzením naprosto nesouhlasíš.

Zdůrazňujeme, že žádná z Tvých odpovědí není ani správná ani chybná. Každý z nás může mít poněkud jiný výchovný styl a právě to nás zajímá, chceme-li získat informace o tom, jak se dnes mezi skautskými vůdci uvažuje a jaké výchovné postoje mezi námi převažují. Jde nám tedy o jakési „sebezpoznaní“ dnešního skautingu.

Z rozboru výsledků se pokusíme odvodit poučení pro výchovu nových vedoucích.

Je velmi důležité, abys odpověděl na všechny otázky zcela podle svého vlastního názoru. Mnohá tvrzení se Ti budou zdát podobná, ale jsou pro nás potřebná, abychom mohli posoudit i velmi jemné odstíny našich názorů a postojů. Odpovídej, prosím, podle svého prvního dojmu a bez dlouhého rozvažování. Dotazník by měl být vyplněn asi za 20 minut. Vyplněný dotazník zašli obratem na adresu ústředí (SIC).

Děkujeme předem za spolupráci i pomoc při hledání cest dnešního skautingu.

Václav Břicháček
za studijní odbor NChk

Ještě jednou opakuji – na uvedená tvrzení odpovídej takto:

- silně souhlasím – **zaškrtni S**
- souhlasím – **zaškrtni s**
- nesouhlasím – **zaškrtni n**
- silně nesouhlasím – **zaškrtni N**

1	Dětem by mělo být dovoleno nesouhlasit s vedoucím, když si myslí, že jejich vlastní názory jsou lepší.	S	s	n	N
2	Vedoucí by měl chránit dítě před drobnými nesnázeami života.	S	s	n	N
3	Oddíl je to jediné, co má pro vedoucího význam.	S	s	n	N
4	Některé děti se musí pro své vlastní dobro naučit bát se dospělých.	S	s	n	N
5	Děti by si měly uvědomit, jak mnoho se vedoucí musí pro ně obětovat.	S	s	n	N
6	Lidé, kteří se domnívají, že se v oddíle obejdu bez hádek, neznají prostě skutečnost.	S	s	n	N
7	Dítě bude později vděčno za to, že bylo vychovááno přísně.	S	s	n	N
8	Děti jdou na nervy každému vedoucímu, když s nimi musí být od rána do večera.	S	s	n	N
9	Pro dítě je nejlepší, když je nikdy nenapadne, že by jeho vedoucí snad neměl pravdu.	S	s	n	N
10	Vedoucí by měli dítě učit bezvýhradné poslušnosti.	S	s	n	N
11	Dítě by se mělo naučit vyhýbat se rvačkám za každou cenu.	S	s	n	N
12	Při práci v oddíle je nejhorší pocit, že vedoucí nemůže jít kam by chtěl a dělat co by chtěl.	S	s	n	N
13	Vedoucí by se měli dětem spíše přizpůsobit sami, než aby očekávali, že se děti přizpůsobí jim.	S	s	n	N
14	Dítě se musí naučit v životě toliko věcem, že se nedá připustit, aby sedělo jen tak nečinně s rukama v klíně.	S	s	n	N
15	Necháte-li dítě mluvit o jeho problémech, dopadne to tak, že si bude čím dál tím více stěžovat.	S	s	n	N
16	Vedoucí by práci s dětmi konali lépe, kdyby jim jiní nepřekáželi.	S	s	n	N
17	Vedoucí by měl vědět všechno, co si jeho děti myslí.	S	s	n	N
18	Děti by byly šťastnější a hodnější, kdyby se vedoucí více zajímal o jejich problémy.	S	s	n	N
19	Většina dětí se v 7 letech nebojí tmy.	S	s	n	N
20	Za každý prohřešek by měl ihned následovat trest.	S	s	n	N

21	Děti, které se jako malé účastní sexuálních her, vyrostou v sexuální zločince.	S	s	n	N
22	Děti jsou vychovatelné, i když se nám zdají neukázněné a sobecké.	S	s	n	N
23	Děti by se měly věst k tomu, aby řekly vedoucím, když se jim činnost zdá nerozumná.	S	s	n	N
24	Vedoucí se má snažit, aby zabránil každému zklamání dítěte.	S	s	n	N
25	Kdo příliš touží po společnosti a zábavě jen zřídka kdy bývá dobrým vedoucím.	S	s	n	N
26	Z dítěte se musí zlobení pořádně vyhnat, než se začne slušně chovat.	S	s	n	N
27	Vedoucí musí být připraven obětovat vlastní štěstí pro svůj oddíl.	S	s	n	N
28	Bez sporů a hádek se ani ve skautingu výchova neobejde.	S	s	n	N
29	Přísná kázeň vytváří pevný charakter.	S	s	n	N
30	Vedoucí často cítí, že už nemůže děti v oddíle ani vystát.	S	s	n	N
31	O vedoucích by se nemělo před dětmi nikdy špatně mluvit.	S	s	n	N
32	Dítě se má učit ctít vedoucího nade všechny dospělé.	S	s	n	N
33	Než by si své spory vybojovalo samo, má dítě hledat řešení u vedoucího.	S	s	n	N
34	Musí-li být vedoucí s dětmi celý den, má dojem, že má „svázaná křídla“.	S	s	n	N
35	Vedoucí si získá úctu dětí tím, že jim ve všem vyhoví.	S	s	n	N
36	Děti, které se usilovně nesnaží něco dokázat, uctí později, že o něco přišly.	S	s	n	N
37	Vedoucí, kteří se plají svých dětí na jejich starosti si neuvědomují, že je lepší nechat to na pokoji.	S	s	n	N
38	Vedoucí by mohli přispět k výchově dětí daleko více, kdyby občas někdo za ně zaskočil.	S	s	n	N
39	Dítě by nemělo mít před svým vedoucím tajemství.	S	s	n	N
40	Všechno jde v oddíle lépe, když se dovedeme smát vtipům dětí a také je umíme přijmout.	S	s	n	N
41	Čím dříve se dítě naučí tábořit, že tím lépe je vychováno.	S	s	n	N
42	Děti se nemají příliš často chválit.	S	s	n	N
43	Pohlavní otázky jsou jedním z největších problémů, se kterými se při výchově dětí setkáváme.	S	s	n	N
44	Vedoucí nesmí od dětí vyžadovat něco, co sám neplní.	S	s	n	N
45	Dítě má právo na vlastní názor a mělo by se mu dovolit, aby jej vyjádřilo.	S	s	n	N
46	Dítě má být chráněno před pracemi, které by pro ně mohly být příliš obtížné.	S	s	n	N
47	Vedoucí se musí rozhodnout mezi vedením oddílu a zábavou s kamarády či přáteli.	S	s	n	N
48	Vedoucí rychle naučí dítě, kdo je pánem v oddíle.	S	s	n	N
49	Vedoucím se jen zřídka dostane ocenění za vše, co pro oddíl udělal.	S	s	n	N
50	I mezi činovníky, kteří spolupracují se najdou rozdíly, které je jítí a vedou k hádkám.	S	s	n	N
51	Děti, držené podle přísných zásad vyrostou v nejlepší dospělé.	S	s	n	N
52	Málokterý vedoucí dokáže být usměvavý a v dobré náladě, je-li s dětmi celý den.	S	s	n	N
53	Děti by se nikdy neměly dovědět od jiných činovníků něco, co je v rozporu s názory jejich vedoucích.	S	s	n	N
54	Dítě brzy zjistí, že moudrost vedoucího je veliká.	S	s	n	N
55	Není omluvy pro dítě, které uhodilo někoho jiného.	S	s	n	N
56	Většinu mladých vedoucích trápí pocit, že jsou oddílem omezeni ve svém vývoji.	S	s	n	N
57	Není správné chtít příliš často po dětech, aby ve všem ustoupili a podřídili se.	S	s	n	N
58	Vedoucí by měl učit děti, že úspěchu dosáhne člověk jen tehdy, když má pořádko dělat a neutráci čas.	S	s	n	N
59	Jestliže si nedáte hned od začátku pozor, budou vás děti zatěžovat se všemi svými nesnázemi.	S	s	n	N
60	Jestliže se vedoucí o děti dost dobře nestará, je to možná tím, že mu jiní činovníci nepomohou.	S	s	n	N
61	Vedoucí by se měli snažit znát všechny myšlenky svých dětí.	S	s	n	N
62	Když vedoucí se zájmem poslouchají, co se mezi dětmi děje a co podnikají, pomáhají jim ve správném růstu.	S	s	n	N
63	Čím dříve je dítě zbaveno citových pout k vedoucím, tím lépe později řeší vlastní problémy řeší.	S	s	n	N
64	Vedoucí si nemusí příliš všimát dětských dobrých činů.	S	s	n	N
65	Dítě, které se příliš často ptá na pohlavní záležitosti, není obvykle zcela v pořádku.	S	s	n	N

STUPNĚ ZDATNOSTI VLČAT

Plnění podmínek stříbrné stopy je podmíněno splněním nováčkovské (není nutný slib), plnění podmínek zlaté stopy není podmíněno splněním stříbrné stopy, splnění ano

		nováčkovská		stříbrná stopa		zlatá stopa	
1	Idea Zákon, slib, heslo	1.1.	Zná zákon, slib a heslo vlčat	1.2.	Snaží se své chování řídit heslem, zákonem, slibem a zásadou dobrého skutku	1.3.	Rozumí významu slibu, zákona a hesla a výrazně je neporušuje
		2.1.	Zná vlčácký pozdrav a jeho význam	2.2.	Zná zákon džungle (Jsme jedné krve ty i já)	2.3.	Dovede stručně vysvětlit, co obsahuje zákon džungle
				3.2.	Zná charakteristiku postav Knih džunglí	3.3.	Zná Junáčkou hymnu a ví, jak se při ní chovat
2	Občanství Občanské znalosti	1.1.	Zná státní vlajku a hymnu ČR Ví, jak se chovat při nesení vlajky a při hraní státní hymny	1.2.	Zná rozměry státní vlajky ČR, uspořádání barev a pravidla pro vyvěšování vlajky Ví, jak se projevuje úcta při vztýčování, snímání a nesení vlajky v průvodu Ví, kdo je prezidentem ČR Zná staré pověsti české a dovede říci obsah některé	1.3.	Zná rozdíl mezi vlajkou a praporem Zná státní znak ČR Umí zazpívat státní hymnu ČR Ví, které státy sousedí s Českou republikou Zná nejslavnější postavy české historie
	Místní znalosti	2.1.	Zná své bydliště (ve větších městech okruh stanovený vůdcem smečky) Zná adresu svých rodičů Zná datum svého narození	2.2.	Umí poslat pohlednici (pozdrav) svým rodičům Zná důležitá telefonní čísla tísňového volání (záchranná služba 155, policie 158, hasiči 150) Zná bydliště svého šestníka, podšestníka, vůdce smečky, příp. adresy a telefonní čísla	2.3.	Ví, kde je poštovní úřad, zdravotní středisko, policie Umí telefonovat
	Vztah ke smečce	3.1.	Učí se žít v kolektivu smečky (pohovor s vůdcem, chování)	3.2.	Učí se žít ve své šestce a smečce Zúčastňuje se akcí pořádaných smečkou (výlety, výpravy)	3.3.	Zná historii své smečky, tradice, zvyky Zúčastňuje se veřejně prospěšné činnosti, kterou pořádá smečka (středisko)
3	Životní prostředí Příroda a ekologie	1.1.	Chová se šetrně, neníčí nic, co je součástí přírody a životního prostředí, váží si práce jiných	1.2.	V přírodě se umí chovat tiše, aby mohl vidět a slyšet („chodí s otevřenými očima a ušima“)	1.3.	Umí zahladit stopy pobytu (vlčete, šestky, smečky)
				2.2.	Zná běžné stromy a keře svého okolí	2.3.	Zná chráněné rostliny ve svém okolí
				3.2.	Zná běžné živočichy svého okolí	3.3.	Zná chráněné živočichy svého okolí
				4.2.	Ví, proč je třeba šetřit elektřinou a jinými druhy energie a snižovat množství odpadků Udělá něco konkrétního pro ušetření energie a snížení neobnovitelného odpadu ve svém okolí	4.3.	Splní alespoň polovinu podmínek hnědého stupně – země – Světového odznaku ochrany prostředí WCB
				5.2.	Splní alespoň dvě podmínky z následujícího výběru	5.3.	Splní další dvě podmínky z výběru:
				<p>Zná jedlé a jedovaté houby Zná jedlé a jedovaté plody v přírodě okolí Zná stopy nejběžnějších zvířat Pořídí si sbírku ptačích per a umí je pojmenovat Pořídí si sbírku listů a umí je pojmenovat Pozoruje krmelec nebo napajedlo a ví, kteří živočichové je navštěvují Dlouhodobě se stará o krmítko pro ptáky nebo drobnou zvěř Pečuje o vhodné domácní zvíře Vyčistí svěřený úsek lesa, potoka, louky, ulice, nebo se zúčastní jiné ekologické aktivity Získá hnědý stupeň Světového odznaku ochrany prostředí WCB Získá vlčáka ochránce přírody (zůstane-li zachován) Získá některého z tmavomodrých vlčků Specifika smečky</p>			

4	Zdraví Zdravověda	1.1.	Dopis rodičům o smyslu skautingu pro včata a světlušky se zřetelem ke zdravému životnímu stylu. Zdůraznění důvěry v rodinu a žádost o spolupráci ve výchově morální, zdravotní (i pohlavní) a v poučení dítěte o rizicích, prevence úrazů, nebezpečí kouření, drog, alkoholu, ochrana před propagací násilí a pornografií, zneužíváním a kriminalitou	1.2.	Účastní se hovorů s vůdcem (vůdkyní): – proč více – světluška nenapodobuje kamarády, kteří musí mít stále nové drahé věci (protože nemají radost z přírody, ze své družiny, rodiny, kde se mají všichni rádi) – proč skaut nikdy neuzivá alkohol, drogy, kouření jako někteří lidé, kteří jsou na nich závislí – jak se bránit lidem, kteří by mi mohli ublížit – nebezpečí úrazů (ulice, hřiště, při koupání, při práci s nástroji) – jak jsem přišel – přišla na svět	1.3.	Při hovorech s vůdcem – vůdkyní osvědčí, že: – ví, jak má správně jíst a pít – ví, proč více – světluška nekouří, ani nepotřebuje alkohol a drogy – ví, jak se chovat k cizím (i známým) lidem, kteří by mu mohli ublížit (poznat, bránit se, ohlásit) – ví, že je škoda času ztráveného zíráním na nevhodné programy televize, videa, event. elektronickými hrami – ví, jak mu rodiče dali život a proč je má mít rád(a)
		2.1.	Je soběstačný(á) v osobní hygieně	2.2.	Prokáže základní hygienické návyky: mytí, čištění zubů (+nehty a vlasy), výživa, pohyb, spánek, péče o lůžko, prádlo, o své životní prostředí Nezkouší se, potvrzuje se podle skutečného chování	2.3.	Dodržuje denní pořádek správné životosprávy (cvičení i otužování), zna nebezpečí promoknutí, prochladnutí a spálení sluníčkem (umí se postarat o sebe i o mladší včata – světlušky na výpravě, na láboře...) Nezkouší se...
	První pomoc	3.1.	Ošetří puchýř nebo odřeninu rychloobvazem	3.2.	Zná nebezpečí zkažených potravin, neznámé vody a jedovatých látek, rostlin a hub	3.3.	Zná zásady předcházení infekčním onemocněním (jak se šíří a ochrana před nimi)
				4.2.	Zná správnou první pomoc u malé rány, spáleniny opuzení, otlatu, krvácení z nosu Umí odstranit klišť, třísku. Předvede jednoduchý obvaz prstu, lokte nebo kolena	4.3.	Zná zásady první pomoci u zlomenin Ošetří podvrtnutí kotníku a přenesení zraněného pomocí šestky – roje
				5.2.	Umí přivolat pomoc dospělých, lékaře, ví, kdo je zdravotníkem oddílu = smečky, roje, kde je lékárníčka, zná význam označení Červeného kříže	5.3.	Zná první pomoc při krvácení, mdlobě a dušení (uvolnění dýchacích cest)
5	Skautské znalosti Historie			1.2.	Zná historii skautingu u nás (v rozsahu příručky)	1.3.	Zná historii světového skautingu v rozsahu příručky
	Organizace	2.1.	Zná svou šestku a smečku Zná strukturu smečky Zná pokřik smečky Zná kroj včat	2.2.	Zná strukturu střediska Zná krovové označení Pozná rozdíl v krojích: světlušky, včata, skautky, skauti, rangers, roveři, činovníci, vodní skauti	2.3.	Rozezná činovníky oddílu a střediska podle označení Zná základní skautské symboly - lilie, trojístev Seznámí se se skautským zákonem, heslem a slibem Zná skautský pozdrav
	Vedení	3.1.	Zná základní oddílové signály a uposlechně jich Zná základní povely a uposlechně jich	3.2.	Pomůže s přípravou nováčka, nebo určitý čas zastává některou funkci v šestce Připraví hru pro smečku	3.3.	Pomůže s přípravou na stříbrnou stopu, nebo určitý čas zastává některou funkci ve smečce a připraví si část programu jedné schůzky
6	Skautské dovednosti Tábornictví	1.1.	Má v pořádku své šaty a včácký kroj a fádne je ukládá Ví, co si má vzít na schůzku	1.2.	Zná výstroj na jednoduchou výpravu a vhodné oblečení a obutí (letní, zimní) a umí je zabalit Umí uložit toru a upravit lůžko ve stanu (na chatě)	1.3.	Zná výstroj a vhodné oblečení na dvoudenní výpravu, umí je uložit do toru Účastní se vícedenní výpravy, umí postavit stan Umí bezpečně používat běžné ruční nářadí: kladivo, kleště, šroubovák, pilu, sekeru Umí nabrousit nůž
	Vaření	2.1.	Umí otevřít konzervu, ukrojít chléb	2.2.	Zná zásady bezpečnosti při zacházení s otevřeným ohněm Zná nebezpečí ohně, plynu, vody Splní jeden z uvedených úkolů:	2.3.	Umí připravit a zahladit polní ohniště, roždělat a udržovat oheň Zná nebezpečí elektrického proudu, umí se chovat za bouřky Zná označení jedů a žíravín Splní další z uvedených úkolů

1. Marco Polo - podpora mezinárodní spolupráce a výměn mládeže
2. Náděti - ochrana dětí a mládeže před sociálně patologickými jevy a řešení důsledků těchto jevů (alkohol, drogy, kriminalita)
3. Vzájemné podpoření - integrace zdravotně postižených dětí a mládeže
4. Léto - podpora letní tábortové činnosti
5. Pomoc - podpora mládeže v obtížných životních situacích (děti bez rodičů, ze sociálně slabých rodin, podpora nezaměstnané mládeže) atd.
6. Sdruženi - podpora celorepublikových sdružení dětí a mládeže (ústředí)
7. Region - podpora aktivit regionálních sdružení dětí a mládeže

Pro integraci činností s handicapovanými jsou určeny tyto programy:

- a) Program č.3: Podmínkou je pravidelná celoroční práce s těmito dětmi, kterých se má být integrováno v oddíle "zdravých dětí" alespoň 10 %.
- b) Nelze použít na nákup nemovitosti, výzkumnou činnost, mezinárodní cestování, letní tábory, nákup investičních prostředků. Lze hradit vícenásobné spojené s integrační činností, část nákladů na dopravu, náklady spojené s odstraňováním "bariér".

b) Program č.4: V rámci programu lze žádat o prostředky na letní tábortovou činnost - jen na zajištění letní tábortové činnosti, jen na tábory v ČR - pro děti, jejichž rodiče pokračují státní vyrovnávací příspěvek. Je určeno také pro děti těžce zdravotně postižené a děti z dětských domovů. V projektu je třeba uvést, kolik bude na táborech dětí, kterých se dotace týká. U dětí se zdravotním postižením lze poskytnout úhradu vícenásobných (tj. proti nákladům na zdravotní péči). Tábor musí být provozován žadatelem, příspěvek se poskytuje na dobu max. 21 dnů.

c) V programu č.1. lze žádat o prostředky na zahraniční reciproční výměnné akce v rámci evropských států (příměstní sousedické s ČR), pro odrazivé pobyt zdravotně postižených dětí. Je možno dotovat část dopravy (a handicapovaným do výše 95 %) a úrazové pojištění.

Rostislav Tománek, Jan Plisko

Nadace pro zdravotně postižené

Sestra a bratr v květnu t.r. byla zdravotní rada Junáka pozvána paní redaktorkou O. Walterovou k vystoupení ve výslání ČT pro zdravotně postižené - "Klíč", kde náš zastupce br. Dr. Tománek promluvil o našich snahách zařadit

tyto děti mezi naše skauty, o našich úspěších a plánech. Výsledkem bylo:

1. nabídka příspěvku na zakoupení rehabilitačního nebo kompenzačního prostředku neb jině potřebné věci z konta "Klíček" pro našeho postiženého člena,

2. nabídka finanční pomoci při bezbariérové úpravě klubovny, hřiště nebo tábora investičního charakteru (do 100 000 Kč) z konta nadace Charita 77.

Sestry a bratři, kteří pracují s integrovanými oddíly prosíme o brzké a doložené žádosti o tyto příspěvky na adresu zdravotní rada Junáka, Senovážná nám. 24, Praha 1, 116 47 - se značkou "Klíček" nebo "Charita 77".

Dr. R. Tománek

Motorová píla - kurs obsluhy

I letos pořádáme další běhový pílařského kursu, z níž první zahajuje v pátek 12. listopadu v 17.00 hod. Zájemci starší 18. let zaslejte přihlášky s vloženým 400 Kč na náš uvedenou adresu nejpozději do 15.10.1993. Při prezentaci se předkládá lékařské potvrzení, že uchazeč je schopen krátkodobého zaměstnání (neprofesního) a motorovou pilou. Podrobné podmínky obdržíte včas. Účastníci jsou pojištěni. Podpísaná přihláška na kurs musí obsahovat tyto údaje o uchazeči:

Jméno a příjmení, datum a místo narození, rodné číslo, úplnou adresu včetně PSČ a okresu a dále následující dovětky:

Přihlašuji se v termínu Současné poukazují poštovní poukazkou vložné 400 Kč. Lékařské potvrzení o způsobilosti předložím při prezentaci.

Jakékoliv podrobnější informace vám poskytnu

Ing. Přemek Štípl
Za parkem 1028
751 31 Lipník n. Bečvou

Závěrem

Vážené čtenáři,
pro lepší přehlednost přecházíme v příloze Junák hlásí na číselník shodně se Skautingem. Nadále bude JH číselník vždy v novém ročníku Skautingu od jedničky a za lomítkem bude uveden rok vydání.

SIC

Změna telefonních čísel ústředí

Přímá linka se mění z čísla 22 82 85 na 24214825 - dříve fax.
Předvolbové číslo ústředí 2149 se má v polovině října změnit na 24102.

Zprávy NDK

NDK navrhuje, aby na podzimním kongresu byli pozváni všichni výchovní zpravodajové a zpravodajky ORJ a oblasti k projednání těchto výchovných témat: změna kusebního řádu - činnosti, činnosti, lesní kursy, lesní školy a oddíly pro skautky, skauty, vířata a světloušky. V případě nutnosti projednat jinou než výchovnou tematiku, doporučuje NDK zařadit samostatně a pozvat ty činnovníky, kteří se danou problematikou zabývají (hospodářství, organizační atd.)

NDK se domnívá, že je nutno se velice pečlivě zabývat všemi připomínkami ke Svojskovu závodu a zapracovat je do dalšího ročníku (např. oázka hodnocení času, shodný přístup rozhodčích...).

O letošních prázdninách se uskutečnilo celkem 7 lesních kursů a 2 lesní školy. NDK považuje za potřebné uspořádat seminář o rodicovství. Po informacích zpravodajky pro rangerů a setkání RS v Jizerských horách děkuje NDK středisku Stoga za uspořádání této akce. NDK se podrobně zabývalo otázkou změny stanov hnutí, a tak splnění usnesení V. sněmu z roku 1992. Po konzultaci s WAGGS a ÚŘJ je NDK toho názoru, že změna stanov by měla odrazet nové územní správní rozdělení státu a měla by být uskutecněna až po vyjasnění postoje WOSM ke hnutí, resp. CHK. Stanovisko WAGGS bylo oznámeno již v JH č.20. Z těchto důvodů a v souladu se stávajícími stanovami NDK navrhuje, aby byl zaslán vysvětlující dopis, který obsahuje stanoviska jak obou světových center, tak všech našich volených ústředních orgánů, na všechna střediska a ORJ. Mimořádný sněm na podzim 1993 pořádá

nedoporučuje, resp. k případné změně stanov by mělo dojít až na řádném sněmu. NDK a NChK se dohodly na společném vkladovém zasedání v září, kde by se mělo jednat o změně "bílé knížky" (činnovnické vzdělávání), výchově R.S. pořádání seminářů o rodicovství a o obsahu podzimního kongresu. NDK dále sděluje, že oblast Podbrdsko - Křivoklátska nemá ani jednu oblastní zpravodajku, proto garantka VZ této oblasti, sestra M.Kusová, písemně vyzývá všechny výchovné zpravodajky příslušných ORJ, aby uvolněné podaly svoje návrhy na činnovnictví. NDK vzalo na vědomí abdikaci sestry H.Chobotové ze zdravotních důvodů.

Poděkování

Milé sestry a bratři,
děkujeme vám všem, kteří jste nám posílali pozdravy z táborů. Udělal jste nám svoji vzpomínkou radost. Někteří z táborů jsme viděli, ale škoda, že jsme neměli více času, abychom mohli navštívit i vás.

Za NDK a ostatní činnovníky a činnovnice ústředí
Iva Macková

Zprávy NChK

Předtáborové - 12. zasedání NChK - se konalo 12.6.1993.

Na pozvání náčelnictva se částí jedním zúčastnila ses. Lebedová, která jménem hospodářské rady odpověděla na rozšířené diskusi na různé dotazy a připomínky. Bylo domluveno zveřejnit celkový přehled o hospodářství Junáka a olistit přehledy meto-
dických pokynů k hospodaření.

Po kontrole a odsouhlasení zápisu z 11. zasedání vzpomněli členové NChK zesnulého br. Svobody - Roye.

V dalším programu se jednalo o úpravách a slávení různých návrhů podmínek čekateckého stupně. Bylo uneseno využít obou navrhovaných možností k udělení tohoto stupně, buď cestou prostřednictvím ORJ, nebo tam, kde budou střediska kvalitní, prostřednictvím

střediska. Přesné podmínky budou zveřejněny (po dohodě s NDK) v týpovém zpravodaji Junák hlásí. Návrh zpravodavá Dr. Pucálek.

Dále referoval zpravodajové náčelnictva:

Br. Písecký podal informaci o připravované hře, zaměřené na historii hrut, hra vyjde po prázdninách v obou časopisech. Dále referoval o Orleu - celostátním srazu rovní a rangera. Účast byla cca 400 osob a ačkoli počasí nebylo nejlepší - celé tři dny prakticky přelilo - sraz se povedl díky rovenům z Liberce a sestře své Meckové. Nastavená letka pro další takový podnik je tímto srazem dříve hodně vysoko.

Br. Flehák nabídl na skautské tabory pře-výšla zhruba dvakrát poplávká ze strany uprchlých taborů. Taborníci budou vyhazovat spacím pytli a jidejnými mskami do MV. Uskuteční se seminář pro vůdce, kteří si berou děti z taborů na letní aktivity.

Br. Šimáček na nejbližším zasedání zasedání odboru pro víckrát, budou zpravovány do navrhování víckrátých stěžek připomínky z Brna, zdravotníku dčd Zdravotní rada. Bude nutné svoit pořádatelce zavedu pro víckrát a na seminář podat podrobné pokyny k zavedu a jeho pravidlům.

Br. Vanke informoval o letních taborech 93. Hášeky stále chodí, celkové je úroveň lepší než v minulých letech. Z dlouhodobě zkoušenosti víme, že je odesláno 55-60 % hášek. V současnosti máme cca 1.550 taborů, letos se poprvé podání znáš kopie hášek hostitelskému okresu. Vyhodnocení bude zpraveno pro zářijové zasedání NCHK.

Chenové NCHK nahlásili okresy, v nichž v letošním roce největší tabory

Br. Brož podal informaci o letos pořádaných letních školách. Uskuteční se i v LS, LS Jiráskova oblast, Ekumenická LS, Moravská, Vodačka, Severočeská a zřejmě Veselinská. Ostatní dosud nenahášený, možná zamyšlených LS se nebude konat pro nedostatek zájemců.

Br. Janek informoval o připravovaném hand-booku a br. Švehla oznámil, že inormaci text k nové podobě odborek bude otkrnut po prázdninách ve Skautství. Dále konstatoval, že ačkoli okresní kola probíhá až na zanedbatelné výjimky prakticky ve všech okresech, má dosud pouze dvě třetiny hášení. "Krajoři" kola se ukeřelela. Náčelnictvo odsouhlasilo umístění erbu pořadatelského města na odznak ústředního kola.

Náčelnictvo předalo divčímu kmeni k posouzení návrh znění čírovnického slibu: Silbují na svou čest, jako doveđu nejlepší, věstí a

vychovávat mládež mi svěřenou v duchu skautského zákona a slibu.

V závěru NCHK konstatovalo, že svolání či nesvolání mimořádného sněmu je plně v pravomoci Ústřední rady a k otázce se dále nevyjadřovalo. Po zasedání se část členů NCHK odebrala na náčelnictvo pořádaný seminář pro členy ústředního orgánu k otázkám čírovnického návrhu slavu, část pokračovala v jednání společně s NDK. Příteli zasedání NCHK bude 4. a 5. září, z velké části společně s DK.

O. Vanke

Čtvrtý skautský seminář o výchově mládeže

Který pořáda Ekumenická lesní škola pro všechny vůdce a vůdkyně, se koná ve dnech 20. a 21. listopadu v r. v salašním (byv. Křípce-rovo divadlo) v Praze 8, Kobylské nám. 1. vždy od 8.00 hodin. Na semináři promluví tyto sestry a bratři: prof. PhDr. Jarka Pešková - náčelní DK, prof. PhDr. Radim Palouš - rektor UK, PhDr. Václav Brůžek - čestný náčelník, RNDr. Jiří Zajíček - místostarosta, Mgr. Milan Vaněš - úst. duch řádu CCH, PhDr. Iva Vaňková - institutorka ILU a další. Po každé přednášce následují dotazy a diskuse. Rezer-vujte si termín!

Informace: Milos Blázek, Panuškova 9, 140 00, Praha 4.

Návrh nové koncepce odborek pro chlapčský kmen

Mili bratři, pokračujeme v návrzích změn výchovných programů, tak jak nám to užili 5. srpnm Junáka. Tentokrát předpokládá náčelnictvo chlapčského kmene návrh nové koncepce odzraku odborné zdatosti, což je oficiální název pro odborky. V souladu se změnami v náplni i rozsahu skautských stupňů zdatosti dozrál čas pro zásadnější změny, ne jen úpravy stávajícího systému. Vycházíme přitom z následujících myšlenek:

1. Skautská výchova by neměla nahrazovat školu jak po stránce obsahové, tak i metodické. Získané odbornosti manuální by neměly přímo určovat budoucí profesní zaměření mladého člověka; právě naopak by měly v průběhu přípravy pro budoucí profesní

automobily osobní a dodávkové
1
automobily nákladní a jejich účelové modifikace, přivěsy a návěsy
2
vozidla motorová, jednostopá, jejich účelové modifikace, přivěsy a návěsy
1
2

TRÍDA 10 - NEHMOTNÝ MAJETEK

z toho:
počítačové programy a znalosti, popřípadě zkušenosti podobné povahy

Další důležitá sdělení

1. Dne 9.8. byly poukázány finanční prostředky na HSV všem ORJ, které vrátily smlovy.
2. Na zářijové docházkejších vyúčtování Vás opět upozornujeme, že každý list vyúčtování musí být podepsán a označen.
3. Dále Vás upozornujeme, že můžete s vyúčtovaním taborů současně uplatňovat úhradu nájemného za taborníste na formuáři č.3. V případě, že budete mít zájem o příslušný dotace na tyto náklady, sdělte nám tuč slulečnost současně s vyúčtováním taborů. Pronájem taborní je možno hradi z prostředků na letní tabory, ale pouze v případě, že nám zvydov peníze po rozdělení na ORJ podle počtu dělníků.

B.Svobodová

Oznámení o provedených lustracích

Na základě rozhodnutí V.sněmu Junáka byla provedena lustrace čírovníků ústředních orgánů. Do dnešního dne (16.8.1993) jsme obdrželi doklad o lustraci s negativním výsledkem od těchto sester a bratří:

Ing.Boris Beinhauer
PhDr.Hana Bouzková
PhDr.Natáša Brázdlová
Ing.Radomír Brůž
Ing.Jiří Čelka
František Hálek
Ing.Zdeněk Hálek
Ing.Martin Koptíra
Ing.Svatopluk Krajčí
Marie Kusová
Karel Lebedová
Ing.Iva Macková
Vlasta Macková
RNDr.Václav Mucha
JUDr.Jiří Navrátil
MUDr.Denis Patočka
Prof.PhDr.Jaroslava Pešková
MUDr.Jan Pisko

Petr Písecký
PhDr.Jiří Růžer
Ing.Zdeněk Šandera
Ing.Věra Ševčíková
MUDr.Rostislav Tománek, Csc
Ondřej Vanke
Dr.Zdeněk Vykopal, Csc
RNDr.Jiří Zajíček
Ing.Pavel Zenaty

Václav Mucha, tajemník ÚR

Sdělení zdravotní rady

Vyúčtování taborů a hášení o integrační činnosti se zdravotně posílají informací o dotacích MŠMT pro rok 1993 na jednotlivé programy a směrnice pro jejich vyúčtování vydala hospodářská rada 5.6. v JEZ č.7.

Pro letní tabory dostaly ORJ podle hášení taborů zlatou 10 Kč na dítě a den. Konečně výše letní dotace bude dodržována na základě skutečného počtu taborových "dělníků" po konečném vyúčtování této položky rozpočtu na ústředí. U dětí se zdravotním postižením bude poskytnuto 50 Kč na dítě a den.

Tyto dotace jsou určeny jako příspěvek na taborový poplatek, sociálně slabým rodinám (pouze kde rodiče pobírají státní vyrovnávací příspěvek za 2,čtvrtletí t.r.), v tomto smyslu musí být použity pro účely tabora a započteny v jeho vyúčtování.

U všech dětí se zdravotním postižením je možno uhradit tzv. vícenáklady, které byly nutné např. pro jejich dopravu, ubytování, stravování a zajištění jejich taborového pobytu a programů event. dalšími osobami. Všechny odpisyvky z dotací nesmí přesáhnout 70 % celkových nákladů tabora (ji nejmeně 30 % celkových nákladů musí být uhraneno z vlastních zdrojů oddílů a středisek). Vyúčtování tabora (formuáři č.1 a 7 - viz JEZ č.7) musí obsahovat celkové náklady tabora a za celý okres musí být předáno hospodářské radě č.15.9.1993. Hášení o integraci činnosti včetně krátkého zhodnocení akce koncipuje, prosím, podle technu pokyny, aby mohla hospodářská rada ve spolupráci se zdravotní radou doúčtovat dotaci příslušným oddílům poslat.

Informace o dotacích na rok 1994:

Dotaci politika MŠMT bude orientována na centrální přídel prostředků propráctvím konkursu r.a vyřazené programy:

Opravy k článku Svojskův oddíl - jeho vznik a posílání. - JH 22

Na straně 6 - 12 řádka odpoda došlo k překlepu - nejedná se o 49 oddíl SO, ale QS. V závěru článku je chybně uveden celkový počet členů SO - správný součet je 276 členů.

Osvobození od darovací daně

Junák je občanským sdružením dětí a mládeže, jehož činnost je zaměřena na rozvoj vzdělanosti, ekologie, kultury, tělovýchovy a sportu. Bezúplatná nabytí majetku sdruženími, mládežnickými, tedy i občanskými sdruženími, která jsou určena pro výše uvedené účely, jsou od daně darovací OSVOBOZENY podle § 20 odst.3 zákona ČNR č.357/1992 Sb., o dani dědičné, dani darovací a dani z převodu nemovitostí ve smyslu zákona ČNR č.18/1993 Sb.. Toto osvobození se vztahuje i na případy využití majetku pro dětské klubovny a vybavení tábořišť.

S uvedeným stanoviskem, které bylo projednáno s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, budou seznámeny příslušné finanční orgány.

V návaznosti na vzniklé pochybnosti o osvobození bezúplatných převodů majetku, který je určen pro činnost dětí a mládeže, bude citované ustanovení § 20 odst.3 zákona ČNR č.357/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů zpraveno v nověle zákona o dani dědičné, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.

Ing-Jan Klak, náměstek ministra financí ČR

Zprávy hospodářské rady

Letos se podávají přihlášky na všechny programy pouze prostřednictvím ústředí, kam musí být dodány do konce září, protože termín pro podání přihlášek do konkursů MŠMT pro ústředí je do 8.10.1993.

Na základě příloženého pokynu o odpisování hmotného majetku (dříve základní prostředky), žádám o zaslání odpisů za r. 93 na formulář č.3 za celé ORJ. Formuláře, jejichž vzhled byl otištěn v sedmém čísle JEZU odesílejte pokud

možno do 15.11.1993. Hlášení odpisů za celou organizaci budeme předávat MŠMT.

Doba odpisování činí:

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	4 roky
2	8 let
3	15 let
4	30 let
5	50 let

Při rovnoměrném odpisování hmotného majetku a nehmotného majetku jsou odpisovými skupinám přiručeny tyto roční odpisové sazby:

Odpisová skupina	Roční odpisová sazba	
	v prvním roce odpisování	pro zvyšnou vstupní cenu
1	14,2	28,6
2	6,2	13,4
3	3,4	6,9
4	1,4	3,4
5	1	2

Příloha k zákonu o daních z příjmů - zařídění hmotného a nehmotného majetku do odpisovaných skupin podle předpokládané doby odpisování.
Vybíráme pouze několik nepravděpodobnějších položek. Celá příloha byla otištěna v časopise EKONOM 2/1993

položka odpisová skup.

Třída 1 - BUDOVY A HALY 5

z toho: budovy a haly ze dřeva a lehkých hmot 4

TŘÍDA 5 - PŘÍSTROJE A ZVLÁŠTNÍ TECHNICKÁ ZAŘÍZENÍ

z toho: stroje na zpracování dat 1
zařízení reprografická 1

TŘÍDA 6 - DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

z toho:

specializaci vyrovnávat možné deformace ve vývoji jedince.

2. Schopnosti jednotlivců, dané jim Prozetelností, je třeba rozvíjet již od dětského věku. Naším programem není výchova k průměrnosti.

3. Podstatné se změnilo spektrum odbornosti z hlediska profesí i zálib; přitom profese mají tendenci k intelektualizaci, zatímco záliby (hobbies) právě naopak k manuální činnosti. Navíc se objevuje řada nových odborností.

4. Klesá (zvláště u starších skautů) zájem o plnění odborné a železná o vystavování získaných odznaků na krotičky. Tento trend je třeba zásadně novým uspořádáním zmírnit, zejména osídlením nových formalitostí a zvýšením náročnosti a tím i významu jednotlivých zkoušek.

5. Počet odborné se v jednotlivých zemích značně liší (USA 120, Jižní Afrika 89, Británie 69, Francie 12, v roce 1969 jsme měli v Junáku 81 odborné pro skauty a 76 pro skautky). Všeobecnou tendencí je snižování jejich počtu ve smyslu rozšiřování náplně na úzce příbuzné obory lidské činnosti, což v podstatě představuje zintenzivnění nároků na odbornou a zvyšování jejich významu.

6. Obsah odborné by neměl být blízký obsahu znalosti a dovednosti stupňů skautské znalosti; právě naopak by odbornou měly být skutečnou nadstavbou základního výchovného systému.

7. Nároky na plnění jednotlivých odborné musí být odstupňovány dle věku (s cílem podchytil až 15letých a zdokonalit se pro získání úrovně instruktora u 16 až 18letých). Měl by tak být zajištěn další rozvoj speciálních znalostí i dovedností v case skautské (a optimálně i roverské) činnosti. Součástí požadavků na plnění odborné by také obecné měly být nároky na zpětné působení nositelů odborné ve funkčních pomocných instruktorech nejprve na úrovni družin a oddílů, později i ra vyšších úrovních, s cílem získávání instruktorů pro plnění odborné na úrovni středisek či ORJ.

Logickým závěrem je proto pronikavé snížení počtu odborné se současným zintenzivněním požadavků na jejich plnění, odstupňování dle věku. Získání odborné by pak mělo být opravdu počtu mimořádným znakem a dovednostem jejího nositele a tomu by měl

odpovídat i nový význam odznaku získané odborné.

Nový návrh proto předpokládá

- zrušení současných odborné školního prospěchu, elektrotechnika, elektronika, chemika, jezdecká, trubka, hasiče a knihovnicka.
- sloučení náplně řady dosavadních odborné, často za použití zcela nových názvů:
 - táborník (nahrazuje tábořového stavitelé, záměrně táborník a rozšiřuje problematiku táboření též o část hospodářskou, včetně odborné kuchyně),
 - zálesák (stopař, lesník, dřevorubec, uzlování, lasování, spoj, tj. v podstatě lasování, znalosti a dovednosti pro pobyt v přírodě),
 - poutník (topograf, meteorolog, astronom, navíc i znalosti historie a kultury regionů včetně národopisu, v podstatě znalosti nutné pro putování a poznávání přírody i "černých výtvorů lidských"),
 - ochránce přírody (ochránce přírody, ekolog i a II, v podstatě celá problematika ochrany přírody a ekosystémů, vše minimálně v rozsahu ve světě běžné odborné World Conservation Badge),
 - zoolog (zoolog, entomolog, ornitolog, rybník, chovatel, tj. specialista na zoologii obecně),
 - botanik (botanik, houbař, s rozšířením na další botanické obory obecně),
 - geolog (geolog, hydrolog, speleolog, tj. souhrnné znalosti z oboru neživé přírody),
 - zachránce (životin, zachránce, s novým pojmem prvku zdravotnických, zachránce nářky, vyprášovací, bezpečnostních atd.),
 - "škula" - snad někoho včas napadne správný název - tj. člověk zlatých rukou (práce ze dřeva, z kovu, z kůže, rozbít, keramik, knihař, modelář, domácí opravář),
 - "kumštýř" (výtvarná výchova, výtvarník, fotograf-filmář, obecně všechny druhy výtvarné činnosti),
 - "showman" (divadelník, herec, loutkář, ale také konferenciér, diskžokej ap.),
 - "muzikant" (hudebník, zpěvák, sborní, v rozumné rovnováze jednotlivých hudebních směrů),
 - novinář (redaktor, kronikář, navíc i speakeř),
 - manažer (hospodář, tajemník, včetně znalosti práce s PC a pomocí při vedení oddílu, rozvoj komunikačních a asertivních schopností),
 - průvodce (průvodce, tlumočník, vše v rozsahu ve světě běžné odborné World Friendship Badge),

- sbíral (dosavadní stejnojmenné odborec je třeba dát nový rozměr - všechno není sbírat),
- sportovec (atlet, vedoucí her, navíc znalost pravidel všech kolektivních her),
- zimní sporty (lyžař, rozšířit o požadavky výšiny zimních sportů),
- vodní sporty (kanoista-kajakář, jachtař, potápěč, praktický vodní sporty obecně, nemusí být přímo závislost na vodní skauty),
- cyklo a moto sporty (cyklistika, motocyklistika, navíc obecné motocyklistické znalosti),
- sebezobranu (sebezobranář, se vši výzdností k potřebě tohoto výcviku pro skauty),
- v případě rukodělných prací, vytvářených a zejména sportovních specializací se předpokládá vysoká úroveň znalostí nebo dovedností v jednom či v hlavních dílech oborech těchto odborů a všeobecný přehled v ostatních oborech dílech. Uspořádání požadavků těchto odborů bude provedeno formou "menu", podobně jako u nové zaváděných stupňů znalostí.

3. vytvoření nových oborů odborů, např.:
- filosof (znalost základních filosofických směrů, principy skautingu, akumenační pojetí služby nejvyšší Pravdě a Lásce ap.),
- historik (zavádí nové širší náplň, zahrnuje též stávající odbory archeolog, národopisec),
4. další rozšíření odborů pro specializované oddíly, tj.
- odbory zpracované DR pro věci,
- odbory zpracované HKVS pro vodní skauty,
- odbory pro technicky specializované oddíly (např. radioamatér, letectví modelář).

NČK však žádá DR a HKVS, aby zvažili případnou redukci počtu jím zaváděných odborů v souladu s nově navrhovanou koncepcí. V případě návratu odborů pro technicky specializované oddíly bude o jejich zařazení rozhodovat výchovný odbor NČK.

5. zachovat a z hlediska podmínek splnění sjednotit specifickou oddílovou - zkoušku tři otáček per.
6. postupe vyvážení regionálních odborů, jejichž náplň bude poznání přírodních, kulturních a historických památek v jednotlivých regionech. Prioritu má již zavedená oddílovka "Sumavský vrk". Nemělo by ale dojít k "inflaci" těchto odborů a proto bude předepsáno jejich schvalování výchovným odborem NČK.

4. Statut Svojskova oddílu
Svojskiv oddíl je nejvyšším českým orgánem Junáka a jeho členství zakládá vedle sboru nositelů Řádu stříbrného vlka, Řádu stříbrného trojlistu a Řádu čestné lilie v trojlistu nejvyšší vyznamenání české skautské organizace.

7. odstupování nároků na plnění všech odborů dle věku. Pro věk skautské minimální dvouskupové (10 až 12, 13 až 15 let), navazné pro věk rovníků (16 až 18 let), tj. třískupové. U některých odborů je možno kvazit i myšlenku povinného obnovování každý rok.
8. grafické vyjádření symbolů jednotlivých odborů včetně oddělení věkových kategorií (např. barevným okrajem). Připadne naplenní tohoto systému na odbory věkat se nabízí popojení symbolů s oddělením různobarevných okrajů trojlistu a kruhu.
Práce na formulaci požadavků plnění jednotlivých odborů je třeba zahájit nejpozději začátkem roku 1994 tak, aby bylo možno vydát závazný text již v roce 1995, spolu s novými příručkami pro plnění stupňů skautské znalosti. Do té doby samozřejmě platí podmínky "Ozdravné odborné znalosti", vydané píčí Junácké edice v roce 1992.
Prosíme všechny, kdo mohou konstruktivně dodat příminky k rodici se nové koncepci odborů, aby tak učinili nejpozději do 30.11.1993 na adresu NČK.

Karel Švehla - Charlie
zpravodaj NČK pro skauty

Statut Svojskova oddílu

Svojskiv oddíl je nejvyšším českým orgánem Junáka a jeho členství zakládá vedle sboru nositelů Řádu stříbrného vlka, Řádu stříbrného trojlistu a Řádu čestné lilie v trojlistu nejvyšší vyznamenání české skautské organizace.

§ 1

1. Svojskiv oddíl je společný pro všechny kmeny Junáka. Jeho členy volí spřím Junáka, který může toto právo v počátně omezené míře přenést v mezidobí mezi sněmy na Ustřední radu Junáka.

2. Členové Svojskova oddílu (dále SO) jsou pro pracovní účely regionálně rozděleni do družin (§ 4).

3. Navrh na členství SO může být podán kteroukoli místskou, obvodní či okresní radou Junáka, či jejími prostřednictvím kterýmkoli střediskem Junáka, anebo členem SO. Navrh se podává přímo Svojskovu oddílu. Postup schvalování návrhu je určen zvláštním řádem. O přijetí kandidáta do SO rozhoduje sněm

Junáka nadpoloviční většinou přítomných delegátů v mezidobí mezi sněmy Ustřední rada Junáka nadpoloviční většinou svých členů.

4. Kandidáti na členství SO mohou být vybráni jen ze zapsaných členůvkučinných Junáka, kteří jsou dokonale obeznáni s cíli, megalitv a historií našeho hnutí.

5. Členství v SO je doživotní a může být zrušeno jen dobrovolným zřeknutím nebo odvoláním usnesením toho orgánu, který členství schválil na základě návrhu toho orgánu, který členství navrhl.

6. Počet členů SO není omezen.

§ 2

1. Člen SO má právo
a) účastnit se schůzí SO nebo jeho části, podílet se na jeho činnosti a hlasovat o usneseních;
b) účastnit se přímo činnosti kteréhokoli Junáckého celku nebo orgánu z titulu členství SO, s hlasem poradním;

c) vyjadřovat se a zaujmát stanovisko individuální nebo kolektivní ke kterémukoli problému hnutí, zvláště pak k otázkám, které Svojskiv oddíl předloží národní, náčelník nebo starosta Junáka;

d) být volen mezi 10 delegátů SO na Junácký sněm.

2. Člen SO je registrován v tomto oddílu a neplatí registrační poplatek. SO je registrován v Praze Organizací radou Junáka.

§ 3

Členové SO volí ze svého středu na výroční schůzi vůdce SO, který se z toho titulu stává řádným členem ÚR. Dále volí zástupce vůdce (muže a ženu) a rádce/rádkyně jednotlivých družin. Volí se akanační, na přání alespoň třetiny přítomných členů tajným hlasováním, a to na základě návrhu, předložených výroční schůzi. Rozhoduje prosa většina přítomných.

§ 4

1. SO se dělí na devět regionálních družin, a to pražskou, středoevropskou, jihočeskou, západoevropskou, severoevropskou, východoevropskou, jihomoravskou, severomoravskou a slezskou. Jednotlivé členové jsou do nich zařazováni podle místa bydliště nebo působnosti.

2. Jednotlivé družiny mají právo připojit k svému regionálnímu názvu i jméno

význačných skautských činovníků/činnovic, popř. název symbolický. Název schvaluje na základě návrhu družiny výroční schůze SO.

3. Družinám stojí v čele rádce/rádkyně a podrádkyně/podrádkyně. Kandidáti na šunkel rádce/rádkyně jsou voleni na výroční schůzi družiny a schvalování na výroční schůzi SO. Podrádkyně/podrádkyně jsou s konečnou platností voleni na výroční schůzi družiny, a to prosou většinou hlasů.

4. Rádcové/rádkyně družin tvoří spolu s vůdcem a jeho zástupci oddílovou radu SO. Jejím přípravnými členy jsou i tajemník a hospodář SO. Kterí jsou jmenováni oddílovou radou. Oddílová rada SO je svolávána podle potřeby vůdcem zpravida čtyřkrát do roka anebo na základě žádosti nejméně jedné třetiny členů oddílové rady.

§ 5

1. Program činnosti si stanoví členové SO sami, a to jak pro celek SO, tak pro jednotlivé družiny.

2. Vůdce SO svolává SO jednou ročně, zpravidla k výročí Bratra náčelníka Zakladatele A.B.Svojsky. SO může být svolána mimořádně, požádá-li o to písemně nejméně jedna třetina členů SO nebo ÚR Junáka.

3. Družiny SO se scházejí podle vlastní úvahy a vlastních plánů činnosti.

4. Oddílová rada SO přiznává členům Junáka právo nosit odznak čestných let služby. Navrh na přiznání tohoto práva jí podává okresní, obvodní nebo městská rada Junáka nebo některý ústřední orgán.

5. Označení člena SO upravuje příslušný krajový řád.

§ 6

Členové Junáka vzdávají členům SO čestnou poby.

§ 7

Pokud není v tomto statutu určeno jinak, řídí se člen SO obecnými povinnostmi člena Junáka podle platných stanov.

Tento statut byl schválen na plenární schůzi SO 5.9.1992 a plenární schůzi Ustřední rady Junáka dne 12.9.1992. Konkrétně znění § 1, odst. 3, bylo schváleno ÚR 17.IV.1993.

				Oškrábe brambory a zeleninu Umí zacházet s potravinami (uložení) Dovede vyčistit jídelní misku nebo kotlík přírodním materiálem Uvaří čaj nebo polévku ze sáčku Umí ohřát konzervu Uvaří jídlo z polotovarů Uvaří jednoduché jídlo Specifika smečky		
Orientace	3.1.	Umí jít podle turistického značení	3.2.	Zná běžné skautské pochodové značky a umí je používat Splní jeden z uvedených úkolů	3.3.	Zná osm světových stran a znaky jejich určení Nakreslí jednoduchý plánec cesty se zajímavostmi Splní další z uvedených úkolů
			Orientuje mapu Zná busolu a kompas včetně rozdílů a umí je používat Orientace podle polárky Zná běžné topografické značky na turistických mapách Orientace podle slunce a hodinek Dovede odhadnout kratší vzdálenosti Najde své stanoviště na turistické mapě (mezi dvěma význačnými body) Specifika smečky			
Další odbornosti	4.1.	Čistí sobě i rodičům boty	4.2.	Vyřídí vzkaz o dvanácti slovech po uběhnutí 100 metrů Zná základní dopravní předpisy (chování na ulici, silnici) a výstražné značky, signály na křižovatkách a železničních přejezdech Pravidelně pomáhá doma, provádí drobné nákupy Splní jeden z uvedených úkolů	4.3.	Vyřídí zprávu a patnácti slovech po jedné hodině V Kimově hře správně určí 12 předmětů z dvaceti Splní další z uvedených úkolů
			Zná vlčácké písně Rozluští jednoduchý rébus (mřížku) Zná základy indiánského písma Sestaví rozstříhaný dopis nebo obrázek Zná nejběžnější výrazy posunkové řeči Specifika smečky			
Dovednosti	5.1.	Dovede spojit uzlem dva provazy Zaváže si boty na dvě klíčky	5.2.	Uváže uzel dobrého skutku Ví, co obsahuje KPZ, vybaví si ji a používá Splní jeden z uvedených úkolů	5.3.	Splní další tři z uvedených úkolů
			Zabálí balíček a ováže provázekem Zhotoví obal na sešit či knihu Přišije knoflík a našije stanovou olivku Vyřeže osobní totem Zhotoví výrobek do stanu, klubovny nebo kuchyně Přišije záplatu (opraví trhlínu) na oděvu Uváže lodní smýčku, dračí smýčku, rybářský uzel Uváže škotový uzel, zkracovačku, ambulantní uzel			
7	Kultura a sport Kultura		1.2.	Zná a čte junácký časopis (pro vlčata) Stručně informuje o zajímavých článcích Zazpívá tři skautské a čtyři národní písně Nakreslí symbol vlčat – vlčka a skautů – lilii Splní dva z uvedených úkolů	1.3.	Zazpívá další tři skautské a čtyři národní písně Napiše do kroniky smečky alespoň dva zápisy Přečte knihu vybranou po dohodě s vůdcem smečky Splní další tři z uvedených úkolů
			Nakreslí obrázek ze života smečky – výlet, sport, tábor apod. Účastní se na společné scénce Vypráví příběh o Mauglíim, pověst nebo pohádku Vyrobí diplomek, přáníčko, nebo upomínkovou či bodovací kartičku Zhotoví výrobek z přírodního materiálu Z přírodního materiálu (písek, kamínky, listy, šišky, mech ...) vyrobí ozdobný obrazec Opracuje samorost Uplete pomlázku a vyrobí vrbovou pišťalu Odebírá junácký časopis Nakreslí do kroniky smečky alespoň dva obrázky Vymodeluje z hlíny, moduritu nebo těsta věc nebo zvíře Připraví si scénku, naučí ji ostatní a předvede u ohně nebo na besídce Vyrobí vánoční ozdoby na stromek do klubovny Vyrobí dárek k vánocům			

				Vyrobí jednoduché loutky a zahraje s nimi krátkou scénku Zahraje na hudební nástroj (v klubovně, u ohně, na besídce, na výpravě, za pochodu,... Zúčastní se soutěže „Zažijáme světýlko“ Specifika smečky			
Sport	2.1.	Umí tance a hry Knih džungli	2.2.	Dosáhne alespoň průměrného výkonu v CMT pro daný věk (úpravy pro hendikepované určí vůdce smečky) Uplave min. 25 m Splní dvě z uvedených podmínek:	2.3.	Dosáhne alespoň průměrného výkonu v CMT pro daný věk (úpravy pro hendikepované stanoví vůdce smečky) Uplave min. 50 m Splní dvě z uvedených podmínek	
			Každý den ráno cvičí (zelená stezka vícat) Zúčastní se závodu „O totem náčelníka“ (i oficiální střediskové kolo) Zúčastní se minimálně pěti podniků smečky zaměřených na tělesnou výchovu (např. hokej, odpoledne v tělocvičně, v bazénu, cyklistická výprava, jízda zručnosti, finská stezka apod.) v době mimo tábor Reprezentuje svou smečku minimálně na třech sportovních soutěžích Získá víčka se sportovním zaměřením (zeleného) Dosáhne ve fit trojboji: bodů pro stříbrnou stopu bodů pro zlatou stopu Zúčastní se společného sportovního podniku se skautským oddílem Specifika smečky				
8	Doplňky Vodácké	1.1.	Hraje hry ve vodě dosahující po ramena Umí dýchat do vody, aniž si otírá obličej Umí splývat a ležet na vodě na znak	1.2.	Umí splývat Uplave 50 m libovolným způsobem nebo 25 m znak Skočí do bez pevné vody po hlavě z výšky 1 m Uplave 10 m oblečen (v pyžamu nebo tepláčkách)	1.3.	Šlape vodu 1 minutu Uplave 10 m pod vodou nebo 100 m stylově Svlékne se ve vodě (z pyžama či tepláků bez dotyku dna nebo břehu)
		2.1.	Ovládá základy pádlování – správné držení pádla Zná své místo na pramici nebo na lodi v oddíle obvyklé	2.2.	Ovládá základy pádlování, nemá špatné návyky Dodržuje kázeň a správné chování na pramici nebo na lodi v oddíle obvyklé Přečte dopis psaný Morseovou abecedou Přečte knihu s námořní nebo vodáckou tematikou Naučí se píseň s námořní nebo plaveckou tematikou	2.3.	Umí kormidlovat kotrčí a bidlovat Správně používá uzly při vázání lodi ke kruhu, koliku, či stromu Umí si zabalit lodní pytel Umí vyslat i přečíst zprávu Morseovou abecedou Přečte další knihu s námořní či vodáckou tematikou Naučí se další námořnické nebo plavecké písně
		3.1.	Zná zásady bezpečného koupání Ví, co má dělat neplavec při pádu do vody	3.2.	Zná zásady pomoci neplavci spadlému do vody Zná zásady pomoci plavci stíženému nevolností Zná způsob umělého dýchání z úst do úst	3.3.	Zná stanoviště plavčíka
		4.1.	Chová se šetrně vůči břehovému porostu a vodním rostlinám	4.2.	Zná koloběh vody v přírodě Zná význam vody pro člověka, živočichy Podílí se na vyčištění úseku potoka, břehu rybníka apod.	4.3.	Ve skupině plní podmínky Světového odznaku ochrany prostředí WCB – hnědý stupeň „Země“
				5.2.	Splněním výše uvedených podmínek získává víčka „Plavec“	5.3.	Splněním výše uvedených podmínek získá víčka „Plavčík“

World Conservation Badge – Světový odznak ochrany prostředí („Panda“)

Hnědý stupeň – země, přibližně stáří 8-11 let

Úkoly by se raději měly provádět ve skupinách, nikoliv individuálně. Získání tohoto odznaku by mělo vést k rozšíření znalostí, schopností a k osvojení kladnějšího postoje k péči o ochranu životního prostředí, který by se měl projevit v chování dětí.

1. Zúčastní se, pokud možno ve skupině, dvou projektů, např.:

- vyčištění potoka
- zhotovení, umístění a údržba krmítka pro ptáky, plačích lázní nebo plačích odpočívadla
- exkurzi do přírody
- připravit a uspořádat přírodovědné stezky a soutěže pro členy svého oddílu
- vyhledat volně žijící zvíře, ptáka, rybu či strom. Zjistit a objasnit vše, co o něm poznal a uvést to na nástěnce, v deníku, skicáku a pod.
- navštívit ZOO, botanickou zahradu, přírodní zahradu, přírodovědné muzeum, nebo shlédnout film o zvířatech či rostlinách. Podat zprávu o svých pozorováních
- vlastnit domácí zvíře a důkladně se o ně starat (nechovat volně žijící zvířata, při dobrém zacházení doma netpří: morčata, křečci, králíci, kočky, psi, holubi, papoušci, ovce atd.)

Zaved' si záznamy o chování svého zvířete, o jeho návycích, jak je pozoruješ, jak se o ně staráš. Snaž se poznat a léčit jeho obvyklé nemoci a zjisti, jaká je nezbytná péče při jeho chovu a rozmnožování.

– nebo podobné náměty, které navrhne skupina či oddíl a které odsouhlasí vedoucí.

2. Vydej se se svou skupinou na výpravu do přírody:

- najděte některé příklady, které ukazují poškození přírody člověkem a některé příklady, jak člověk přírodu vylepšil
- napište pravidla společného chování v přírodě a ukažte, že sami děláte v tomto směru to nejlepší

3. Učiňte toto:

- najděte si zvíře, rostlinu, atd., které je ohroženo ve vašem okolí, nebo ve vaší zemi. Zjistěte, co by se k jejich záchraně mělo udělat, a pokud je to možné, snažte se ve spolupráci s odborníkem přispět k jeho záchraně
- zjisti na podkladě literatury, která zvířata a rostliny jsou v největším nebezpečí vyhynutí na světě, co lze učinit k jejich záchraně, a ujasni si, zda v některém případě můžeš osobně něco podniknout

– učiň vše, co můžeš udělat sám, a také informuj jiné pomocí plakátů, při rozhovorech s dospělými (např. při rodičovských večerech), při setkání s jinými mladými lidmi

4. Společně se svou skupinou, oddílem, najdi alespoň jeden z přírodních procesů:

- pozoruj, jak rostou rostliny, jak se vyvíjejí motýli, žáby atd. a referuj o tomto vývoji na nástěnce, v deníku, fotografiemi, kresbou atd.
- proveďte experiment, který ukáže nebezpečí půdní eroze, účinky znečištění ve vodě nebo v ovzduší a udělejte mapu nebo diagram vašich objevů
- demonstруйте (předvedte) některé z následujících jevů:
 - jak voda stoupá z podzemí a vsakuje se do půdy (kapilární činnost)
 - existenci kyslíku ve vzduchu
 - jak rostliny produkují kyslík
- 5. Zlepšete své okolí tím, že vysadíte strom nebo zatravníte určitou plochu, která je bez travního porostu, nebo pěstujte rostliny na balkóně či v bytě v květináčích.

66	Dětskou agresivitu a násilnické sklony dokáže vedoucí snadno zvládnout.	S	s	n	N
67	Při oddílových poradách by se měly názory dětí brát vážně v úvahu.	S	s	n	N
68	Vedoucí by se měli postarat, aby se děti nedostávaly do těžkých či stresujících situací.	S	s	n	N
69	Mnoho vedoucích zapomíná, že jejich místo je především v oddíle.	S	s	n	N
70	Z dětí se musí vyhnat kus vrozené špatnosti.	S	s	n	N
71	Děti by měly být ohleduplnější ke svým vedoucím – vždyť pro ně tolik obětují.	S	s	n	N
72	Některé věci mezi vedoucími se prostě nedají vyřešit klidnou debatou.	S	s	n	N
73	Většina dětí by měla být vedena k větší kázní.	S	s	n	N
74	Výchova dětí je „nervák“.	S	s	n	N
75	Dítě nemá pochybovat o názorech svých vedoucích.	S	s	n	N
76	Vedoucí si zaslouží ocenění a úctu svých dětí.	S	s	n	N
77	U dětí by se neměly podporovat agresivní zápasy.	S	s	n	N
78	Jednou z nepříjemností při výchově dětí je, že nemáte dost času dělat pro sebe to, co byste chtěli.	S	s	n	N
79	Vedoucí se mají snažit v rozumných mezích zacházet s dítětem jako se sobě rovným.	S	s	n	N
80	Dítě, které má pořádko co dělat, bude pravděpodobně šťastné.	S	s	n	N
81	Jestliže se dítě něčím rozcítilo, je lepší nechat je na pokoji a věc příliš nerozmazávat.	S	s	n	N
82	Kdyby se vedoucím mělo splnit nějaké přání, nejčastěji by si přáli více porozumění od ostatních činovníků.	S	s	n	N
83	Vedoucí má právo vědět o všem v životě dětí.	S	s	n	N
84	Kdyby si vedoucí s dětmi častěji hráli a dělali různé legrace, děti by přijímaly ochotněji jejich rady.	S	s	n	N
85	Na prvním táboře se dětem většinou nestýská.	S	s	n	N
86	Děti často pochopí, že i kruté tresty byly pro ně užitečné.	S	s	n	N
87	Pohlavní poučení patří do rodiny či do školy a není věcí vedoucího.	S	s	n	N
88	Požadavek dobrého skutku dokáží děti plnit, i když v okolí nevidí mnoho příkladů.	S	s	n	N
89	Když se dostane dítě do nesnázi, má vědět, že nebude trestáno, řekne-li vše vedoucímu.	S	s	n	N
90	Děti by měly být drženy stranou těžších prací, které by mohly být nad jejich síly.	S	s	n	N
91	Vedoucí najde v oddíle dostatek společenského života.	S	s	n	N
92	Někdy musí vedoucí dokázat zlomit vůli dětí.	S	s	n	N
93	Vedoucí obětují v zájmu dětí většinu své zábavy.	S	s	n	N
94	Mezi dvěma umíněnými vedoucími dochází nutně k hádkám.	S	s	n	N
95	Při přísné výchově jsou děti šťastnější.	S	s	n	N
96	Vedoucí musí někdy vybuchnout.	S	s	n	N
97	Je špatné, když dítě slyší od starších kritiky názorů svého vedoucího.	S	s	n	N
98	Oddanost vedoucímu má být dětem neustále vštěpována.	S	s	n	N
99	Projevy agrese by měl vedoucí vždy potlačovat.	S	s	n	N
100	Vedoucí se cítí oddílem omezen, protože je mnoho jiných věcí, které by ho také zajímaly.	S	s	n	N
101	Není žádný důvod, proč by mělo vše jít jen podle vedoucího a ne podle vůle dětí.	S	s	n	N
102	Čím dříve se dítě naučí, že promarněný čas je ztracen navždy, tím lépe.	S	s	n	N
103	Věnujete-li dítěti pozornost, většinou ji zneužije a vymýšlí si stále nové a nové věci, aby vás zaujalo.	S	s	n	N
104	Málo činovníků si u vědomuje, že vedoucí potřebují také jinou zábavu v životě než jen činnost v oddíle.	S	s	n	N
105	Povinností vedoucího je znát i nejtajnější myšlenky dítěte.	S	s	n	N
106	Když děláte různé věci společně s dětmi, cítí se vám děti blíže a snáze s vámi hovoří.	S	s	n	N
107	I nováček se rychle naučí udržovat ve stanu pořádek.	S	s	n	N
108	Napomenutí bývá příliš slabý prostředek výchovy.	S	s	n	N
109	Záplavě násilí a sexu v televizi nemůže vedoucí oddílu čelit.	S	s	n	N
110	Děti dokáží poměrně snadno a rychle si vzájemně pomáhat.	S	s	n	N

Jméno a příjmení: rodné číslo: /

Bydliště

ulice: město: PSČ:

Zaškrtni správné tvrzení

Počet obyvatel v místě mého skautského působení

☐ do 5 tisíc ☐ do 15 tisíc ☐ do 50 tisíc ☐ do 100 000 ☐ do 200 000 ☐ nad 200 000

Kolik let v této funkci působím

Funkce v oddíle: 1 = vedoucí 2 = zástupce 3 = oddílový rádce
4 = rádce 5 = jiná (jaká) _____

Funkce na středisku: 6 = vedoucí 7 = zástupce (výchovný zpravodaj)
8 = jiná (jaká) _____

Funkce vyšší:

V případě více funkcí zaškrtni všechny.

Dosažená skautská kvalifikace

☐ instrukt. lesní škola ☐ lesní škola ☐ vůdcovská zkouška ☐ čekatelská zkouška ☐ rádcovský kurs ☐ žádná

Školní vzdělání

☐ základní ☐ střední ☐ vysokoškolské

Věková kategorie, se kterou pracuji

☐ vlčata ☐ skauti ☐ roveři

Skautské informační centrum
Senovážné nám. 24
116 47 Praha 1

P1	Borek	84.40	Semily	Belovska	168
P10	Janakova	80 168	Semily	Sir	81 168
P10	Koprivova	82 168	Semily	Udatny	81 168
P10	Privratsky	81 168	Slapy	Lobovska	168
P10	Reisigova	168	Slatina	Kubeckova	73 168
P10	Wazd?	23 168	Slatinice	Stastny	80 168
P2	Kubikova	168	Slavkov	Strachon	55 168
P3	Naxera	14 168	Smirice	Penkava	77 168
P3	Polakova	81 168	Sobot	Merka	70 168
P3	Polakova	168	St. Mesto	Rucicka	46 168
P4	Bicc	59 168	Steti	Kubanek	168
P4	Hromadka	81 168	Steti	Rezacova	168
P4	Kostalkova	56 168	Steti	Trojan	168
Praha 4	Mastny P.	76 168	Stra. 170	Plesmideva	45 168
P4	Prochazka	51 168	Strakonice	Svojse	82 168
P4	Richter	30 168	Strakonice	Valentova	168
P4	Salek	31 168	Strasice	Vanis	168
P4	Verner	30 168	Strelice	Dlab?	69 168
P4	Vojtova	73 168	Sudomer	Junak	20 168
P5	Domanova	79 168	Sudomerice	Junak	336
P5	Hejdova	168	Sumperk	Ryznar	80 168
P5	Honzak	77 168	Svratka	Pesina	62 168
P5	Svehlova	74 168	Svratka	Rimskokat. ur.	168
P6	Fipka	42 168			
P6	Kozak	22 168	Tabor	Doubkova	54 504
P6	Sulcova	81 168	Tabor	Pestova	77 168
P8	Simkova	80 168	Tasov	Klapalova	60 168
P8	Valdaufova	53 168	Temice	Kocourkova	73 168
P9	Augustin	79 168	Teplice	Laurich	36 168
P9	Garnerova	66 186	Trebic	Karkulik	64 168
P9	Podlaha	66 186	Trebic	Matejka	168
P9	Zverina	78 168	Trebic	Pestal	42 168
Pacejov	Junak	30 168	Trencin	Bruch	83 168
Pardubice	Vinarova	27 168	Trencin	Medal	64 168
PCE	Stredisko Junaka	55 168	Trojanovice	Mikeska	81 168
Petrovice	Komarek	64 168	Trutnov	Maskova	80 168
Pisek	Strouhal	80 168	Trutnov	Sebek	77 336
Plzen	Bousova	76 168	Tur.	Mralova	672
Plzen	Cepicek	168			
Plzen	Cvalin	168	UB 2155	Joskova	75 168
Plzen	Fuchs	73 168	Uh. Brod	Miklickova	60 672
Plzen	Hnatik	79 168	Usti	Bures	336
Plzen	Kupec	63 168	Usti	Hrstka	56 336
Plzen	Silpoch	52 168	Usti	Miniatury	336
Plzen	Sitra	82 168	Usti n. L.	Kvapil	74 168
Plzen	Smetana	78 168	Usti n. L.	Prosek	53 168
Plzen	Trnka	85 168	Ustin n. L.	Pek	44 168
Plzen	Wicherek	54 168			
Podebrady	Novak	81 168	V. Byt.	Kosnovsky	83 168
Podhori	Libo?	75 168	V. Mezirici	Drozd	79 168
Polna	Vomlel	93 868	V. Polana	Gorpice	65 168
Poricany	Dohnal	81 168	Val. Mezir.	Hoby-Klub	40 168
Prerov	Ciganek	30 168	Val. Mezirici	Honajzr	160
Prestice	Kunesova	84 168	Velesovice	Franta	31 168
Pribor	Kahanek	75 336	Vesely	Rada	72 168
Pribram	Derfl	64 168	Vev. Bytiska	Krizan	81 168
Pribyslav	Junak	504	Vlasim	Sysel	59 168
Prichovic	Votluckova	168	Vrchlabi	Adamec	27 168
Prichovice	Fiala	40 168	Vrchlabi	Fisera	36 168
Prostejov	Blatouch	81 168	Vrchlabi	Lux	76 168
			Vrchlabi	Matousek	36 168
			Vsetin	Dum deti	168
			Vysoke Myto	Junak	504
Ratiskovice	Koftik	83 168			
Recany	Kalivoda	61 168	Zaben	Neusser	50 168
Revnice	Pavelkova	79 168	Zasova	Malnak	168
Ricany	Havlicek	79 168	Zd. Stepanka?	Lvacek	79 168
Roudnice	Stastka	77 168	Zelesice	Filova	168
Roztoky	Cermak	168	ZEZ91	Splittek	84
Rtyne	Kasparova	35 168	Zirovnice	Klaskova	79 168
Rumburk	Jakubec	62 168	Zirovnice	Ty6ser	84 168
Rumburk	Sokolova	21 168	Zlin	Horalik	78 168
Rumbarov	Vasatova	168	Zliv	Spudil Z.	55 168
Rymarov	Garda	80 168			
Rymarov	Luzny	83 168			

Znojmo	Antonín	64	168
Zubří	Mijera	73	168
Zvolen	Masat	24	168
<hr/>			
	Bauerova Marta	45	168
	Brenkus	82	168
	Cerna	68	504
	Cesky Junak	32	336
	Cesky Junak		588
	Dvoracek Antonín	76	168
	Dvorak	62	168
	Dvorakova	82	168
	Haluzik	82	168
	Haskova	77	168
	Haslerova	59	168
	Horova		168
	Horvath	32	168
	Hradek Ales	77	168
	Chaloupka	71	168
	Chaloupka	71	168
	Jamsa	62	168
	Junak		336
	Junak		336
	Junak I. divci oddíl	55	168
	Kabdukova	82	168
	Karasek		168
	Karmazin	49	168
	Kopecka		168
	Koreny	79	168
	Kostruhon	27	84
	Krenicky	56	168
	Krizakova	75	168
	Kucera	78	168
	Langrova L.	59	168
	Lastovicova	31	168
	Liberda	57	168
	Machova	81	168
	Malek	81	168

Marencak	32	168
Mares Jiri	21	168
Merhantova	80	168
Narodni dum kulturni	45	168
Nespor	72	168
Novacek	49	168
Polster	82	168
Prikryl Radek		168
Pristicova	78	168
Prochazkova		168
Radek Jaroslav	57	184,80
Rehak	63	672
Rehak	63	168
Scerbak		168
Sevcik	79	168
Schmidt	82	168
Slechtova		168
Slimarik	65	168
SLSP Slovensky Skaut		484,62
Snaiberk		168
Sollova		168
Spejchalova	82	168
Sudolsky	60	168
Tillova Jana, Ing.		167
Tresl	81	168
Vackova		168
Vahala	64	168
Vankova Renata	59	168
Vanousova	72	168
Vlckova		168
Vondalova		168
Vydra	72	168
Zasadil B.		168
Zemanova M.	54	168
Zemlicka		168
Zhanel		168
Zikmund M.	84	168

NOVÁ KNIHA JUNÁCKÉ EDICE

Rudolf Plajner: ÚSVIT ČESKÉHO JUNÁCTVÍ

„Moje studie nechce být historii tzv. „svojskovského“ skautingu či pozdějšího Junáka, jejichž členem jsem byl. K tomu nemám jako profesionální matematik a fyzik, potřebnou erudici. Nechce být ani suchou krotičkou událostí, jichž jsem byl účastníkem, v mnoha případech spoluvůdce a často – zejména v Junáku – jejich přímým iniciátorem a organizátorem a za něž nesu částečnou, nebo plnou odpovědnost. Nechce být a ani nemůže být mými „paměťmi“, neboť chci připomenout a komentovat i události, jichž jsem nebyl sice aktivním účastníkem, ale přece jen znalcem, informovaným zasvěcenými osobami i přístupnou literaturou.“

Chtěl jsem jen před odchodem k svému místu u věčného táboráku přehlednout stezku, po níž prošlo se mnou za půl století asi milion dětí, mládeže i dospělých, a na jejich uzlových bodech podumat...

Rudolf Plajner

...významné dílo, které vám přiblíží zrod a první kroky skautského hnutí v naší zemi...

...Vydávaná studie je poutavé a poučné čtení nejen pro starší činovníky, ale i pro mládež. Vedle množství shromážděných faktů si však br. Plajner kladl řadu „věčných“ otázek, dodnes aktuálních...

Jaroslav Macek – Cid

Cena je 87,- Kč včetně poštovného.

Objednávku společně s dokladem o zaplacení zašlete na adresu: Junácká edice, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1

Objednávka knihy ÚSVIT ČESKÉHO JUNÁCTVÍ

Objednávám si kusů knihy ÚSVIT ČESKÉHO JUNÁCTVÍ

a zasílám Kč (87 za každý výtisk) na adresu JE.

Knihu mi zašlete na adresu:

jméno a příjmení

ulice

místo a PSČ

podpis

borůvky, brusinky, pámelník, ořechy, třešně. Plody jsou zvířaty rozšiřovány také tím, že zvířata plody zahrabávají pro zimní období. Na mnoho skrýší však zapomenou, nenajdou je a semena pak vyklíčí tam, kde byla zahrabána. Tak je to s plody jirovce, dubu, jeřábu, buku, ořechu, tisu, platanu, tavolníku, jeřínu a keřů s dužnatými plody. Zde se uplatňuje také průchod zaživacím traktem zvířat. Konečně je to samovolným pádem a odskokem od místa dopadu, jako se to stává u jirovce (kaštanu), buku, dubu a ořechu.

Jak daleko se dostane semeno od stromu? Nejméně je to u dubu, nejvýš 10 m. U buku se někdy naměřilo i 20 m. Když budeme počítat stovky metrů, tak lípa 300 m, jasan 400 m, javor 500 m, jilm 800 m, bříza olše 1000 m, jehličnany 2000 m, a nejdále doletí semeno vrb, osik a topolů – to je až sedmáct kilometrů, což již je pěkná vzdálenost.

Zajímavé jsou také úhly, které svírají obě půlky nažky javorů. Zkuste si nakreslit tabulku s udáním úhlů, které poslouží jako určovací pomůcka.

Javor tatarský (46) má úhel 2°, javor cukrový (47) úhel 5°, javor jasanolistý (48) 10°, javor stříbrný (49) 60°, javor horský (50) 110°, javor mléčný (51) 155°, javor polní (52) 160°. To všechno byly dvoulisté vrtné, také patent přírody. Kluzáku používá plod habru (53). Také jilm mají letecké plody. Jilm habrolistý (54), jilm horský (55) a jilm vaz (56). Lípa (59) má sice létající zařízení trochu těžkopádné, ale k vývrtkovému letu se dobře hodí. Jednolistovou vrtní má jasan manový, zlmňář (57) a jasan ztepilý (58).

Nakonec několik her do rádcova zápisníku na provčení znalostí plodů.

Obyčejná kimovka Pod stanový dílec na stůl se položí nasbírané plody. Úkol zní zapsat jména a barvu plodů.

Na jména Rádce třeba říkne: červená, a první hráč vysloví jméno červeného plodu, třeba šípek. Další pokračuje jmény šípek, hloh, další přidá jeřáb, až se vyčerpají všechny červené plody. Potom se zvolí jiná barva.

Co jsem viděl Družina se vyšle na určitou stezku, na které roste vícero dřevin s plody. Úkolem hráčů je úsek proběhnout v nejkratším čase, ale všimnout si přitom všech plodů na dřevinách. Po doběhnutí na konec tratě běžec napíše na lístek jména a barvu plodů, které cestou viděl a zapamatoval si.

Mariášek Rádce má obrázky plodů na kartičkách. Ukazuje je postupně, kdo uhoď, dostane bod. Jiný způsob: všichni dostanou černou kresbu řady plodů. Úkolem je vyplnit plochy plodů správnou barvou a pod obrázek napsat správné jméno. Složitější způsob: na nástěnku se

(CO₂, H₂O ...) látky organické (cukry, škroby, bílkoviny...) potřebné pro ostatní organismy

2) Konzumenti (živočiškové, člověk)

– žijí se těly producentů (nebo jiných konzumentů), tím získávají organické látky a energii nezbytné pro svůj život.

3) Dekompozitoři – rozkladači (bakterie, houby)

– rozkládají mrtvá těla rostlin a živočichů, organické látky přeměňují zpět na anorganické. Tyto anorganické látky mohou být znovu využity rostlinami.

jen samice, a to vždy až po snesení posledního vejce, asi 14 dní. Během této doby opouští hnízdo jen na pár minut. Hlavní složkou potravy je hmyz.

Pták roku 1993 – rehek zahradní

– *Phoenicurus phoenicurus* (Linnaeus, 1758) byl vyhlášen **PTÁKEM ROKU 1993**.

V posledních desetiletích se jeho stavy v Evropě neustále snižují. Starší ornitologové tvrdí, že rehek zahradní byl v našich zemích ještě před 30 lety jedním z nejběžnějších hnízdicích druhů ptáků. Začátkem 60. let se však začaly jeho stavy snižovat a nakonec, v roce 1987, kdy vyšla Červená kniha ohrožených druhů v naší republice, se ocitl na jejím seznamu. Je podstatně vzácnější, než jeho příbuzný rehek domácí.

Rehek zahradní je výlučně tažný pták – zimuje v západní Africe. U nás hnízdí v dubnu až červenci, převážně ve stromových dutinách. Samička snáší 5–7 modrozelených vajíček. Na snůšce sedí

Jak můžeme rehkům pomoci i v budoucnu?

Především vyvěšováním budek.

Nejvhodnější velikost vletového otvoru je 30–45 mm, doporučuje se však tento rozměr v každém místě ověřit a případně upravit.

Budky se nemají vyvěšovat v blízkosti cest a automobilového provozu, protože rehek je poměrně citlivý na rušení.

Rehkům můžeme pomoci i tím, že budeme vhodným a taktickým způsobem upozorňovat zahrádkáře a sady na nevhodnost postřiků ovocných stromů v do-

bě hnízdění ptáků. Zhotovením několika budek, které vydrží mnoho let, zajistíme likvidaci hmyzu v místě vyvěšení aspoň tak úspěšně, jako postřiky. Kromě toho si může zahrádkář být jist, že se v jeho ovoci neobjeví žádné zbytky jedů a chemikálií a že za postřiky ušetří spoustu peněz.

Rehek zahradní je chráněn podle zákona ČNR č. 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Druh je chráněn i Bonnskou a Bernskou dohodou.

Cena Global 500

Významné mezinárodní ocenění programu pro životní prostředí OSN (UNEP) Global 500 bylo uděleno útvaru Mladých ochránců přírody ČSOP (Českého svazu ochránců přírody) VLČI z Vyššího Brodu. Čtyřicetisedmičlenný kolektiv pracuje pod vedením pana Josefa Svojsíka v oblasti ochrany přírody a životního prostředí. Oddíl vznikl před dvaceti lety a účastní se přírodovědných a ekologických soutěží a projektů.

Dosavadními nositeli této ekologické ceny v České republice jsou Český svaz ochránců přírody, novinář a spisovatel ing. Josef Velek a ochránářský časopis NIKA.

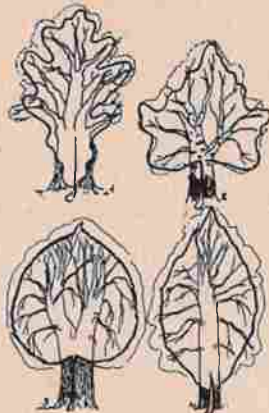
připíchnou kartičky „mariášku“ a družina se minutu na ně dívá. Pak se plocha zakryje. Každý obdrží lísteček s okénky: plody bílé, červené, modrofialovočerné, hnědé, plody s pichlavým nebo plstnatým obalem. Hráči mají za úkol napsat do patřičných okének barev čísla, napsaná pod barevnými obrázky plodů.

Po nedělní vycházce, ze které si družina přinese pěknou zásobu rozmanitých plodů, je zde příležitost na družinové schůzce k **výtvarné hodině**. Každý se pokusí z plodu udělat nějaký šperk, náhrdelník, náramek, náušnici, brožku, ale třeba i zvířátko, ptáčka, figurku. Co koho napadne a co umí udělat. Ty nejlepší výrobky se olofografují a fotografie přilepi do rádcovského zápisníku nebo kroniky, jako doklad, co se vše dá vytvořit. Některé výtvořky budou jistě tvarově i barevně velmi zajímavé.

A což si zařídí takovou poličku, která by připomínala regály ve staré lékárně? Skleněné lékovky několika velikostí, ve kterých byste měli **sbírkou semen a plodů**. Nebo třeba atlas barevných diapositivů plodů a dokonale zápisník, kde co v okolí klubovny a bydliště družiny roste a co se kde dá z plodů nasbírat. Nad poličkami by mohla viset dokonce i **mapa nalezišť**. S plody, zejména dužnatými jsou někdy problémy, jak je udržet, aby neplesnivěly, neztráceli barvu a tvar. Proto do sbírky je lepší zařadit jen plody, které se nemění po usušení, nebo jen málo a ty, co se mění každoročně obnovovat (šípky, hloh). Plody a semena přinesená do klubovny lze nejlépe sušit na plechovém

pekáči pokrytém filtračním papírem. Každá lékovka by měla obsahovat semena úměrné velikosti, štítek se jménem druhu semen, nebo plodu.

A co dodat na oddílovou výstavu několik zdařilých **fotografií zvětšených semen** zajímavých tvarů? Tyto fotografie by jistě budily živý zájem u návštěvníků.

Pokud má strom dostatek místa a světla, aby se mohl rozrůst do plné parády, mnohdy se jeho silueta velmi dobře shoduje s tvarem listu.

1 – dub letní, křemelák; 2 – topol bílý, lina; 3 – lipa velkolistá; 4 – buk lesní

ŘÍJEN je měsícem padajícího listí. Jak výstižný název! Listy na stromech se barví a tiše se snáší k zemi. Jdete-li podzimním listnatým lesem, jako byste se

brodili závěsemi zlatých a měděných plísků. Co však způsobuje **opadávání listů**? V listech dřevin probíhají zajímavé chemické pochody. Zelený chlorofil se mění ve svém složení a dřevina ho rozmisluje do dřeva jako surovinu pro chlorofil potřebný pro listy příštího životního cyklu. Vlastní list v místě, kde se stopka dotýká větve, odděluje vrstvičkou korku, který přívodové kanálky z větvi vedoucí do listu bezpečně uzavře na zimu a list zbaví tak další výživy. V čepeli listu zůstává jen celulóza a barviva karotenového typu. Ty pak jsou příčinou zbarvení listů.

Kdybychom si dělali záznam a z něho tabulku, pak bychom zjistili, že zelenými, byť s potměnou zelení, zůstávají listy jasanu. Žlutou barvu rozmanitých odstínů se zbarvují listy javoru, břízy, lípy, topolů, jilmů. Oranžové až červené: červenou barvu dostává listí hrušně, třešně, dub červený a svída dřín.

Červenohnědou, či spíše sienu pálenou a tmavý okr má buk. Někdy jeho listy vypadají, jako vytepané z mědi. Zlatohnědou barvu má střemcha a habr. Rozmanité hnědi jsou listy dubů a zčernají i listy osik a některých topolů. Samozřejmě najdeme listy, kde se to hemží ploškami žlutými, červenými, zelenými, podle toho jak se list mění. Listy uvolněné od lůžka řádků padají k zemi. Zajímavé je na tom to, že většinou při klidném počasí padají na zem spodní stranou, kde je dostatek průduchů, kudy mohou vniknout do listu bakterie, podhoubí, které list přemění v humus. Tím se vytváří podklad pro klíčení dalších semen.

Výzva

TIS – Nezávislé sdružení přátel přírody, vyzývá skauty a všechny, kdo mají přírodu rádi, aby k 75. výročí vzniku republiky vysadili „strom svobody“ a uctili tak tento historický okamžik.

Poznámka: Ve většině krajů ČR se hodí k výsadbě lipa jako náš národní strom. Jen ve vyšších horských polohách je třeba použít jiných dřevin, například klen, dub apod. Nezapomněte, že stromek by měl být alespoň šestiletý a mlsto i stromek předem včas zajištěny.

Šťouravé otázky

V některém z příštích čísel bychom rádi uveřejnili přehlednou stať týkající se letních táborů z pohledu ekologie a skautské přírodovědy. Rádi bychom Vás požádali o spolupráci. Napište nám své zkušenosti z táborů (dobře i špatně), co se Vám osvědčilo, co ne. Dále Vás prosíme o zaslání odpovědí na následující otázky (co nejdříve).

A. Provoz tábora

A1: počet účastníků:

dospělí:

muži:

ženy:

děti:

chlapci:

dívky:

A2: délka trvání tábora:

A3: umístění:

vzdálenost od nejbližší vesnice:
vzdálenost od nejbližší civilizace
(chaty, samota, hájovna apod.)

tábor – u řeky
u potoka
u rybníka
jinde

A4: auto:

více než 1

1, používáno pravidelně
(nákupy, voda apod.)

1, používáno příležitostně
(úraz apod.)

0

A5: zdroj vody:

přírodní studánka

studně

veřejný vodovod

jiné

A6: táborové stavby a vybavení:

stálá základna

tábor na zelené louce

putovní tábor

A7: likvidace odpadu:

vše do odpadkovky

odpadovka + pálení

jiné (konkrétně vypíšte)

likvidace odpadních vod:

A8: používání chemikálií (druh, účel)

(kuchyň, latrina, potraviny, apod.)

A9: úklid tábořiště (neboli Co po Vás zbylo?) (sebekriticky)

B. Program tábora

B1: Přírodovědné a ekologické odborky:
(počet splněných)

B2: Pozorování přírody (co, jakou formou?), stopování

B3: Sbírky přírodnin: herbář, sbírka nerostů apod.

B4: Výtvarná činnost s přírodovědnou tematikou (kresby, fotografie, ozdobné předměty apod.)

B5: Poznávací výpravy (kam, jak zaměřené)

B6: Pravidelná činnost (pravidelné pozorování přírody, počasí, zvěř, vodní stav v řece apod.)

B7: Ochranná činnost – pravidelné

– kyselé srážky, znečištění vody...

– brigády – chráněná území, lesy

– osvěta – beseda s odborníkem

činnost na veřejnosti

B8: Jiné

C. Hodnocení tábora:

Co se Vám, podle Vašeho soudu, na táboře podařilo, co ne, co byste doporučili ostatním, čeho by se měli vyvarovat.

Vít Růžička

Ekologická skupina při NDK a NChK

Junák, Senovážné nám. 24

116 47 Praha 1

Máte-li nějaká přání, o čem byste se chtěli na těchto stránkách dočíst, pište na adresu:

Mirko Vosátka

Bor 20

378 06 Suchdol nad Lužnicí

nebo na shora uvedenou adresu ušitředi. Očekáváme i zprávy o vaší činnosti, fotografie, reportáže...

Skauti s velkým S

Protože jsem procházela celou trať Svovíkové závodu, viděla jsem všechna stanoviště. „Provazová lávka“ ovšem pro mne v mém věku (60 let) již nebyla. A zde se nabídl jeden bratr, který mne a ještě jednu sestru bezpečně převedl na druhou stranu lesa. Museli jsme obejít veliký kus lesa, který byl plný bažin, bláta a kopřiv, sahajících až po pás. Nebylo mu zatěžko jít s námi a pomáhat mně při zdolání této neschůdné cesty, která trvala asi 30 minut. Patří mu můj dík. Jeho jméno si již přesně nepamatuji, myslím, že se jmenoval br. „Medvěd“ z Chomutova, ale domnívám se, že na tom ani tak nezáleží. Měla jsem z tohoto zážitku velmi dobrý pocit, že „skauti“ s velkým „S“ z naší mládeže přeci jen vyrůstají.

Sláňa Veselá, Kryry

Proč?

Jsem rádcem obyčejného skautského oddílu. Jezdíme i na vandry s kamarády trampy, či na různé srazy klubů bývalého Mladého hlasatele. Všude se setkáváme s masovým opovrhováním skautského hnutí, často, když se kamarádi trampí dozví, že jsme skauti, jejich chování vůči nám je zdrženlivé a spíše se nás straní. Přitom však nevím, co se jim na nás nelíbí. Odpověď hledám v pozorování jiných skautských oddílů či družin. Zjistil

jsem, že většina „skautů“, pokud si tak říkají, vůbec nedodržuje stanovené zákony, jsou sprostí a drzí, ničí přírodu na každém kroku. Slušná mluva se drží jen v opravdu dobrých oddílech. Družiny mezi sebou válčí a nesnáší se, pokud vůbec ještě existují... A takovýto žalostný stav se rozmáhá po stále více a více oddílech. Pojem PŘÁTELSTVÍ se vytratil z našich řad a mnozí noví členi opouštějí raději dobrovolné oddíl.

Jel jsem nedávno někam ve skautském kroji, a na uvítanou jsem musel vyslechnout: „Řeknu ti to na rovinu, skauty nemám rádi!“ A jelikož Skauting je jediný zatím ještě rozumný skautský časopis, rozhodl jsem se napsat a opatřit se: „PROČ?“

Jenda Potůček

Kresba Lubka Školoud

Návštěva z Anglie

Hromada slámáků a krosen na Ruzyňském letišti 22. července byla to první, co jsme z deseti dívek ze Somersetu mohly

vidět. Jakmile se objevily, hned bylo jasné, že si budeme dobře rozumět. Jejich počáteční šok způsobený malou světloukou se sekýrkou v ruce či dvacetikilometrovým pochodem rychle odezněl a zbytek tábora v Jižních Čechách a hlavně týdenní putování po pražských památkách uplynuly v upřímném přátelství.

Anglické skautky se snažily zvládnout i základní rozdíly jejich a našeho způsobu táboření, odlišnost vaření, hygienických zařízení a větší náročnost našich táborových staveb. My jsme ocenily jejich trpělivost a odhodlanost, když nikdy nepřiznaly, že jsou unavené a že mají puchýře. Nikdy nebyly rozladěné, přispívaly k dobré pohodě a snažily se protépit dořivou atmosféru letošního léta.

A tak se už od chvíle, kdy jsme jim 5. srpna naposledy zamávaly, těšíme na shledání za rok v Anglii, až naše sestry navštívíme v jejich domovech.

Pavla Pisková, 50. divčí oddíl Praha

K příloze v čísle 9

Po zkušenostech minulých dvou let činnosti Junáka, vydalo včas NDK a NChK (ses. Štrofová, br. Janík) brožurku „Skautské letní tábory“ jako přílohu Skautingu č. 9. V brožurce najde vedoucí tábora všechno, co je třeba zařídit, předem připravit pro zdánlivý průběh letního tábora. Všem, kdo se podíleli na vydání, patří věrný dík.

Je třeba si stále uvědomovat, že žijeme v jiné době a proto je třeba čas od času měnit program tak, aby si skauting udržel místo ve stále se měnícím světě mládeže. Junák je přece především hnutí mladých a cílem Junáka je vychovávat děti tělesně duševně a mravně zdatné, na základě dobrovolnosti a odpovědnosti. Sestry a bratři vedoucí družin a oddílů, vezměte s sebou mimo jiné knížečku „Táborové epistoly“ od br. Veleny Fandřlíka, ta vám na mnohé těžkosti ve výchově na táboře dá patřičnou odpověď.

Šerif, Mělník

SKAUT – JUNÁK?

Budoucnost tohoto časopisu, mimochodem nejstaršího, dosud existujícího časopisu pro děti a mládež u nás, je vážně ohrožena. Jeho zachování je pouze v našich rukou.

Přejdeme především my dospělí od slov k činům. Nahradíme skutky to mnohokrát proklamované, ale často s vojáčkou dikcí vyslovované: Povinnost – odpovědnost – kázeň, skutečným heslem roverů a tím více dospělých činovníků SLOUŽÍM. Co by mělo být v otázkách magazínu SKAUT-JUNÁK jeho praktickým naplněním?

Podle posledního „sčítání lidu skautského“ k 10.5.1993 je 618 klubů OS. Pro žádný klub nemůže být problém shromáždit mezi sebou 2 krát 168 Kč a toto předplatné dvou čísel věnovat oddílům střediska. Středisek je registrováno 668. Pro ně platí totéž a navíc mají možnosti finanční prostředky svou činností získat. Oddílů (smeček, rojů, kmenů) je 3 618. Tyto si jistě dokáží vydělat rovněž a navíc spolu a propagací mezi rodiči nemůže být obtížné zajistit částku na další dvě předplatné. Propagaci s atakem na rodiče by bylo možno uskutečnit pomocí vložených letáků (5–10) do nejbližšího čísla Magazínu.

Celkový výsledek byl následující:

kluby OS	2618	t.j.	1236
střediska	2668		1336
oddíly	2361		7236
celkem			9808
			předplatitelů

Tento skutečně minimální požadavek, plus 5000 dosavadních předplatitelů dává rázem počet nutný k zachování našeho

časopisu a navíc dávající možnosti jeho dalšího zlepšování.

Magazín Skaut-Junák v dnešní podobě má dobrou a zlepšující se úroveň. Jako vždy je ovšem co dále zlepšovat. Mimochodem, tato otázka by mohla být jedním z témat podzimního kongresu.

Nechceme-li připustit zánik našeho časopisu, musíme povinnost služby skautingu naplnit. Cíl stojí za to a navrhovaná cesta je jednou ze zkoušek naší opravdovosti.

Vladislav Janík - Ren
zpravodaj NCHK
pro koncepci skautské výchovy
Kresba Miroslav Schönberg

Jak my to vidíme – čili – historie se opakuje

Vzpomínám-li na dobu před přibližně 40 lety, kdy zakladatel našeho skautingu se snažil dosáhnout sjednoceného skautingu u nás a vytvořit Svaz skautů ČSR, uvědomuji si, že i tehdy docházelo k ostrým výměnám názorů. Objevováno se to i v publikacích a ještě si pamatuji na ty nadpisy článků, Svojsíkových „Jak já to vidím“, a jeho oponentů „Jak my to vidíme“. A tyto vzpomínky mě vedly k zamyšlení, že se vždy dostávají určitá podobnost vztahů mezi různými názory.

V souvislosti s rozhodnutím tří hradeckých činovníků, kteří vrátili téměř před rokem nejvyšší skautská vyznamenání, zlatý stupeň Čestné lilie v trojlístku jako protest proti stavu našeho skautského ústředí mi vyvstala analogie s tehdejší situací, ale i s osmdesátými lety minulého století. Tehdy šlo o spor o pravost Královodvorského rukopisu. O prosazení pravdy, že je to podvrh. A za tuto pravdu bojovala skupina kolem T.G.Masaryka, která tvrdila, že si náš

národ získá větší světové uznání, přizná-li otevřeně, že jde o podvrh, než trváním na pravosti zdánlivě staré památky. Řada vědců již viděla, že jde o padělek. Boj o rukopis byl tvrdý. Tehdy však i ti, kteří již pravdu poznávali, se k Masarykovi nepřipojovali, ze strachu, že by je národ odsoudil jako národní zrádce. I například Bezručův otec prof. Vašek, který se nebál veřejně říci pravdu, na to těžce doplatil a způsobilo to i jeho předčasnou smrt.

Vyhledal jsem z literatury materiály, které potvrzují podobnost tohoto tvrdého boje v osmdesátých letech minulého století se současností skautingu.

Jde především o kritiku příliš tvrdého Masarykova postupu, kterou vyjádřil po skončení toho sporu ve prospěch Masarykových spolupracovníků přítel Českého národa Ernest Denis v knize „Čechy po Bílé Hoře“ na str. 769. „Masaryk a jeho přátelé nepřinesli snad do svého sporu potřebnou opatrnost a zdrženlivost. Když se zabíjí bůh, byť to i byla modla, třeba chápat a sdílet hrůzu věřících. Operace by byla vyžadovala ruky lehčí a rádi bychom viděli vítěze slavit méně hlučně vítězství nad bludem otců.“

K tomu je ovšem nutné uvážit, že k té Masarykově tvrdosti přispěli právě lidé, zvyklí z opatrnosti mlčet, profesoři i odborníci, kteří sami již nevěřili v pravost rukopisu, ale netroufali si svůj názor říci nahlas.

A podobně je tomu i dnes v našem skautingu, když chceme dosáhnout očistu našeho ústředí od těch, kteří tam nepatří. Uvádím zde i slova samotného Masaryka v jeho dopise Albertovi ze dne 28.11.1988, tedy již ke konci toho tehdejšího boje. Masaryk píše: „Myslím, že kdo vši silou svou postaví se proti proudu obecnému, nečiní tak z nelásky. Co by mu bylo do toho, čeho nemiluje. Právě to bolí, co milujeme a co poznáváme být nesprávným.“

A stejné myšlenky a přesvědčení vedly a vedou nás, když jsme se rozhodli nebyť „těmi mlčenlivými z opatrnosti“ a postavili se otevřeně za pravdu, čili Svojsíkovými slovy „jak my to vidíme“. A nejsme sami. I řada politických vězňů se postavila na naši stranu.

Nehleďte v nás „rebely“, ale ty, kteří se třeba tvrdě staví za pravdu a nápravu.

Milota Fanderlík – Wabanak

Dej si pozor na svůj jazyk. Někdy zraňuje víc než meč.

Láska k bližnímu bývá nejčastěji porušována zlými slovy. Když nemůžeš říci o jiném něco pěkného, raději mlč. Když chceš o jiném něco říci, myslíš si, že stojíš vedle tebe a všechno slyší.

???

ad Lustrace

Nechceme ani nemůžeme se ve Skautingu tímto problémem zabývat dokonce. Výsledky lustrací činovníků v ústředních orgánech najdete v příloze Junák hlásí v tomto čísle.

1993 – Dál ve spárech StB

(Zamyšlení nad dopisem br. Školouda „Studánka křísťalové vody...“)

Tak jako 9 týdnů od října do prosince roku 1952 znamenalo pro mne napětí z předvolání, výslechů a výhrůžek od ochránců tehdejší ideologie – StB, tak 9 měsíců od června 1993 do jara 1993 přineslo další napínavou zkušenost – anonymity, pomluvy, osočování. Tentokrát však z jiné strany, od praporečnicků s onačejšími znaky na vlajce. Všechno to však – dílo StB: tehdy jejich přímých orgánů a zaměstnanců, nyní jejich následníků v ideologii podezírání, nedůvěry, nenávisti.

Vychování komunismem – přes svůj odpor k němu – k nenávisti, k neschopnosti věřit, stali se sami služebníky či spíše otroky jeho vlastní ideologie. Duchovní a mravní hodnoty lidství (a chceme-li skautingu) se jim „smrskly“ do jednoduchého kréda, které nepotřebuje přílišného přemýšlení, zasvěceného rozlišování, uvažování především o sobě samém: jejich posláním, smyslem existence se stal boj proti nepříteli. Necítí potřebu hledat a rozvíjet pozitivní hodnoty: oni je už provždy našli a rozvíjeli do plného květu. Nepotřebují přemýšlet o mezilidských vztazích: rozhodli se pro boj proti tomu, co oni sami označili za hodno nenávisti. Skautský zákon si do-

plnili kádrovácko-estébáckým kritériem „důvěřuj, ale proveď!“

Neuvědomují si – a ani si nedovedou uvědomit, že svým postojem a svými skutky dokonale naplňují duchovní odkaz komunistické éry, od níž se tolik snaží distancovat. Neboť, je snad jedna nenávist špatná a jiná správná? Existuje snad bratrství bez podmínky důvěry? Je snad křiklavství bez tolerance hrůdností a demokracií? – Tito lidé se pyšní tím, že pro ně je skautská etika něčím víc, než etikou „průměrné“ společnosti, současně však tuto etiku deklasují tím, že ji samotné nevěří a sami se jí neřídí. Skautské slovo či rozhodnutí skautského sněmu pro ně není dost důvěryhodné, dokud je „neprověřili“ a nepotvrdí neskautská veřejnost nebo instance.

Akce „Klín“ nemohla najít dokonalejší aktéry, dokonalejší realizátory svých cílů, než ty, kteří ve vlastní zaslíbenosti nejsou schopni pochopit, že dál šíří podstatu téhož zla, jehož obětí se sami před desetiletími stali. Geniální úmysl, geniální tah tvůrčí této diversní akce nese nyní své bohaté plody: nenávist, rozkol v mezilidských vztazích funguje již vlastní silou, jako perpetuum mobile, aniž by potřeboval dodávat další impuls, další energii zvenců. Není již třeba estébáků – nepřátelé dřívější totality se sami stávají novou hybnou silou, pod praporem „své“ pravdy ničí sami sebe navzájem, ničí to, co bylo nepřitelem i pro jejich předchůdce: duchovní a mravní hodnoty, lidství. Estébáci a byvší ideologové si mnohdy ruce a pobavení s potěšením zdáky mohou sledovat, jak dokonale, geniálně samočinný mechanismus vymysleli, připravili a uvedli v chod.

Obávám se, že mnozí – ve své stále živěné nenávisti vůči svým bývalým pronásledovatelům a trýznitelům – již dnes

nejsou schopni pohledět kupředu jiným pohledem: klopýtají se zrakem stále se otáčejícím pouze k minulosti. Ve své nesmiřitelnosti nejsou schopni rozeznávat vinu a obět, postihují pak každého, kdo není ochoten přijímat jejich fanatické krédo odpalů a záští. Mezi nepřátele, vězňatele, trýznitele minulosti staví i ty, kteří nejsou stejného fanatického názoru jako oni. „**Nejsme jako oni!**“, byla myšlenka naší revoluce. Nezbavíme-li se nenávisti, nedůvěry, netolerance, budeme jako oni! Chceme to?!

Jsou tito lidé mezi námi schopni ještě svobodně diskutovat, tolerance? Jsou vůbec schopni připustit možnost své chyby, svého omylu? Jsou schopni bratrství, které nemůže žít bez důvěry? Jsou schopni respektovat názor většiny proti zaslíbenosti „svou pravdou“?

Nepřestali tito z nás – ke své tragédii – být skauty, za jejichž ideály se kdysi biliti? Neztratili schopnost žít a naplňovat hodnoty, k nimž se nyní už jen ze setrvačnosti hlásí? Jako vidoucí oslepné, fyzicky zdatný zchromně, neztratili navzdory onu schopnost duše být přítelem, bratrem, skautem?

Dokud skautské hnutí neočistí samo sebe od těch, kteří hlásají hněv místo bratrství, nedůvěru místo víry, úzký místo laskavého slova, nesmiřitelnost místo tolerance, nemůžeme ani ve skrytu doufat, že se i veřejnost bude dívat na skauty se sympatiemi, s obdivem a s úctou. Hrdinské činy zde vůbec nic nepomohou! Autoritu a prestiž hnutí nelze získat kádrováním či honbou na čarodějnice, ale jedině pozitivním prokazováním duchovních a mravních hodnot teď, v tento okamžik!

Vladimír Kopřiva – Vík (Zvýraznění v textu red.)

K těm vyčítaným medailím

Naše generace, s vlasy dnes již bílými, se od malička učila: o všemno poprosit, za všechno poděkovat. Tyto zásady nejen že nebyly po dlouhou řadu let propagovány, byly dokonce zsměšňovány. V této oblasti mezilidských vztahů je nutno dělat mnohem více než se musí, než se má.

Máme si co říci o tom poděkování, tedy o vděčnosti.

Vděčnost je jednou z nejkrásnějších lidských vlastností, která často rozechvívá ledy vzájemné netečnosti. I zde našla doba své marxistické vysvětlení: vděčnost je druh nenávisti.

Pravda je však jiná.

A ještě výrazněji ji vidí křesťan, že totiž vděčnost, Bohu člověkem projevem za jakýkoliv dar, Boha inspiruje k dalším darům. Odeslek této vlastnosti má v sobě i člověk.

Ony medaile však v sobě skrývají i další záležitost, totiž možnost přehlédnutí někoho, chtěné či náhodné, a tedy poraněnou nebo neukojenou ctižádost.

Medaile (zůstanu při tomto drsném, krátkém názvu), je totiž projev vděčnosti. Kdysi dávno, panovník dával z vděčnosti, či za zásluhu, šlechtický titul, a půdu – feudum. Později se té hmotné části prokázané vděčnosti říkalo obřocí. Ve válce je medaile většinou projev díky vlastní těm, kdož nasazovali za ni životy, a k tě medaili většinou nadosmrtně nějaká ta renta.

U skautů je to diplom, poděkování a podání ruky. A to je vše. Abych nezapomněl – ještě k tomu tolik ironizované stužky. Ty majitel může nosit, či nemusí.

Vezměme třeba slibový odznak, i ten je rovněž jakýmsi potvrzením organizace, projevem její vděčnosti za to, že se někdo zavázal plnit nadosmrtní skautský zákon. Tři orlí pera, odborky, stupně zdatnosti, lesoškolácký šátek, vůdcovský odznak – to vše jsou viditelné připomínky vděčnosti a poděkování za snahu vyniknout.

Skauting nevychovává stádo, to se ostatně vychovat nedá. Chce však dát příležitost a vychovat co nejvíce vynikajících, nadprůměrných jedinců, kteří nadchnou svým příkladem ostatní. Organizace jim je vděčna za snahu vydat ze sebe víc, než ostatní, že „na to měli“ a hlavně že chtěli. Jde v první řadě o práci vůdců a těch, kteří s organizací snášeli mnoho desetilet let dobré i zlé. Řada z nich již odešla na Věčnost bez slůvka díky – a těm věčným, kteří se dočkali nádherného jitra svobody, je, předpokládám, tou nejmenší a základní povinností poděkovat. A jestliže se nosí s hrdostí slibový odznak, odborky či lesoškolácký šátek, jako viditelné symboly dobré snahy, pak nevidím žádnou anomálii či dokonce pokrytectví nebo ješitnost v tom, nosí-li kdo stužky jako zasloužený projev vděčnosti organizace.

Ale jak již řečeno, lze po nějaké té stužce chorobně toužit a stále se nikdo nemá k tomu, aby její udělení navrhl. Za sebezpytování stojí, zda je ta touha důvodná, nebo pouze chorobná.

Dík je vždy ovšem jen relativní pocit vděčnosti děkujícího. Nemusí být a ani není dokonale, předpokládáme však, že je vysloven v nejlepší vědomí, že je spravedlivý.

Jakákoliv pocta, nikoliv pouze skautská, zůstane tedy přes všechny rady, názory a doporučení záležitostí jen relativně

spravedlivou – od bouřlivého souhlasu až po reptání, že padla na nepravého. Vzpomínám při této příležitosti na trapné úvahy ve skautském tisku, tuším v r. 1969, zda dostal Sláva Bursík právem Stříbrného vlka za příručku o odborkách, zatímco Foglar, který napsal knih spoustu, nedostal nic.

Dnešní „tlačeniče“ o medaile je způsobena především kompresí padesátí let., to je pro zkoušku trpělivosti hodně dlouhá doba.

V této době temna se mnoho udělalo, obětovalo a raskovalo pro to, aby se skautská myšlenka udržela. Bez jakéhokoliv pomyšlení, že by snad mělo být za to poděkováno.

Do roku 1938 bylo uděleno mnoho poct, stačí si pročíst časopis Vůdce z tehdejších let. A dokonce bych řekl, že byly tehdy pocty méně zasloužené, než ty vyčítané dnešní.

Anebo se mi někdy v této souvislosti zdá, jako bych slyšel z dálky výkřik: Dělejte s tím poděkováním něco, než umřu! To se mi ale určitě jenom zdá.

Vděčnost je vlastnost krásná, lidská a ať už je spojena s jakýmkoliv viditelným projevem, má své místo a je nevhodné ji ironizovat, zsměšňovat. Je naopak na čase mnohé vlastnosti a projevy, které činí život důstojnějším a krásnějším, oživit.

A to jsou především slušnost, pokora, vděčnost, skromnost, a mnohé další.

Rudolf Vecka

P.S.: Při polemikách tohoto druhu mám raději za článkem jméno pisatele, nikoliv zkratku či přezdívkou. Je dobré vědět, s kým máme tu cest.

Četl jsem...

Ano, z devatenácti vyznamenání se již řada neuděluje, ale ty, co zůstaly se udělují proti pravidlům faleristiky. Na celém světě je zvykem, a bylo i za medailí opentleného komunismu, že osoba dostala nejdříve medaili a potom k tomu patřící lejstro. Naše organizace má světový unikát: nejdříve lejstro a pak snad stužka, pokud se ví, jaké má složení barev. A medaile, ta někdy vůbec neexistuje, jako je tomu u Řádu junácké lilie. Tak se rozdávají papíry bez medaile „in natura“. Kdybych se měl ukázat na veřejnosti se všemi metály, tak bych byl vánoční stromček polepený lejstry. Mám sice zahraniční a jiné „in natura“, ale z našich skautských až na Junácký kříž jen „in lejstro“. Tak jsem si odpálal všechny stužky a nosím jen slibovou lilii z roku 1922, kdy jsem složil skautský slib a odznak instruktora Lesních škol z roku 1938. Nic víc. Ani služební léta, kterých mám také požehnaně. Je mi trapno se „honit“ s metály před mladými, kterým se opentlený střešina zdá být komickou figurkou. A žel, také byvá.

Dokonce jsem slyšel, že se uvažuje, že omedailovaný si bude muset koupit medaili za vlastní peníz. To bude pro Antona Špelce-ostrošfelce skutečně vynikající, pak bude řídit jako ve filmu a vykřikovat, že císař pán a ...

lnu, zijeme v roztodivné době.

Mirek Vosátka

Ze zahraničního humoru

Ad 31. ročník...

Protože jsem v historické komisi dostal na bedra ony nešťastné roky 1968-1970, chci povědět pár slov k příspěvkům, které se tak nebo onak těchto let dotýkaly. I když se prakticky žádný publikovaný článek uceleně touto dobou nezabýval, mnohé i jinými věcmi se zabývajících úvah, nezůstaly touto dobou nedotčeny. Napočítal jsem takových doteků se nejméně 31. Zdůrazňuji, že účelem těchto příspěvků bylo hlavně něco jiného. Často se to týkalo morálních záležitostí. Je to nepřímý, ale závažný důkaz, že ještě zdaleka s touto dobou vyrovnání nejsme. Stejně jako celá naše tzv. „postkomunistická“ společnost. Je tu příliš mnoho nevyhojených ran, rozpaků a nepřiznaných vin. Nepodařilo se nám poučit se z Jaspersovy „Otázky viny“

ani z doporučení, která nabízí křesťanství. Jako koule na nohách galejníků vlečou tu nevypořádanou minulost i ti, kteří si to vůbec neuvědomují a které to údajně nezajímá. V celé naší zemi se ukazuje, že čím méně je pokání, tím více se objevuje výčitek. Někdy i nespravedlivých, samozřejmě.

Myslím, že nepatřím mezi pochlebníky. A tak závěrem i kousek zcela subjektivního celkového dojmu z ročníku 1992/1993.

Podařilo se vyvážit Skauting z jisté koženosti. Dostal pestřejší a lidštější tvář. Začal uznávat, že máme více chyb než jsme předstírali a že není hanbou si to přiznat. Domnívám se, že je na co navázat v ročníku příštím. Náš skauting bude ještě moc potřebovat každou pomoc, tedy jistě i Skautingu a jeho šéfredaktorky.

Karel Lešanovský

Názory otištěné na této dvoustraně se nemusí vždy shodovat s názory redakce.

Ad Vůdcovské a čekatelké zkoušky...

Mnoho se dnes diskutuje o tom, jestli se má zkoušet. Silí hlasy, které mluví, že zkouška a zkoušení by se měly z našeho života odstranit. Svůj názor zdůvodňují tím, že zkouška a zkoušení jen vyvolávají strach a často způsobí i duševní úraz u těch, kdo jsou zkoušeni. Říkájí rovněž, že zkoušky jsou zbytečné, protože ten, koho věc zajímá, si ji osvojí i bez zkoušení, a ten, kdo se učí jen kvůli tomu, že bude zkoušen, potom stejně zas všechno zapomene. Je možné se setkat i s dalšími zdůvodněními, ale víceméně všechna ve skutečnosti a zkoušení vidí jen donucovací prostředek, strážáka, který je přežitkem totality a nehodí se do demokratické společnosti. Dokonce se tvrdí, že se tím narušují práva osobnosti a její přirozený vývoj. Zejména se poukazuje na to, jak je nelidské, když výsledek jedné jediné jednorázové zkoušky rozhoduje o celém dalším životě a činnosti.

Tyto hlasy vycházejí z nepochybně správného názoru, že výchova a ztélávání mají probíhat nenásilně. Je však otázka, musí-li zkouška a zkoušení nezbytně znamenat násilí a bezpráví. Zjistěte i takové nebezpečí zde je a v minulosti se nejednou vyplnilo. Avšak zkušenost ukazuje, že zkoušení bývá takové, jaká je celá společnost. Zkoušení může probíhat různým, navzájem velmi rozdílným stylem a také s jeho výsledky se může nakládat rozmanitě. Nebudeme-li se bezmyšlenkovitě držet jednostranného názoru o škodlivosti zkoušky a zkoušení vůbec, ukáže se, že zkouška je věc složitá a obestírá ji dokonce jakási tajemství.

Napadlo mne to, když jsem slyšel vyprávět o jedné české mamince, která se s svými dětmi vřítala z Nizozemí. Od té doby, co začaly chodit do školy v Praze, si tyto děti kupodivu pochvalují, že se „konečně učí“ a nemusejí si ve škole jen hrát. (Nizozemí je mezi odborníky známé poměrně vysokým výskytem škol netradičního typu, kde se nezkouší, ale ve věku 12 let tam stejně všichni musejí projít jednotným testem, jehož výsledky jsou podkladem pro rozhodování o tom, jaká bude další „životní“ dráha žáků.) Že by zkoušky a zkoušení přece jen mohly mít pro dítě i něco „do sebe“? Především platí, že zkouška a zkoušení lze přikládat různé poslání a podle toho může mít i rozmanitý průběh. Zkoušením se dá vyhrožovat i trestat či ponižovat, může chtít zkoušeného spíše přistihnout při tom, že něco neví a neumí, místo aby bilancovala, co se již naučil. Může být ur-

čena i k tomu, aby ho z něčeho jednorázově vyloučila, aniž by dostal další příležitost. Anebo naopak může být vedena tak, že ověřuje, co si zkoušený již osvojil, chce ho povzbudit k dalším pokrokům a sama ve svém průběhu utužit jeho sebedůvěru, upevnit jeho sebedůvědu, aby do budoucna lépe snášel náročné životní situace. To ovšem zkoušky nedělají samy o sobě: jejich ráz víceméně určuje ten, kdo zkouší. Zkouška a zkoušení se odehrávají v rámci vztahu a dorozumívání mezi dvěma lidmi. Tento vztah je vzájemný, i když nerovný, a obě strany v něm hrají nestejnou úlohu: zkoušený je vždy nějak vydán, podřízen zkoušejícímu.

Zkouška je vždy rozhovorem, i když se často jedná více o předvádění praktických výkonů než o odpovídání na otázky.

TAJEMSTVÍ ZKOUŠKY

Ale zkoušející a zkoušený nejsou ve zkoušce sami. Je s nimi smysl, který má zkouška v životě a vlastně na světě. Sotva kdo totiž může tvrdit, že zkoušky a zkoušení si lidé „vymysleli“ jaksi svévolně. Spíše je to tak, že původně na ně kladou nároky situace a věci, se kterými se setkávají ve světě. Takové životní zkoušky ovšem přicházejí „na ostro“ a bez přípravy, a třebaže se „neznámkují“, jen stěží zde bývá možná oprava a neobstát zde znamená platit přímo částí života, anebo dokonce celým.

Zkoušky, které si na sebe vymysleli lidé, je možné pokládat za pokus o osvědčení toho, jak je kdo způsobilý pro něco důležitého v životě. Pod ochrannými křídly starších a zkušenějších by si tu ti, kdo se pro život teprv učí, měli jaksi „nanečisto“ vyzkoušet, jak dalece pokročili ve své samostatnosti a způsobilosti pro nějakou životní oblast. Nemůže přitom jít jen o vlastní obsah učení a zkoušení, tj. o konkrétní dovednosti, znalosti atd. Jedná se také o schopnost a zkušenost v tom, jak být samostatný především duševně, ve svém rozhodování a vynakládání vlastních možností.

Ve zkouškové situaci však zkoušený není ponechán sám ještě z dalšího hlediska. Zkouška totiž většinou znamená i nějaký postup na cestě k tomu, stát se dospělým a získat postavení a uznání ve společnosti lidí. Toto jemné fluidum je ve zkouško-

vé situaci vždy přítomné, i když se o něm nepřemýšlí a nemluví. Zkouška má něco ze zasvěcování do tajemství dospělosti, něco z tzv. iniciačních obřadů přírodních lidí. V naší civilizaci tento původní „duch zkoušky“ poněkud ustoupil za formální, někdy úřední kulisy zkoušení. Ale skryté je stále s námi.

Avšak je to právě ta potřeba člověka – a zejména dítěte získat uznání ve společnosti druhých lidí i sám před sebou, co je vlastním tajemstvím zkoušky. Zkouška nějak souvisí s rozvíjením a naplňováním vlastních lidských a vývojových možností každého z nás. Již samo slovo „osvědčit se“ v sobě naznačuje, že k tomu člověk potřebuje svědky: druhé lidi. A obstát znamená dostát určitým nárokům a v tom je i neformální důstojnost a sebeucta. Proč to mladému člověku nedopřát?

Obávám se, že ti, co tak energicky odmítají zkoušení a zkoušku, to činí z určité osobní sentimentality, z dojetí nad vlastním ztracením či plně neprožitým dětstvím. Měli by asi tak trochu zapomenout na sebe a více myslit na to, co děti a mládež opravdu cítí a co nikoho nemine v tvrdé životní realitě. Nejde tu však přitom o žádnou přímou úměru, podle níž si krutý život vyžaduje i kruté zacházení a zkoušení. Naopak rozvíjející způsob zkoušení je takový, který zkoušenému umožní, aby duševně rostl, dodal mu sebedůvěru, ale i zdravou míru sebekritičnosti: jinými slovy, pomůže mu k výhodnému sebehodnocení. Směrodatným vodítkem přitom je, že neúspěchy jsou vždy jen dílčí a člověk jako celek i navzdory jim zůstává plnohodnotnou bytostí a to se mu musí nechat počítat. V uplynulých letech jsme si navykli spíše na ponižování jako na „ostruhu“ naší výkonnosti. Ale způsob zkoušení se může stát i cestou, jak utužovat sebedůvěru a budoucí občanskou hrdost mladého člověka, anco může. Jde jen o to, aby se to ti, kdo pracují s dětmi a mládeží, s porozuměním naučili.

Oldřich Čálek

PhDr. Oldřich Čálek CSc. se narodil 1. 7. 1946 v Lokti nad Ohří. Původním povoláním učitel hudby, po ztrátě zraku v 9 letech se nezval, vystudoval psychologii na FF UK v Praze. Jako hluboce zainteresovaný psycholog působil zejména v oblasti výchovného poradenství pro nevidomé a slabozraké. V této oblasti rovněž hojně publikoval. Od r. 1990 pracuje v Ústavu pedagogických a psychologických výzkumů UK v Praze, kde je zapojen do projektu nazvaného „Edukační prostředí české školy“. Zabývá se zejména tématem „domova“ a „zkoušky“. Působí rovněž jako psychoterapeut.

skautské prameny – skautské prameny – skautské prameny – skautské prameny

Důležité zprávy pro členy Čtenářského kruhu Skautingu.

Tiskneme najednou pět nových svazků (7. – 12.). Rozesílá je začne koncem listopadu. Mějte strpení, děláme všechno ve volném čase, je nás málo. Než zabalíme přes tisíc balíčků a balíků, nějaký týden to potrvá.

Některé svazky jsou už skoro rozebrány a jednotlivé je nemůžeme posílat – jen jako součást celé řady novým členům Kruhu. Týká se to Skautských her v přírodě, Skautského oddílu I. a Skautského oddílu II.

Rádi bychom dodali všem najednou III. a IV. cyklus, čili svazky 7. – 12. v jedné

zásilce, ušetříme tím práci s balením, sháněním kartónů a především na poštovní, které nás tlačí ke dnu. I když jste zatím zaplatili jen III. cyklus, čili svazky 6. – 9., **stačí napsat, že hodláte Skautské prameny odebírat dál** i po vyjití devátého svazku. Peníze pošlete později, třeba až po dodání knih.

Vy jste projevili důvěru nám, když jste nám opakovaně půjčili peníze na vydávání nových svazků, my jsme projevili poslední důvěru vám – posílali jsme všem odběratelům II. cyklu i 7. svazek, Skautské toulky přírodou. Zaplatili jsme jej z vypůjčených peněz a byli jsme přesvědčeni, že nás nezkla-

mete a buď Skautské toulky zaplatíte v rámci III. cyklu, nebo zaplatíte jen tento svazek (38 Kč výtisk), nebo knižku vrátíte zpátky. 85 % bratří a sester nás podpořilo i nadále – ale od 15 % jsme nedostali nic, peníze ani knižku. Jinými slovy na 600 skautů a skautek nás nechalo ve štychu, zůstali nám dlužní skoro 22 000 Kč. Stále ještě věříme, že jen zapomněli a svůj dluh vyrovnají tím, že pošlou 115 Kč za III. cyklus nebo 38 Kč za každé dodané Toulky. Naše adresa: **SKAUTING, Kosmonautů 359, 460 05 Liberec. Číslo účtu u České spořitelny v Liberci: 1368959/468-0800.**

35. JAMBOREE ON THE AIR 1992

Každý rok, o třetím říjnovém víkendu si statisíce skautů a skautek z celého světa vyměňují pozdravy, učí se poznávat jiné země a jejich kulturu, sdělují si programové myšlenky a navazují nová přátelství prostřednictvím amatérských vysílacích stanic. Jamboree on the Air (JOTA) je každoroční událostí s největším počtem zúčastněných skautů a skautek.

známé ve světě rádia a doplnit je správně na úplné jméno. Správné řešení Samuel Finley Breeze MORSE určily i naše stanice.

Národní zprávy o účasti na JOTA byly vyhodnoceny mezinárodní komisí v Ženevě. Považují za význačný úspěch naše umístění na třetím místě za Tureckem a Mexikem.

35. JOTA se zúčastnilo více než 382 000

Chrudim, Holice v Čechách, Kosmonosy, Nejedek u K. Varů, Karlovy Vary, Pízeň, Jirny, Chomutov, Beroun, Klecany, Cheb, Klatovy, Jindř. Hradec, České Budějovice, Jablonné nad Orlicí, Libochovice, Příbram, Přelouč, Praha, Kroměříž, Nový Jičín, Kvasice, Březovice, Nové Město nad Váhom). Zklamáním byl nezájem pražských oddílů. Zúčastnili se pouze zástupci 35. střediska a hostitelského přístavu šestnáctky, z jehož klubovny vysílala stanice ústředí Junáka.

35. JOTA ukázala značný pokrok v informovanosti skautských radioamatérů. Získali jsme lepší přehled o všech, kteří jsou ochotni spolupracovat a umožnit oddílům účast na takovéto aktivitě. Skautské radiokluby nemají zatím velký počet členů, ale značnému množství skautů mohou být prospěšní.

A JAK LETOS?

36. Jamboree na radiových vlnách začíná v sobotu 16. října v 00,00 hodin a končí v neděli 17. října ve 24,00 hodin místního času. Stanice se mohou zúčastnit po libovolnou dobu podle svých možností. Podrobnější informace o účasti skautských oddílů byly uvedeny ve Skautingu č. 9/květen 92.

Radioklub ústředí Junáka OK5SCT spolu s dalšími skautskými radiokluby opět navrhuje vnitrostátní provozní aktivitu skautských radioamatérů a zúčast-

Poněkud opožděně, teprve na začátku května 93 jsme obdrželi ze Světové skautské organizace v Ženevě zprávu o celosvětovém průběhu 35. JOTA 1992.

„Popovídejme si“ bylo motto posledního Jamboree.

Čtyřicet osm hodin se povíдалo na světových skautských kmitočtech na všech krátkovlnných i VKV pásmech pro radioamatérský provoz. Navazovala se spojení vnitrostátní, mezinárodní, mezikontinentální, vyměňovaly se pozdravy, poznatky, zajímavosti. A tak jsme mohli slyšet třeba, jak operátor 144. oddílu Boy Scouts z Wyomingu sděluje své protistanici – skautkám v kanadské Manitobě, že se jim podařilo chytit dva chřestýše, právě z nich stáhli kůži a pečou je k obědu.

Pohotovátka operátorka z Manitoby odpovídá: „OK Gee, počkej moment, právě nám vlezl do stanu polární medvěd, musíme ho vyhnat“...

Světová federace vysokých věží (World Federation of Great Towers) pozvala skauty k účasti na Jamboree provozem ze svých objektů. Byla navazována spojení z telekomunikačních věží Tokyo Tower, Tour Eiffel Paris, CN Tower Toronto, Tour Olympique Montreal, Black Mountain Tower Canberra, Center Point Tower Sydney, Euromast Rotterdam, Donauturm Wien, British Telecom Tower London a Blackpool. S některými věžemi navázaly spojení i naše stanice.

Pro zpestření byl vyhlášen „Písmenový kvíz“. Vybraným zemím v různých částech světa bylo přiděleno písmeno kvízu, které tmnější stanice předávaly při navázání spojení. Účelem bylo získat pět písmen, která tvořila příjmení osoby

skautů a 76 800 skautek. Pracovalo 21 075 JOTA radiostanic. Zúčastnilo se 98 zemí. Převážnou část vydané „JOTA REPORT“ zabírají výňatky ze zpráv jednotlivých národních organizací. Chci se ale věnovat především domácím záležitostem.

Zatímco 34. JOTA 91 se zúčastnilo 6 čs. stanic a 52 skautů, o rok později to bylo již 58 stanic a s nimi 266 skautů a 76 skautek. Z celkového počtu 58 amatérských vysílacích stanic bylo 5 skautských radio-

klubů, 28 radioamatérů, – členů skautských oddílů, 9 místních radioklubů ve spolupráci se skautskými středisky a 16 dalších radioamatérů ve spolupráci se skauty.

Ze střediska Beroun pracovala holandská skautská stanice OK/PA3FUX/JAM. V rámci JOTA bylo zorganizováno radiové spojení mezi starostou holandského města Rijswijk a starostou Berouna.

Bylo navázáno více než tisíc radiových spojení s 38 zeměmi ve všech světadílech. Za největší úspěch však považují poprvé zorganizovanou vnitrostátní výměnu zpráv mezi skautskými středisky. (Náchod, Nová Paka, Lázně Bělohrad,

něných oddílů v pásmu VKV na sobotu 16. října v době od 14,00 do 17,00 hodin a v neděli 17. října v době od 13,00 do 15,00 hodin.

Doba provozu amatérských vysílacích stanic v rámci JOTA není omezena a závisí na dohodě družin nebo oddílů se zodpovědnými operátory vysílacích stanic. Nemáte-li ve svém středisku aktivního držitele povolení na amatérskou vysílací stanici, požádejte o spolupráci místní radioklub nebo známého radioamatéra.

Držitel povolení, který má v úmyslu účast na JOTA ve spolupráci se skautskou jednotkou, t. zn., který umožní skautům přímou účast na radiové komunikaci, musí to oznámit do 9. října 1993 na adresu: Ústředí Junáka, radioklub OK5SCT, pošt. schr. 828, 111 21 Praha 1. Oznámení může provést i spolupracující skautská jednotka. Radioklub OK5SCT předá seznam přihlášených stanic Českému telekomunikačnímu úřadu.

Všem zúčastněným přejeme mnoho radosti z radiových setkání a z navázání nových kontaktů doma i ve světě.

Miloš Naděje,
radioklub OK5SCT Praha

„Znám pár lidí, kteří vydávají spoustu světla. Je to tím, že sami hodně světla vstřebali.... Přímo září. Ale my hodně částí světelného spektra vidět nemůžeme... Předpokládá to dívat se trochu jinak.

Dívat se znamená vidět.

Vidět znamená prožít.

Prožít znamená pochopit.

Vědět znamená něčím se stát.

Něčím se stát znamená žít naplno.

Žít naplno znamená dávat smysl.

A dávat smysl znamená stát se světlem.

A stát se světlem znamená být milován.

A být milován znamená hořet.

A hořet znamená existovat.“

Robert Fulghum

Vlasta Štěpánová – KOSEOVÁ

O Vlastě Velké, jak se jí říkalo na prvním táboře 1915, bylo napsáno mnoho stran, zvláště v textech DK.

Ale přece jsou ještě fakta, která by měla být zachována pro paměť i těm, kteří neměli už to štěstí se s Vlastou Koseovou poznat osobně. Mohou nebo nemusí nám věřit, když jim budeme říkat, že byla člověkem v pravém slova smyslu. Vzděláním (učitelské povolání se dědilo v rodině jejího otce od doby Marie Terezie – pouze její otec tvořil výjimku, byl přednostou železniční stanice) i vztahem k lidem.

Po vzniku samostatného státu si ji tehdejší předsedkyně Čs. Červeného Kříže Dr. Alice Masaryková, její profesorka z holešovického lycea, vybrala jako tajemnici ČsČK. Po absolvování sociální školy byla vyslána do USA studovat sociální vědy na Vassar College. Postřehy z pobytu v USA najdete v příručce pro skauty z r. 1922. V r. 1923 se vdala za JUDr. Jaroslava Koseho, který byl ředitelem Studentského domova na Slupi a po přednáškové cestě po USA se stal náměstkem ředitele ČsČK. V r. 1924 odjela Vlasta na šest let do Ženevy, kde její manžel získal na základě konkursu místo v Mezinárodním ústavu práce. Počátkem r. 1930 se rodina vrátila do Prahy. Po návratu se zapojila Vlasta Koseová opět do činnosti skautské, byla zvolena do náčelnictva. V r. 1933 přednášela na semináři „Quo vadis“ v Naší chatě „Jak vést skautky k lásce k přírodě a k normálnímu přirozenému životu“. V r. 1934 se stala náhradnicí světového výboru, v r. 1936 jeho členkou.

Znalost francouzštiny a angličtiny otevřela Vlastě nejen okno, ale i dveře do světa a za války jsem se mnohokrát v Anglii i Francii o tom přesvědčil v rozhovoru s vedoucími divího skautingu na západě. Má tam dodnes mnoho upřímných přátel.

(v meziválečném období – pozn. red.)

Starost o výchovu dcery přivedla V. Koseovou i k práci ve spolku pro neslyšící. Podívalte-li se na seznam jejích článků uveřejněných mimo skautský tisk, vidíte že se její zájem obracel i k modernizaci domácího hospodářství. Ostatně v Ústředí čs. hospodyní bylo skautek více (B. Krchová, M. Havelková ad.) To přímo

souviselo s jejím zájmem o ženskou otázku, která se vlastně teprve po vzniku ČSR dostávala do popředí. Dívčí skauting se jí zabýval od počátku. Vlasta zdůrazňovala, že vždy šlo především o to vychovat dívku jako ženu, ale také naučit ji zorganizovat si práci tak, aby ji starost o rodinu nepohltila celou.

Měl jsem tehdy často příležitost se s ní sejit na schůzích náčelnictva, hlavně, když jsem organizoval lesní školy. Rozuměli jsme si v názorech na výchovu děvčat, která jsme chtěli vychovávat k soběstačnosti a otužilosti, ale nechtěli jsme z nich dělat mužatky.

V období zániku první republiky v r. 1938 došlo ke sjednocování skautských organizací (skauti svazoví, katoličtí, skauti Volnosti – národní sociální a Junáci Švehlovi – strana agrární) na půdě strany Národní jednoty. Podle vzoru německého byla oddělena výchova chlapčeka od dívčí. Tehdy byla Vlasta zvolena náčelnicí skautek. Tehdejší diskriminací žen dovedla obrátit ve výhodu. Konečně jsme měly činovnice rovnocenné s činovníky junáků. Tato rovnoprávnost byla drazě zaplacená.

V r. 1945 se teprve V. Koseová dozvěděla o smrti svého muže. Protože byl odpraven Sonderkomandem, nebyl na seznamu Gestapa. Vlasta v té době začala pracovat v Žikešově nakladatelství.

Z války vyšla s bílými vlasy, které ji přibližovaly k paní Masarykové i Olze Revilliodové.

I když skauting byl zakázán a oddíly rozpuštěny, přece se skautovalo a v květnu 1945 VI. Koseová stojí opět v čele našeho divího skautingu, organizuje, jezdí po sjezdech a láborech i lesních školách. Junáci se tehdy zvedli přes noc jako „podupaná tráva“.

Doslova se vrhla do práce v Junáku. Pracovat pod jejím vedením bylo radostí. Každá schůze náčelnictva byla školou demokracie. Není třeba opakovat, co všechno se v té krátké době do r. 1948 podařilo udělat. Bylo toho opravdu hodně.

Skauting měl a má ve svých stanovách, že jeho členové nemohou být příslušníky politických stran, jejichž prostřednictvím funguje demokratický stát. Vlasta Koseová měla vždy oči otevřené pro nespravedlnost a bídu světa. Byla proto členkou sociální demokracie (jako paní Masaryková před 1. válkou). Při slučování stran byla potom převedena do KSČ.

Dvacet let pracuje Vlasta v ústraní v sociální práci a ženských organizacích. Přes všechny trpké zkušenosti, říkala, mnoho se naučila a mnoho pochopila.

Po třetí se chopila náčelnického pádla ve věku, kdy již „kol hlavy starosti se věší příze“ v r. 1968 za Pražského jara. Převzela obnovenou organizaci přes peřeje prvních měsíců, ale pak předala kormidlo své odchovance VI. Mackové.

V r. 1968 byla V. Koseová členkou československého náčelnictva a místostarostkou v Českém Junáku. Funkci náčelní DK nepřijala. Nevynechala však ani jednu schůzi náčelnictva. Zastupovala DK v redakčních radách Junáka i Činovníka. Redaktoři Junáka si jejich zkušeností z nakladatelství velice vážili, zatímco v Činovniku svedla nejednu zápas. Nevynechala jedinou příležitost, aby byla s námi, třeba jen dopisem.

Žila naší radostí, jak se nám práce daří. Na fotografiích z jubilejního srazu v Roztokách 1970 je to zřetelně vidět.

Taková byla osobnost naší první vůdkyně, zahraniční zpravodajky, zemské náčelní, od r. 1938 náčelní DK Junáka, od r. 1945 československé náčelní, předsedkyně evropského výboru WAGGGS a místopředsedkyně světového výboru WAGGGS (1946).

Po r. 1970 jsem každý den začínala telefonickým rozhovorem s Vlastou Velkou, abych načerpala povzbuzení pro další všední den. Jednou týdně jsme se scházely. Zažila ještě návštěvu Cigogne v r. 1973. Pár dní před smrtí mi ukazovala, jak má pozůstalost již roztríděnou.

Na konci září 1973 jsme rozesílali s Dr. R. Plajnerem zároveň s rodinou oznámení, že dne 29. září zemřela „vzácná, statečná a obětavá žena, paní Vlasta Koseová, rozená Štěpánová.“

Její pohřeb se stal srazem skautů a skautek z Čech i Moravy.

Byla vyznamenána nejvyššími skautskými vyznamenáními, Junáckým křížem, Stříbrným trojlístkem a odznakem Skautské lásky.

Bylo nás třicet šest v kruhu Bratrstva Skautské lásky a je nás stále třicet šest, i když více než polovina odešla do „věčných lovišť“.

Jak smutný život drazě zaplacený utrpením, ztrátou manžela a tolikerym zklamáním, když se její práce mnoha let nenačala zřít.

A přece nel Statísice děvčat jí vědčí za krásné chvíle mládí, za pevnou víru v „dobro a krásu“. A další statísice jejich děti ponosou tu víru dál a dál.

A v nich žije a bude žít věčně Vlasta Koseová – Štěpánová. Vlasta Macková

Pasáže kurzívou jsou z nekrologu od Vělena Fanderlika, 1973

OTEVÍRÁME ARCHÍVY – OTEVÍRÁME ARCHÍVY

Pod tímto názvem se budete v letošním ročníku Skautingu setkávat se zajímavými historickými dokumenty, které se dochovaly v různých archívech. Redakce se domnívá, že jejich autentické zveřejnění přiblíží všem skautům nejen řadu historických událostí, ale i úlohu řady osobností v junáckém hnutí. Materiály bude vybírat a krátce komentovat historik František Morkes, člen Historické komise Junáka.

S datem 3. března 1946 zaslali přední brněňští junáčtí činovníci F. Stopka, G. Riedl, ing. J. Štefan a L. Nosál Marii Švermové na ÚV KSČ informaci o politické situaci v Junáku. Přísne důvěrná informace byla využita pro vnitrostranickou potřebu KSČ. Materiál se zachoval ve fondu komise mládeže ÚV KSČ, který byl uložen v Ústavu dějin KSČ. Po zrušení ústavu byly archivní fondy začleněny do Státního ústředního archívu:

„PŘÍSNĚ DŮVĚRNĚ

Krajským politickým sekretářům
(Instruovat komise mládeže a školské sekce)
Politická situace v Junáku

V Junáku má KSČ dnes velmi silné posice v některých špičkových institucích, ale nemá dosud přehled o své posici mezi vedoucími výchovných jednotek (oddílů a středisek). Aby mohla být podchycena a vedena výchovná činnost, je třeba urychleně zjistit, kteří z vedoucích junáckých jednotek chlapeckých i dívčích, jsou členy strany.

V ústředních orgánech Junáka, t.j. Ústřední radě a Náčelnictvu, máme sice několik soudruhů, ale vesměs nových členů strany bez řádného stranického školení, takže osobní zastoupení není úměrně potřebnému vlivu strany. Usilujeme o kooptaci dalších starých pracovníků Junáka a zároveň starých členů strany.

V zemích, zvláště v Zemské junácké radě a v Zemském náčelnictvu moravském, máme rozhodující vliv. Rovněž máme pronikavý vliv na vedení a politickou linii t.zv. Zemských lesních škol (chlapeckých i dívčích) pro výchovu instruktorů, jak v Čechách, tak obzvláště na Moravě.

Zároveň upozorňujeme na akci, vedenou ze strany katolické církve a podporovanou lidovou stranou, která prostřednictvím t.zv. duchovních odborů Junáka zakládá ve velkém rozsahu náboženské t.zv. homogenní oddíly. Tyto oddíly jsou složeny výhradně z mládeže katolického vyznání a jsou ovládány katolickým duchovenstvem jak po stránce mravní a kulturní výchovy, tak i po stránce skautského výcviku. Celá akce je řízena velmi intenzivně příslušnými diecézními církevními v úzké součinnosti s organizacemi lidové strany a odtud vydatně hmotně podporována (klubovny na farách, zdarma kroje a literatura atd.).

Budete-li požádáni Ústředním výborem KSČ nebo orgánem jím zmocněným o zjištění stranické příslušnosti činovníků Junáka ke KSČ, případně pokud to lze zjistit, k jiným politickým stranám, žádáme o urychlené a přesné vyhovění. Potřebujeme navázat co nejúžší styky se všemi soudruhy pracujícími v Junáku, abychom mohli využít svých špičkových posic a zahájit práci v širokých vrstvách mládeže. Účelem této akce není vytvoření zvláštní frakce KSČ v Junáku, nýbrž koordinace postupu všech členů strany pracujících v Junáku a vypracování pevného pracovního programu.

Považujeme za samozřejmé, že začleníte junácké pracovníky do komisi mládeže.

Zdůrazňujeme, že porušení naprosté důvěrnosti těchto informací by mohlo ohrozit dosavadní naše posice v Junáku a přinést straně značné politické škody. Nesmíme připustit, aby se tyto informace dostaly v jakémkoliv rozsahu do rukou reakce, která by je využila pro své cíle."

HISTORIE SVOJSÍKOVA ZÁVODU

První ročník se konal v roce 1946. Jeho historie je samozřejmě mnohem starší. Skauting je hra, jak říkají skautští klasici – a tak různé typy soutěžových her – závodů nacházíme od samého počátku.

Již na Národních skautských slavnostech v roce 1922 zvaných 1. národní jamboree probíhal Skautský závod hlídek, který měl tyto disciplíny: stavba a skládání stanů, signalizování, první pomoc a pozorování, nebo-li stopování. V rámci těchto oslav se konaly i závody lehkotletické, ve volejbalu, v uměleckém projevu, plavecké a lodní závody.

Skautský závod byl také součástí 1. slovanského jamboree v Praze v roce 1931. Krojované šestičlenné hlídky soutěžily v uzlování, Kim-Setonovce, látání, Morseovce, přechodu přes potok, přelézání ohrady, stavbě stanů, řezání dříví, vaření vody a první pomoci.

V druhé polovině třicátých let byla celá řada branných závodů, kterých se skauti účastnili i je sami pořádali. Do těchto závodů patřily klasické skautské disciplíny (signalizace, uzlování, kimovka, znalost stromů, stavba stanů, řezání dříví, vaření, první pomoc, překonávání překážek, lasování, celkové vystupování). Konány též byly polní cvičení, kde se jednoznačně uplatnila práce s mapou a další skautská praxe.

Rok 1946 byl vyhlášen jako „Svojsíkův rok“. Proto logicky i závod, při kterém si změnila svoji úroveň poválečná generace skautů a skautek byl nazván Svojsíkův závod. Pod tímto názvem se tedy konal první ročník SZ, který má však své bohaté kořeny ve skautských závodech předválečné republiky. Bylo rozhodnuto o dvouleté periodě tohoto závodu.

1. Svojsíkův závod – ústřední závod (kolo) se konal **28. – 29. září 1946 na Sletovém stadionu na Strahově v Praze a Horních Černošicích u Prahy**. Ústřednímu kolu předcházely závody okrskové a oblastní (z 36 oblastí se jich zúčastnilo 27). 27 hlídek skautů a 16 hlídek skautek závodilo v těchto disciplínách: pořadové a ranní cviky, střelba vzduchovkou, signalizování, atletický trojboj, junácká scéna a zpěv, vaření, určování rostlin, popis cesty, chůze podle popisu, ukázněnost a účelnost postupu, kreslení panoramat, náčrty, stavba stanů a první pomoc. Vítěz-

vé: 1. – Svojsíkova oblast (členem vítězné hlídky byl i dnešní starosta Junáka br. Jiří Navrátil), 2. – Chrudimská obl., 3. – Wolkerovaobl., skautky: 1. – Obl. Petra Bezruče, 2. – obl. Poděbradova, 3. – Svojsíkovaobl.

2. Svojsíkův závod – se měl konat v roce 1948, ale díky známým celospolečenským změnám se nekonal. Místo dvou let na něj čekal skautský národ celých 23 let. **27. září 1969 závod začal „přírodní“ částí blízko Rudné u Prahy** (chůze podle náčrtku, popis cesty a 25 úkolů ze znalosti přírody, mapy, odhadů vzdáleností, měření výšek a dálek, doplňování plánků, úkoly z postřehu a paměti, dále kreslení náčrtků, vaření vody na čas, stavba stanů, první pomoc a zkouška znalostí přírody). Kontrolována byla výzbroj a výstroj, chování a vystupování. Druhý den, opět na sv. Václava, závod pokračoval na Kotlářce v Praze Dejvicích (ranní cvičení, junácké scénky a zpěv, signalizace, atletika, střelba vzduchovkou (skauti), hod míčkem (skautky). 19 hlídek skautů a zrovna tolik skautek. Vítězové – skauti: 1. – 1. odd. Lázně Bělohrad, 2. – 1. odd. Ostrava-Svinov, 3. – 26. odd. Brno, skautky: 1. – 3. odd. Turnov, 2. – 1. odd. Trutnov, 3. – 5. odd. Ostrava.

3. Svojsíkův závod – se konal nikoliv po dvou, ale dalších 22 letech, opět na sv. Václava, tentokrát v **Roztokách u Prahy**. 43 hlídek skautů a skautek nastoupilo na start tříkilometrové trati, na které je čekala tato stanoviska: azimut, znalost dřevin a květin, topografické značky, vázaní uzlů, signalizace, lanová lávka, kimovka, stavba stanů, první pomoc, šířování – a příští knoflíku jako „překvapení“. Vítězné hlídky skautů: 1. – 3. odd. Místek (obl. Beskydsko-Valašská), 2. – 11. odd. Kroměříž (obl. Hanácká), 3. – 2. odd. Slatiňany (obl. Východočeská). Nejlepší skautky: 1. – 28. odd. Liberec (obl. Podještědská), 2. – 1. odd. Mnichovo Hradiště (obl. Středočeská), 3. – 3. odd. Místek (obl. Beskydsko-Valašská). Windy

Letošní, 4. Svojsíkův závod se koná 24. – 26. září v Lidových sadech v Liberci.

BLAHOPŘEJEME!

Bratr Karel Vaněk, do nedávné doby tajemník ÚR, oslavil své šedesátiny 30. 8. letošního roku.

Bratr Jiří Navrátil, starosta Junáka, i přes veškerou snahu nedokázal utajit své narozeniny – 10. září mu bylo sedmdesát.

Hoďné zdraví a sílu do další práce.

Psalý o nás zahraniční noviny

Z toho mála, co se redakci podařilo zachytit, předáváme ve stručnosti:

O účasti skautů z České republiky na mezinárodním setkání INTER-CAMP se v celostránkovém článku zmiňuje 10. 7. německý deník Rheinische Post, vycházející v nákladu 400 000 výtisků.

O letošním skautském esperantském táboře v Lančově a Opavě jakož i o tradicích Skautské esperantské ligy u nás informuje LA SKOLTA MONDO č. 2/93.

Ve Štiavnických novinách z 23. 7. vyšla zpráva o pomoci českých a moravských roverů na zřícenině hradu Štítno a v CHKO Štiavnické vrchy.

Začátkem července navštívila českou republiku pětáctičlenná skautská kapela Silkeborgu z Tamsborge. Veřejnosti se představila mj. v Praze na náměstí Jiřího z Poděbrad, na Mústku i na Staroměstském náměstí.

1. zbor slovenského skautingu z Nové Dubnice uspořádal v dubnu a květnu t.r. oslavy 25. výročí založení skautského oddílu v městě. Součástí oslav byla vzorně připravená výstava z činnosti skautů na Pováží i bratrské spolupráce slovenských a moravských skautů. Ta už mezi těmito oddíly (Štítno – N. Dubnica) trvá 23 let.

ORJ Písek a středisko Šlípka uspořádalo na Skaličném 25. června 1993 Setkání při Letním Slunovratu.

Skautská setkání na hradech Helfštýně

Ve dnech 4. až 6. června 1993 uspořádalo nově založené středisko skautů a skautek Petra Wintra 60809 Píseř II. na hradech Helfštýně fantasy hru „HOBIT – aneb cesta tam a zase zpátky“ podle knihy J.R.R. Tolkiena.

V pátek 3. 6. vše začalo noční hrou, v sobotu 4. 6. z rána vypukla vlastní hra Hobit, na které bylo účastníků 21 družstev Roverů a Rangers z celé ČR. Hra probíhala na trase o délce šestnácti km se čtyřiceti náročnými úkoly podle knižní předlohy. Vítězství si odneslo družstvo Rychlá Rota z Hradce Králové.

Večer proběhl na hradech Country bál s vyhodnocením celého setkání a tombolou, bylo i půlnoční překvapení. V neděli 6. 6. se uskutečnil seminář na roverské téma, ve 12.00 bylo setkání ukončeno s přáním: „za rok nashledanou při pokračování hry na téma Pán Prstenů.“

Akce se zúčastnilo přes 170 účastníků. Setkání se konalo pod záštitou ORJ Kroměříž, NChK a NDK Praha a OVM Píseř, dále díky pomoci některých sponzorů jako EMOS Píseř, Vahala Hustopeče n. B., cukrárna ZEKA Píseř, F 40 Kohl Píseř, OD Radost Píseř a další.

Počasi nám, na rozdíl od jiných míst v okolí přálo, a na Helfštýně nespadla ani kapka.

Rumcajs

Víte, že platnost těchto známek končí 30. září?

Zprávy ze Strakonice

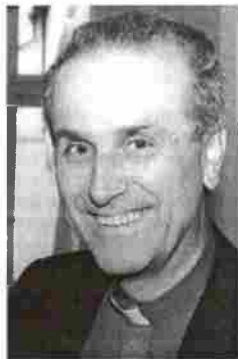
Před dokončením máme pěknou a tolik potřebnou skautskou klubovnu. Jde o objekt z montovaných TESKO dílů, který jsme v r. 1990 získali od býv. ONV Strakonice (zrušený internát SPŠ) a postavili v pěkném prostředí u řeky Otavy na pozemku, který nám přídělil býv. MěstNV. Hrubou stavbu provedla staveb. organizace, veškeré další práce již byly prováděny svépomocí členů našeho střediska, hlavně oldskautů. Budova má 8 kluboven pro všechny naše oddíly včetně kmene OS, soc. zařízení, sklady, dílnu, kancelář, velkou společenskou místnost. Na podzim chystáme slavnostní otevření.

Měst. úřad ve Strakonici vyhlásil konkurs na přejmenování ulice Zd. Nejedlého a nás těší, že ze 13 návrhů byl přijat náš návrh na název ul. prof. A.B. Svojsíka. Pro konání let. táborů, výletů a pod. akcí jsme pochopením OBÚ v Novosedlech (obec 12 km od Strakonice) získali do nájmu areál bývalé střešnice L.M. V letošním roce jsme umožnili zde tábořit skaut. oddílům z Biliny a Teplic, tedy dětem z oblasti silně znečištěného ovzduší. Toto prostředí se jim tak zalíbilo, že si LT zamýšlely tyto oddíly i na příští rok. Získali jsme ještě další táborovou základnu do nájmu od DDM Strakonice u rybníka Chvalov. Toto místo je pro nás „posvátné“ proto, že se zde konal po obnově činnosti v r. 1969 po dlouhé době střediskový tábor.

Mirek Kubička – Lišák

Před 47 roky přivítal časopis Činovník bratra Dr. Štěpána Trochta, pozdějšího kardinála, jako prvního skauta u nás v biskupském úřadu v Litoměřicích. Jeho velkou osobnost následovali v biskupské službě otec arcibiskup Dr. Miloslav Vlk a další naši bratři. Dne 10. července pozdravili zástupci ústřední rady bratra Františka Radkovského, prvního plzeňského biskupa, při jeho intronizaci v katedrále sv. Bartoloměje. Svého nového pastýře přišli pozdravit i plzeňští skauti a byl při tom i oddíl skautů Sv. Jiří z Německa. Přijíme otci Františkovi naplnění jeho hesla „Uvěříš jsi me pravdě“.

Jan Pisko

Ve Zprávách duchovní rady Bmčské diecéze byla vyhlášena soutěž „Po stopách hanobené vry předků“. Pokud nevíte o co běží, jde o zmapování, případně obnovu původních sakrálních staveb, křížů, Božích muk, nebo zhotovení nových v okolí Vašeho bydliště (nebo i jinde, např. u tábořiště).

Kolik bývalo v lesích „svatých“ obrázků – zub času a hloupý člověk živý nenávistným režimem však udelali své. Dnes je potřeba zjistit od pamětníků, kde taková duchovní zastavení bývala a pomoci je obnovit. O každé takové, i drobné činnosti, úkladu, údržbě... nám posílejte zprávy, pokud možno i s fotodokumentací.

Soutěž pro nás připravil akademický malíř Ladislav Rusek – br. Šaman (často jsou jeho linotypy reprodukovány ve Skautingu). Vítězný oddíl (družina) získá zařazený originální obraz od tohoto autora, jsou připraveny další ceny. Vyhodnocení bude v prosinci, práce však již posílejte, budeme je průběžně zveřejňovat ve Zprávách DR.

P. Šagi, Fami úřad
691 62 Uherčice u Hustopečí

Skautská Javorina

Letos už po druhé se v neděli 25. 7. setkali skauti Českého Junáka a Slovenského skautingu na nejvyšším vrcholu Bílých Karpat – Velké Javorině 970 m n.m. na pomězi České a Slovenské republiky ve společném táboře při příležitosti slavnosti bratrství Čechů a Slováků.

Tábor byl spíš ukázkový pro návštěvníky slavnosti, takže kromě vstupní brány, stanů na podsedáčkách tam byly i různé jiné typy stanů, přístřešky na přechodné přenocování v přírodě, táborový kruh, křesla a sedačky z přírodního materiálu a velká nástenka.

„I keď oficiálne slavnosti začínali o 10. hod., autobusy účastníkov stretnutia zväžali už od ranných hodín, cesta mnohých rodičov a detí vďaka pútaču smerovala k nám do skautského tábora. Tam už okrem iného bol pripravený stôl so skautským propagačným materiálom, časopismi a pohľadnicami. Samozrejme že nechýbali ani kroniky do ktorých sa nám zapisovali hostia. Než začal v amfiteátri hlavný folklórny program, boli dve stránky zaplnené podpismi. Do

večera to bolo už niekoľko strán a nechýbalo ani paldesiaľ podpisov starostov a primátorov podjavorinskej oblasti, na podnet ktorých sa toto všetko uskutočnilo.

Pretože naše hry za krásneho slnečného počasia i po skončení oficiálneho programu pokračovali ďalej, prišiel nás do tábora obveselovať dechový orchester Lieskován z Moravského Lieskového a tak sa i ostatní návštevníci presunuli k nám.

Vydaril se nám i experiment – vysielani pozdravov z tohto stretnutia do éteru. I keď na poslednú chvíľu nám zo zdravotných dôvodov vypadal operátor stanice OM3 OF, veľmi ochotne zaskočili dvaja operátori zo Starej Turej Paľo Bieleč a Milan Žibritovský so svojou stanicou OM3 KME. Takže od rána počas osláv spoločne so skautmi odovšielali 68 pozdravov nielen do Českej a Slovenskej republiky, ale ohlásili sa nám amatéri a skauti z Lotyšska, Rakúska, Nemecka i americký skaut Frida, ktorý nás počúval a trávil dovolenku so svojou rodinou na brehu Balatonu.

Pepča

II. středisko Zlín hledá tábořiště na rok 1994, nejlépe v jižních Čechách – není podmínkou.

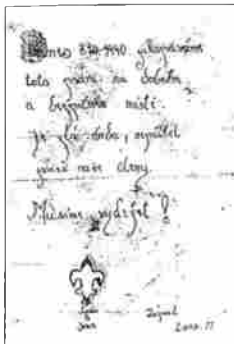
Výměnou můžeme nabídnout naši táborovou základnu u obce Podkopná Lhota, asi 20 km SV od Zlína, uprostřed Hostýnských vrchů. Je to velká louka v lese s JZ sklonem, vzdálená 15 min. chůze od vsi. K dispozici je 12 podsadových stanů, 2 čingy (malé hangáry asi 3x3 m), polní kuchyně a jídelna. V těsné blízkosti je přízemní chata s verandou, kuchyní a obytnou místností 6x6m, s poschodovou palandou dlouhou 40 m. Dále pak 5 chatiček typu „tetičnick“ po 4 lůžkách.

Petr Hrabina, tř. T. Bati 1593,
760 01 Zlín

Hra nebo vážná věc?

Za městem Veselí n. Lužnicí směřem k Českým Budějovicím se rozprostírá louka, uprostřed s remizkem a malým rybníčkem Libáláčkem nebo též Libálkou. Rybníček je pozůstatkem po těžbě hlíny z dob, kdy zde stávala Libálů chleba. Jeden z majitelů chleby – Quido, zde žil ještě po 2. světové válce, kdy byla chleba již mimo provoz.

Po chlebě však už dnes nenajdeme nic. Rybníček obhospodařují členové rybářského svazu a nedávno zde pomoci strojové techniky prováděli úpravy terénu. V těchto dnech sem k rybníčku zavítali dva hoši z veselského 1. vodáckého oddílu, aby se zde poohlédli po vodním plectvu. Po jedné ze zaujala nějaká věc, která trochu vyukovala ze země. Když jakési pouzdro opatrně vyškrali a rozbili, našli uvnitř náuško složené, důkladně promaštěné listy papíru s textem, napsaným skauty v roce 1940, tedy v době druhé světové války. Chlapci přinesli listiny svým vedoucím v oddíle, veškerá pátrání po původu listin byla zatím bezúspěšná. Proč však si

po válce listiny nikdo nepříšel vyzevduť? Veselští skauti hledají touto cestou někoho z těch, kteří byli účastníky slibu věrnosti skautingu v době, kdy okupanti začali jeho členy pronásledovat. Najdou se alespoň někteří z těch, kdo jsou na jedné z listin podepsáni? Má-li někdo co říci k listinám, které posíláme redakci k otištění, nechtě napíši

*Středisku junáka, Husova 516
391 82 Veselí n.L.*

V Lednickém Rovném se ve dnech 4. – 6. června konaly skautské dny, které měly velmi pestrý program, plný soutěží jednotlivců i skupin, ukázek skautské zručnosti, včetně odpoledního country ballu, táborového ohně a nedělní skautské mše.

22. května se při příležitosti 25. výročí skautingu v Novém Dubnici uskutečnil IV. ročník okresního závodu Boj družin. Účastníci soutěžili v mnoha disciplínách – namátkou jmenujeme alespoň některé: Oheň a voda, Veděl sa dívať, Mysliaca ruka aj.

Na Skurečné se ve dnech 4. – 6. června sešli činovníci Junáka, kteří diskutovali o aktuálních otázkách našeho hnutí, např. o spolupráci se Slovenským skautingem, nedostatečnosti komunikace s ÚŘJ, neukončené lustraci činovníků ústředí, o nutnosti výchovy k toleranci, šetrnosti a skromnosti, o úloze skautského vůdce, o kroji, přípravě nových stanov aj. Zároveň zde byla přednesením závěrečných zpráv ukončena činnost Plajnerova oddílu a skupiny Arch-skaut. Záznam a požadavky z jednání byly postoupeny Ústřední radě.

JUN PRAHA

upozorňuje na Vánoční akci 1993 – poukazy na 10 % slevu pro sociálně slabší členy Junáka na pořízení krojových součástí (košile, krátké kalhoty, opasek a šátek). O přidělování rozhoduje středisko nebo oddíl na základě již rozeslaných poukazů! Upozorňujeme, že další poukazy nemáme, proto je na nás ani na ústředí nezádejte! Nákup na poukazy končí 22. prosince 1993.

OTAZNÍKY KOLEM NAKLADATELSTVÍ NIBOWAKA

Zasílám Vaši redakci upozornění na Vámi inzerované nakladatelství NIBOWAKA Bmo. U zmíněného nakl. jsem objednala pro náš oddíl na předplatu edici „Skaut“ – 10 dílů. Zaplatila jsem 200 Kč za edici + 120 Kč za poštovné a balné. Do dnešního dne mi ani přes opětovné urgování nepřišla knižka, které měly být již vydány, ani peníze, ani vysvětlení, proč nic. Prosim, varujte další skauty před tímto nakladatelstvím.

Jistě se k odběru edice SKAUT – Rádcovský kurs aneb Příručka pro rádce přihlásilo více středisek a oddílů, ale zřejmě stejně jako naše středisko, dosud nikdo nic nedostal. Sám jsem u uvedeného nakladatelství zaslal urgování, psal jsem i s vloženou známkou na odpověď, ale ani odpověď nepřišla žádná. Prosim, zda by nemohla redakce dosáhnout nějaké informace, abychom věděli na čem jsme a jak se máme zachovat. Začínáme mít pochybnosti, že se jedná o skutečnou akci skautů.

Dopisy tohoto typu se nám množí jako houby po dešti. I my, Junácká edice, jsme mezi poškozenými – inzerent nám za uveřejnění reklamy nezaplatil 30 000 Kč. Vyzýváme všechny poškozené, aby se nám ozvali! Podklady použijeme při našem dalším postupu v této záležitosti. Děkujeme

Junácká edice

Neočekávaná smrt Gill Andreyevové

V letošním únorovém čísle Skautingu jste se setkali s jejím jménem v seznamu zahraničních sester vyznamenaných řádem „Liile v trojlístku“. Na každém sešitě textů pro vůdkyně v poznámce „Vytříděno na papíře, který věnovaly anglické skautky“ potom s výsledkem jejich ohromných organizačních schopností.

Poprvé přijela do Prahy se skupinou Rangers v civilu v rámci organizace, která zprostředkovávala výměnu do rodin. Výsledkem téměř detektivního pátrání sestry Mileny Vršinské bylo navázání kontaktu se skautkami z Cambridge, které nám přineslo tolik dobrého.

Po návštěvě tábora litoměřických skautek, odpolední se světloukami a skautkami na Bílé Hoře a večeru v Dobřichovicích neměla už Gill jiný zájem, než jak nám pomoci.

Gill dala podnět k výměně skautek českých a cambridgeských.

Ve funkci „spoiky“ anglických skautek s obnovou nebo nově vznikajícími organizacemi skautek ve Východní Evropě měla Gill stále plné ruce práce.

Protože se plně učila česky, použila ve své odpovědi jako úvod český citát z Knihy Kazatel 11,1: Pouštěj svůj chléb pro vodě a po mnoha dnech se s ním shledáš.

Vzpomněla také na to, že její zesnulý muž jako syn ruských emigrantů vystudoval za 1. republiky na Karlově univerzitě díky stipendiu prezidentské kanceláře. I proto se snažila pomoci právě českým skautkám.

Dopis končí slovy:

„Jestliže jsem s pomocí svých přátel pomohla českému dívčímu skautingu, naplňuje mne to velkou radostí. Budu dostatečně odměněna, jestliže přátelské vztahy a výměny mezi skautkami Anglie a České republiky budou zkvétat.“

Gill Andreyevová si po řád „Liile v trojlístku“ už nepřijede. Nešťastný úraz ukončil její život.

Čest její památce!

Vlasta Macková

Zemřela CIGOGNE

V únorovém čísle Skautingu jste se mohli dočíst o Cigogne, zástupkyni ředitelky „Naši chaty“. Tato vzácná žena dne 4. června 1993 v triadevadesátém roce života zemřela. Ještě na konci května nás navštívila její neteř a vyžadovala její pozdravy.

Rozloučení se konalo v kruhu rodiny.

Předsedkyně výboru Naši chaty promluvila o jejím životě věnovaném skautkám, při shromáždění v kostele k uctění její památky.

Podle jejího přání požádali příbuzní na oznámení, aby místo květin bylo pamatováno dary na Svaz neslyšících v Ženevě a „Naši chatu“ v Adelbodenu. VI.

Dne 10. června se na Vinohradském hřbitově rozloučili zástupci skautského hnutí s dlouholetým činovníkem a členem Pražské rady Junáka, bratrem Royem Svobodou.

Za třetí ilegality působil v komisi mládeže ČSTV a pomáhal ilegálně pracujícím skautským oddílům. Byl nositelem četných vyznamenání a jeho pomátka a vzor trvá...

Kladenští skauti se rozloučili s bratrem Augustinem Emingerem, který zesnul 1. srpna 93 ve věku 82 let. Do loňského roku vykonával funkci předsedy ORJ, byl nositelem mnoha vyznamenání. Čest jeho památce.

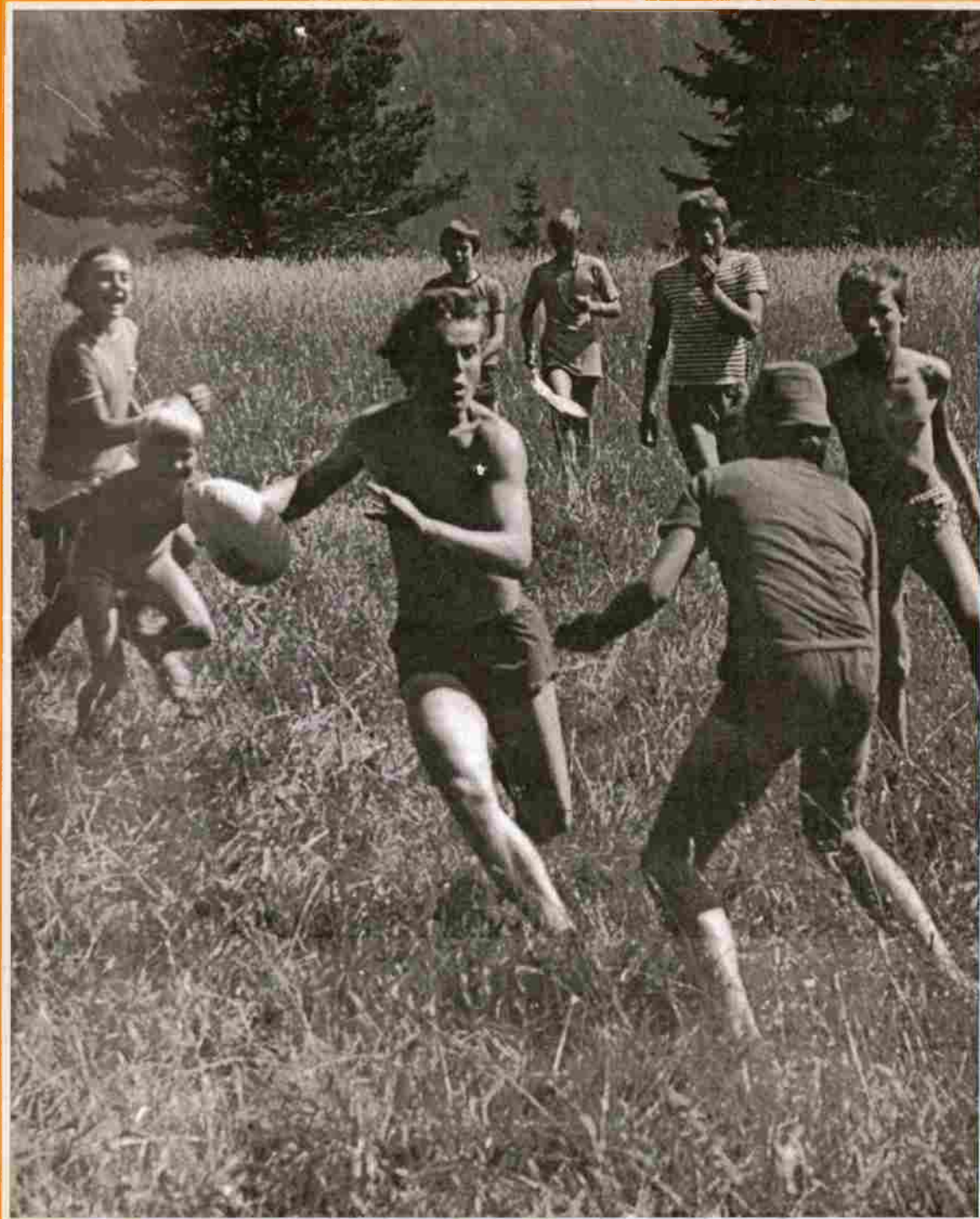
Novopacké středisko SOPKA

nabízí možnost pobytu i v zimě v tomto našem domově pro celý oddíl. Informace na adrese „Skauti Nová Paka“ 509 01

Nabízíme k výměně dlouhodobé hry, celotáborové i celoroční, s legendou a etapovými úkoly pro skautky a pro světlouky. Spojte se s ing. T. Dvořákovou, vedoucí 11. odd. skautek Praha 6, telefon 02/34464 nebo 02/344236, adresa 165 00 Praha 6 – Suchbát, Suchbátská 7/585.

Dám do užívání pozemek za úhradu pozemkové daně na okraji obce na Tábořsku (cca 600 m²) sk. oddíl. Zájemci nechtě se ozvou na adresu: Veleba Jiří, Podjavorinské 1598, 149 00 Praha 4, tel. 7919838.

SKAUTING 1